

GOD VERZOEND
en de Wet in haar tweeërlei eis verheerlijkt en van haar vloek ontwapend

Verklaard in vier uitnemende verhandelingen met een voorwoord van Alexander Comrie

De oorspronkelijke titel van dit werk luidt:

God verzoend en de Wet in haar tweeërlei eis verheerlijkt en van haar vloek ontwapend; de dood en die het geweld des doods had, teniet gedaan in en door de dood van Christus, Zichzelf door den eeuwigen Geest Gode vrijwillig opofferende, om aan de Goddelijke Gerechtigheid te voldoen, en de verbeurde erfenis der in Hem uitverkorenen derwijze te verwerven, dat zij dezelve, ter bekwamer tijd, dadelijk en persoonlijk deelachtig gemaakt worden.

Vertoond in vier uitmuntende verhandelingen

door

Stephen Charnock

Met een voorrede, ter onderrichting aan de Nederlandse Hervormde lezers, vanwege de uit het Engels vertaalde Godgeleerde werken

door

Alexander Comrie

in zijn weleerwaarde leven Scoto-Britannius. A.L.M. Filosofisch Doctor en Predikant te Woubrugge

Tweede deel

UITGEVER ROMIJN VAN DER HOFF GORINCHEM

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG

2007

VOORREDE AAN DE LEZER

Waarde lezer

Bij de uitgave van deze leerredenen achten wij het nodig u enig bericht te geven aangaande de geschriften van Engelse godgeleerden, opdat ge toch een behoorlijke behoedzaamheid en voorzichtigheid omtrent dezelve mocht gebruiken, alsmede om grondig te verstaan, welke onder de gemelde schrijvers, in het verhandelen zowel van de leer der Waarheid als van de praktijk der godzaligheid, de rechtzinnigste zijn, en welke geschriften de beste en de nuttigste zijn ten gebruike van de leden der ware Hervormde Kerk.

Wij menen dat hiertoe vooral vereist wordt te letten op twee bijzondere en zeer verschillende tijdperken.

Het eerste tijdperk dat het meest in aanmerking komt is dat hetwelk met de Hervorming is begonnen en geëindigd is in en met de dood van de Aartsbisschop Abbot, alsmede bij het sterven van hen die gedurende het leven van deze dierbare man, hun letteroefeningen in de beide Hogescholen van Oxford en Cambridge voortgezet en in *De historie der Puriteinen* geen geringe lof verdiend hebben, gelijk dan ook hun namen in het nuttige werk van Mr. Neal, met welverdiende roem aangehaald, en daar door een ieder gemakkelijk nagezien kunnen worden.

Nu, in de meesten van deze Godgeleerde mannen heeft het de Hemelse Voorzienigheid behaagd, naar de vrije bedeling van haar genade en gaven, een zuiverheid in geloof en leer te bewaren en doen standhouden, die terstond in ieders oog, die hun geschriften leest, moet vallen, en waarover men zich met reden moet verwonderen.

Daarom ben ik zelf, niet ten onrechte, hetgeen ik mij nog herinner, door zekere oude en nu zalige Schotse leraar onderricht en gewaarschuwd geworden dat ik en een ieder de boeken die in Engeland vóór het jaar 1634 over de leer en praktijk der godzaligheid geschreven en gedrukt zijn, praktisch veilig en zonder schroom kunt lezen. Doch dat men vrij wat meer opzichtigheid behoorde te gebruiken omtrent de geschriften die naderhand in het licht gegeven zijn.

En in waarheid, Dr. Abbot bracht als een uitnemend middel, zeer veel toe, om de ware leer der Hervormde Kerk in haar oorspronkelijke zuiverheid te doen bewaren, hebbende alsmede zijn studiën volbracht onder het opzicht van zeer voortreffelijke en recht ijverige mannen voor de leer van Gods vrije genade, en die tevens de dwalingen zowel van hele als halve Pelagianen grondig wisten te wederleggen.

Dit mag dan mede onder de oorzaken gerekend worden dat de Puriteinen ten tijde van genoemde wakkere man in Engeland, aan geen onderdrukking van belang onderhevig zijn geweest. Dat de Hogescholen van dat Rijk met voortreffelijke, godvruchtige en in de leer zuivere en onberispelijke Professoren waren voorzien en dat uit hen een grote menigte van de beste leraars die Engeland ooit gehad heeft, ten dienste van Gods Kerk is voortgekomen. Ja, ik mag er wel bijvoegen dat Dr. Abbots uitstekende ijver voor de genadeleer grotelijks oorzaak is geweest dat koning Jacobus I van Engeland en de VI van Schotland, hoe Rooms en Pelagiaans hij ook in zijn hart was, zeer nadrukkelijke vermaningen aan deze Staat tot het houden en bijeenroepen van de Nationale Synode van Dordrecht gedaan heeft, niettegenstaande deze Vorst zelfs op het punt stond om vrede met Rome te sluiten. Daarenboven in zijn eigen Rijk de leer en de stellingen van Arminius zeer begunstigde en hun voorstanders en verspreiders krachtig

aanmoedigde. Hierbij mag en moet men ook wel letten op en in het geheugen houden dat genoemde Aartsbisschop Abbot het middel is geweest om de godgeleerden van Groot-Brittannië te bewegen tot de ondertekening van de regels van die Synode betreffende de 2 eerste artikelen tegen de Remonstranten, van welke ondertekening ze zeer afkerig geweest waren, in hoofdzaak door hun omgang met hen die een algemene genade, hoewel op een andere wijze dan de Remonstranten, staande hielden.

Het tweede tijdperk waarin men de Godgeleerde schrijvers en hun werken moet beschouwen is dat hetwelk begon met de verheffing van de Aartsbisschop Laudt, een man die, of geen godsdienst had of alleen de Roomse godsdienst aanhing en die, tot bereiking van zijn doel om Engeland weer tot het Pausdom terug te brengen, allerhande dwalingen en hun verspreiding begunstigde; beschermende in de eerste plaats inzonderheid de Arminianen en naderhand de Saumurse theologen, zodat een aanzienlijk aantal de Hogescholen verlieten en een groot aantal anderen, op hoop van bevordering, zich naar de tijd schikten, aangezien ze nog geen bevinding hadden van de kracht van onze vrije genadeleer, tot geruststelling van hun geweten in de enige en volmaakte Offerande van Jezus Christus aan het kruis volbracht in de plaats van Zijn uitverkorenen. Dit was de reden en oorzaak dat onder dit Aartsbisschoppelijk bestuur velerhande sekten in Engeland zijn ingeslopen, opdat men zo de vereniging met Rome daar des te gemakkelijker mocht bevorderen.

Hierom werden de gronden en navolgers van Socinus, Arminius en de Saumurse leer, welke de middenweg was tot bereiking van dit doel, zeer aangemoedigd. En ofschoon de Westminsterse Vergadering, die uit leraren bestond welke ten tijde van Aartsbisschop Abbot tot predikant bevorderd waren, al die dwaalleringen deed veroordelen en de zuivere Hervormde leer overal bevestigde, dat kon nochtans de neiging tot en de aanhanging aan de hele en halve Pelagiaanse en Saumurse leer niet beletten. Wat dan ook een verbazend onderscheid heeft veroorzaakt tussen de geschriften die na de scheiding van dit Concilie zijn uitgegeven.

Die in Abbots tijd waren opgevoed en zijn eerwaarde overleefden zijn zuiver en goed. De andere zijn van verschillende aard en zeer gevaarlijk, aangezien sommigen van die schrijvers veelal van Arius en Socinus leer hun eigendom maakten en tot zo'n grote trap van goddeloosheid zijn geklommen, dat ze het Deïsme hebben willen invoeren. Weer anderen zijn Ariaans en Sociniaans gebleven. Anderen zijn navolgers van Arminius of aanhangers van de Saumurse leer geworden.

Het vervolg van deze voorrede van Comrie, dat de levensbeschrijving van Charnock bevat, is opgenomen in het boek „God verzoend”, deel I.

De uitgever

DE WELBEHAGELIJKHEID VAN CHRISTUS' DOOD

Een verhandeling over Eféze 5 : 2,
„ ... een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk".

Na het eerste leerstuk afgehandeld te hebben over de gewilligheid van Christus' dood, uit deze woorden: „Hij heeft Zichzelf voor ons overgegeven", ga ik voort te spreken over de welbehaaglijkheid er van, uit het laatste gedeelte van het vers „tot een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk". Hier wordt gezinspeeld op het reukwerk, hetwelk God bevolen had onder de Wet, Exodus 30 : 34. De specerijen moesten gestoten en naderhand in een wierookvat gedaan worden, opdat deze tot een lieflijke reuk gemaakt werden in de Levitische godsdienst. Christus werd door Zijn vernedering verbrijzeld om Gode tot een lieflijke reuk te zijn.

Tweede Lering: *De offerande van Christus was aangenaam voor God en krachtdadig voor mensen.*

Door deze offerande werd een volkomen genoegdoening gegeven aan God, de opperste Rechter, die beledigd was, een offerande die Hem aangenaam was en ook krachtdadig was om de schuldige partij te bevrijden van de verplichting om de verdiende straf te ondergaan. Christus was blank ten aanzien van Zijn onschuld, en rood ten aanzien van Zijn bloedig lijden: en deze beide samen gevoegd, deed dit Hem de banier dragen boven tienduizend, Hooglied 5 : 10, als zijnde de Hoogste. De kracht van deze offerande in vele vruchten wordt ten volle uitgedrukt in Daniël 9 : 24 bestaande in de overtreding te sluiten, de zonden te verzegelen, de ongerechtigheid te verzoenen en een eeuwige gerechtigheid aan te brengen; de afval van Adam werd beteugeld, de afgoderij der heidenen omver geworpen, de verzoening der zonden teweeggebracht, hetwelk door de offeranden der Wet niet kon geschieden; een gerechtigheid aangebracht, die Gode aangenaam en daarom eeuwigdurend is; al de voorzeggingen van Hem vervuld; waarop Hij is gezalfd, dat is ten volle bevestigd werd in al Zijn ambten en door die zalving verklaard een volmaakte offerande en de Overste Leidsman onzer zaligheid te zijn. De laatste woorden door onze Zaligmaker aan het kruis gesproken, geven ons ook van deze zaak verzekering; Hij zag en wist dat het gehele werk volbracht was en toen gaf Hij de geest; Joh. 19 : 30. „Toen Jezus dan den edik genomen had, zeide Hij: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf den geest." Al de voorzeggingen van wat Ik te volbrengen had, zijn vervuld; Ik heb nu niets anders meer te doen, om Mijn onderneming volkomen te maken, dan Mijn hoofd te buigen en Mijn laatste adem te geven aan Mijn Vader. Al de offeranden der Wet, de dagelijkse en de jaarlijkse waren schaduwen en voorbeelden van Hem en zijn in hun voornaamste oogmerk in en door Hem vervuld. Het kon niet anders dan aangenaam zijn, omdat Hij niets had nagelaten van wat dat van Hem vereist, noch iets gedaan had van wat Hem verboden was. De gehele Wet, zowel de Middelaarswet als de Wet der natuur waren in 't midden Zijns ingewands, Ps. 40 : 9; de gehele Wet werd volbracht door Zijn leven. Hij gehoorzaamde maar niet ten dele, zoals Hij ook de Geest niet met mate had ontvangen, om Hem voor te bereiden, een slachtoffer te zijn tot onze verlossing. Dezelve was Gode aangenaam voor ons, want zo moet de Apostel verstaan worden. Het was Gode een welriekende reuk voor die personen en voor die doeleinden waarvoor Hij Zichzelf had overgegeven. Gelijk het een slachtoffer was dat voor ons bedoeld en Gode opgeofferd werd, zo is het ook door God voor die personen

en doeleinden aangenomen als *een welriekende reuk*.

In het verhandelen van deze leer zal ik:

1. Twee dingen vooropstellen om dit te verklaren
2. Het bewijzen
3. Het toepassen.

Ten eerste. ***God was niet volstrekt verbonden om hetzelfde voor ons aan te nemen.***

1. Hoewel deze offerande van oneindige waardij was in zichzelf en wanneer deze zonder Goddelijke order of bestelling geweest ware, dan had deze mogen gehouden worden voor een getuigenis van liefde tot de ere Gods en het welzijn van het schepsel, dan had God nochtans iedere aanneming van deze offerande voor ons mogen weigeren. Hij had alle offeranden mogen verwerpen, buiten die van de overtreder zelf. Wanneer wij het offer van Christus enkel op zichzelf aanmerken, zonder enige voorafgaande order of bevel en zonder enig verbond tussen de Vader en de Zoon gesloten betreffende deze offerande, dan was Hij niet verplicht het gevallen schepsel op grond van die offerande ook maar enigszins aan te zien. Maar doordat er een verbond tussen Hen gesloten was waarin overeengekomen was, dat Christus Zijn ziel zou stellen tot een rantsoen, en Zichzelven zou opofferen als een onbevleete offerande voor de kinderen der mensen en dat Hij de arbeid Zijner ziel zou zien en door Zijn rechtvaardigheid velen rechtvaardig zou maken, nadat Hij hun ongerechtigheden gedragen had in Zijn lichaam aan het hout, Jes. 53 : 10 en 11, zo kon God niet anders dan dit offer aannemen, tenzij Hij enig gebrek in de offerande had gevonden en Hem had kunnen beschuldigen van het niet volbrengen van enig artikel van het Verbond dat tussen Hen gesloten was. Indien het overeenkomstig de inhoud van het Verbond der verlossing was, kon het door God niet geweigerd worden, omdat het volgens Zijn besluit en belofte was. Maar als wij die offerande op zichzelf aanmerken, dan was God niet verbonden dezelve voor ons aan te nemen, hoewel Hij er een hoge achting voor had mogen hebben. Want volgens de inhoud van Zijn Wet had Hij een vergoeding mogen eisen van de persoon van de zondaar zelf en de straf gelegd hebben op de persoon die Hij schuldig bevond en het leven van de zondaar vorderen als een offerande voor de zonde. De aangenaamheid of aannemingswaardigheid van dit offer was uit zichzelf, wegens de waardigheid van de Persoon zelf, en de oneindigheid van het offer; maar de dadelijke aanneming ervan voor ons was gegrond op het Verbond en het verdrag tussen Hen. Wanneer iemand aanbiedt duizend ponden te geven voor iets dat geen duizend stuivers waard is, dan is zulk een som niet alleen een waardige, maar ook een overwaardige vergoeding voor wat dat verlangd wordt; maar de aanneming van deze som hangt geheel af van de wil van de persoon die het begeerde goed in eigendom heeft. De dood van Christus was een offer van oneindige waardij en vergoeding voor de zonde der wereld, en genoegzaam om de grootste misdaden, zowel wat aantal en gewicht betreft, te kunnen verzoenen; maar de aanneming ervan op zulk een grond, hing geheel af van de wil van de Wetgever, Wiens gezag door de overtreding van de Wet geschonden was, en Die als de enige Rechter, het vonnis over de overtredende schepselen had uitgesproken, en hen allen „onder de ongehoorzaamheid had besloten“, Rom. 11 : 32 en de gehele wereld „onder de verdoemenis“ gevonnist had, Rom. 3 : 19. Het moest door Hem aangenomen worden, anders zou het uit zichzelf niet van enige waarde of kracht geweest zijn.

Ten aanzien daarom van de waardigheid van dit offer, worden al de heilzame vruchten daarvan, welke tot het schepsel afstromen in de Heilige Schrift toegeschreven aan de dood van Christus. Maar ten aanzien van Gods aanneming van de offerande voor ons,

worden zij toegeschreven aan Zijn Genade: aan Gods Genade, die beraamde en aannam; en aan de dood van Christus, die teweegbracht en verwierf. Gods Genade gaf kracht aan de bemiddeling van Christus, ten opzichte van de toepassing daarvan aan ons, maar de dood van Christus had een waardij in zichzelf, hetzij die voor ons ware aangenomen geweest, of door God verordend was geworden om aan ons toegepast te worden, of niet. En zoals God in de belofte die Hij aan ons doet, alleen acht geeft op het verdrag of de onderhandeling in het verbond der verlossing, zo voert Christus ook geen drangredenen aan, met het oog op de innerlijke waarde van Zijn bloed, maar Hij stelt dit verdrag tot de grond van het storten van Zijn bloed. Joh. 17 : 4-6 „Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen." De kracht van het offer voor ons hing van Gods ordonneren af. 't Is waar, indien Hij het werk niet voleindigd had, dan zou Hij de beloofde beloning niet geëist kunnen hebben; daar moest van Zijn kant eerst een verdienste zijn, eer er een beloning kon zijn aan Gods zijde. Echter mag het lijden van Zijn zijde begrepen worden, zonder enige beloning van Gods zijde, wanneer men dat aanmerkt, afgescheiden van dit verdrag of de Goddelijke onderhandeling tussen Hen beiden. Dit moeten wij niet verstaan, alsof God, indien Hij niet verbonden ware geweest om Christus te verheerlijken voor Zijn lijden, wegens de belofte aan Hem gedaan, dat lijden uit enkel goedertierenheid niet beloond zou hebben, want daar God in Zijn eigen natuur oneindig goedertieren is, zo kan Hij niet anders dan de heiligheid en de liefde tot Hem beminnen en Zijn goedkeuring daarover betuigen door enige wedervergelding.

2. Zoals de aanneming van dit offer afhing van de wil van de Wetgever en Rechter, zo hing ook de aangenaamheid van dit offer af van de wil van de *Verlosser*. Daarom zegt de apostel „dat Hij Zichzelven voor ons overgegeven heeft"; de lieflijkheid daarvan hing af van de wil van de Gever in overeenstemming met de wil Gods. Hoe meer er van de wil in de gehoorzaamheid van een schepsel is, hoe aangenamer die gehoorzaamheid is aan de Goddelijke majesteit, waar deze aan bewezen wordt. Christus' liefde, beide tot God en ons, maakte Zijn offer tot een welriekende reuk. De verdienste van Zijn dood hing niet enkel af van Zijn sterven, of van de straf in die dood, maar van Zijn gewillige gehoorzaamheid daarin, samengevoegd met de waardigheid van Zijn persoon; zonder dit had Hij de geest kunnen geven, zonder een slachtoffer te zijn. Indien Christus' wil daarin niet volkomen en vastberaden was geweest, dat Zijn lijden voor ons zou zijn, dan had dit niet rechtvaardig voor ons aangenomen, noch aan ons toegepast kunnen worden. Het zou geen betaling voor onze schuld geweest kunnen zijn en de toepassing van Hem aan ons zou een vervreemding geweest zijn van de goederen van een ander tegen de wil van de eigenaar. Deze welriekende reuk geurde uit Zijn gewilligheid; Hij werd niet tot Zijn lijden gesleept, maar leed meer gewillig dan wij gretig tegen God gezondigd hadden. Wij hadden een geweten om ons te beteugelen in het zondigen, maar Christus had geen geweten om Hem terug te houden van het lijden; het was Zijn spijs en drank om de wil Zijns Vaders te doen. Zoals Gods ordonneren of beschikking Zijn offer bekwaam maakte om voldoende te zijn, zo maakte de vrijwilligheid van Christus het offer bekwaam om voor ons aangenomen en aan ons toegepast te kunnen worden. Onwillige diensten zijn eer driften dan daden; in zulke onwillige diensten ondergaan of lijden wij veeleer een dienst, dan dat we deze volbrengen. Er was gehoorzaamheid in iedere voorbereidende daad van Christus, als ook gehoorzaamheid in de laatste daad in het lijden des doods, en het was Zijn gehoorzaamheid in het lijden, niet blotelijk het lijden op zichzelf, hetwelk dat lijden verdienstelijk maakte van Zijn Middelaarheerlijkheid voor ons, Fil. 2 :8 en 9. Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd namelijk om „Zijn

gehoorzaamheid tot den dood des kruises". Zijn blijdschap in de volbrenging daarvan was de beweegreden van Gods blijdschap om die hoog te achten, aan te nemen en te vergelden. God zag op Zijn gehoorzaamheid in de kroon die Hij Hem gaf en het was uit aanmerking van Zijn gehoorzaamheid in het lijden, dat Hij Hem tot die uitnemende waardigheid verhoogde.

Ten tweede. ***Dat dit offer aangenaam voor God en krachtdadig voor ons geweest is, zal uit verscheiden voorstellingen bewezen kunnen worden.***

I. God nam een welgevalen in het plan en in de verwachting ervan.

1. Zijn eeuwige vermaken waren in Hem, niet alleen als Zijn Zoon, maar ook als een Verlosser. Gods vermaking in Christus en „Christus spelende in de wereld Zijns aardrijks en Zijn vermaken met de mensenkinderen", worden samen gevoegd. Spr. 8 : 30 en 31, alsof God zich in Hem vermaakte, omdat Hij zich vermaakte in de verlossing van de mensen. Hierom wordt God voorgesteld als sprekende met een soort van blijdschap over dit rantsoen in Job 33 : 24. „Zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: „Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden", dat is: Ik heb een rantsoen, een losgeld aangenomen en heb een prijs in Mijn hand, zoals in Hos. 12 : 9 „Evenwel ben ik rijk geworden, ik heb mij groot goed verkregen", dat is: ik heb rijkdom genoeg verkregen; zo ook hier, Ik heb een genoegzame prijs, ontbind derhalve de boeien van de gevangene. Dit vinden (Ik heb verzoening gevonden) aan Gods zijde is hetzelfde als aannemen, zoals het vinden aan Christus' zijde hetzelfde is als verkrijgen of teweegbrengen: Hebr. 9 : 12 „Een eeuwige verlossing teweeg gebracht hebbende". In 't Grieks: eurâmenos, gevonden hebbende. Het is de sprake Gods, want Wie anders dan de Bestuurder der wereld en de Rechter van alle vlees heeft macht om de bevrijding van de gevangenen te gebieden? Het is het gejuich Zijner barmhartigheid bij de vertoning van een genoegzame offerande voor de verloren zondaar, „wiens ziel naderde ten verderve en zijn leven tot de dingen die doden" (Job 33 : 22). Het is het overwinningslied van de barmhartigheid bij de gedachte daaraan.

2. Wat was de grond van Zijn beloften aan Hem, anders dan Zijn welgevalen in Hem wegens deze onderneming? Wat kan anders de bedoeling zijn van deze woorden, welke de apostel aanhaalt, om de Godheid van Christus te bewijzen: Heb. 1 : 5 „En wederom: Ik zal Hem tot een Vader zijn en Hij zal Mij tot een Zoon zijn?", dan dat God Hem altijd tot een Vader zou zijn, Zijn gehoorzaamheid aannemende en dat Hij altijd een Zoon zou zijn, Zichzelf opofferende aan het kruis, of Zijn offer en lijden bepleitende op de troon. Om Hem tot een Vader te zijn, als Middelaar; om Hem te ondersteunen, te bemoedigen en Hem en al Zijn ondernemingen aan te nemen?

Dit is een belofte, die aan Christus is gedaan; maar wat noodzaak was er voor enige beloften aan Christus, alleen aangemerkt als de Zone Gods eenswezens met de Vader? Het is derhalve een belofte aan Christus, als het Zaad Davids (de plaats waar de apostel deze belofte uit aanhaalt is 2 Sam. 7 : 14) en indien die belofte aan Hem gedaan is als het Zaad Davids, dan is die aan Hem gedaan als Middelaar, Hem op Zijn lijden een koninkrijk belovende, en een eeuwige aanneming van Hem als een gehoorzame Zoon; de grond waarvan geweest is: de reinigmaking van onze zonden door Hemzelf. Hebr. 1 : 3. („dewelke, alzo Hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid en alle dingen draagt door het woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf teweeggebracht heeft, is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen." Al de beloften aan Christus gedaan, beschouwen Christus niet volstrekt

aangemerkt als de Zoon van God, maar in de hoedanigheid van Middelaar, offerande, en rantsoen voor de mensen; want al die beloften zijn alle takken, voortspruitende uit die eerste belofte in het paradijs van het Vrouwenzaad, waarvan de verzenen vermorzeld zouden worden. God belooft Christus tot een Vader te zijn, in dezelfde zin, zoals Christus Hem voor zijn God en Zijn Vader erkent na Zijn opstanding Joh. 20 : 17, hetwelk ziet op Gods betrekking tot Hem als Middelaar, want volstrekt als de Zoon Gods aangemerkt, kon God niet zo eigenlijk Zijn God genaamd worden. Deze spreekwijze veronderstelt en sluit in een Verbond tussen Hen beiden, volgens hetwelk Christus Gods knecht zou zijn; en in het aannemen hiervan was God de God van Christus en belooft Hem tot een Vader te zijn; daarin openbarende Zijn Vaderlijke en genadige aanneming van Zijn diensten, zoals een vader de gehoorzaamheid van een zoon aanneemt; en hierom is het dat Christus op de rechtvaardigheid van God pleit ter verkrijging van de vervulling Zijner Genade voor degenen die in Hem geloven, zowel als op de liefde welke God Hem toedraagt als Middelaar. Joh. 17 : 25 en 26 „Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend: maar Ik heb U gekend en dezen hebben bekend, dat Gij Mij gezonden hebt en Ik heb hun Uwen Naam bekend gemaakt en zal hem bekend maken, opdat de liefde, waarmede Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij en Ik in hen." De Genade was de springfontein van de belofte, maar de rechtvaardigheid is verbonden dezelve te vervullen.

3. Hierom is het geweest, dat Hij Zijn aanneming van Hem verklaarde, bij het aanvaarden van Zijn openbare bediening, hetgeen bij Zijn doop geschiedde: „Deze is Mijn Zoon, Mijn geliefde, in denwelken Ik Mijn welbehagen heb", Matt. 3 : 17; hetwelk niet alleen betrekking had op Zijn eeuwig Zoonschap, maar op het werk dat Hij aanving uit te oefenen en de voorbereidingen om een offer te zijn; in dit werk, waarin de Zoon Hem zou verheerlijken, had Hij groot behagen. Zijn tussenkomst als een slachtoffer tot zaligheid van vele broeders was Gode aangenaam. Het Hebreeuwse woord dat in Jes. 42 : 1 wordt gebruikt, waaruit deze schriftuurplaats wordt aangehaald, wordt dikwijls gebruikt om Gods welbehagen uit te drukken in de aanneming van offeranden die Hem werden opgeofferd „overeenkomstig Zijn Wil" zoals in Job 33 : 26 en Mal. 1 : 8; „Hij zal tot God ernstig bidden, die in hem een welbehagen nemen zal." Mal. 1 : 8: Zal hij een welgevallen aan u hebben, of zal hij uw aangezicht opnemen? En hier (Matt. 3 : 17) ziet het op het gehele werk van Christus; zoals het gehele werk der verlossing genaamd wordt *éudokia*, het goede vermaak of welbehagen Gods. Ef. 1 : 5 „die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus in Zichzelven, naar het welbehagen van Zijn wil." Hij bevestigt hier door Zijn eigen getuigenis, hetgeen Hij tevoren verklaard had door de engelen in hun lofzang; Luc. 2 : 14 „in de mensen een welbehagen", *éudokia*. Zo welverzekerd was God, dat dit offer aan al Zijn oogmerken zou beantwoorden, dat Hij verklaart groot behagen in Hem te hebben, wóórdat Hij Zijn werk volkomen volbracht had.

4. Hierom was het dat het God behaagde Hem te verbrijzelen, en bij de gedachten hieraan voorzag Hij welk behagen Hij zou scheppen in deze (als ik zo spreken mag) geurige offerande, nadat deze verbrijzeld en gestoten was. Jes. 53 : 10 „Doch het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem krank gemaakt." Niet dat God in de daad van verbrijzeling een behagen had, afgescheiden beschouwd van de oogmerken waarom Hij Hem verbrijzelde (aangezien al de daden van rechtvaardigheid Zijn vreemde werken zijn) Jes. 28 : 21. „Want de Heere zal Zich opmaken gelijk op den berg Perazim, Hij zal beroerd zijn gelijk in het dal Gibeons,

om Zijn werk te doen. Zijn werk zal vreemd zijn, en om Zijn daad te doen, Zijn daad zal vreemd zijn"; maar met het oog op het gevolg van deze verbrijzeling, welke was de verheerlijking van Zijn Goddelijke volmaaktheden, de herwinning van het verloren mensdom, de herstelling van het heil en de roem van de schepping, zoals een dokter geen behagen heeft in de venijnigheid van het geneesmiddel dat hij de patiënt toedient, of een chirurg in het doorsnijden van het lichaam, maar alleen voor zover dit bevorderlijk is voor de gezondheid van de lijder.

5. Hierom was het dat Hij behagen had in de afschaduwingen van dit offer, voordat deze daadwerkelijk opgeofferd werd. Hierom is waarschijnlijk de eerste dienst na de belofte een offer geweest, zoals hiervoor reeds is gezegd. En het voornaamste gedeelte van de godsdienst, in de enige kerk die God in de wereld had gedurende vele eeuwen, bestond in offeranden, welke afschaduwingen waren van dit grote slachtoffer op het einde der eeuwen. In al die dingen, welke zelf niet bij machte waren God te voldoen, omdat ze niet overeenkwamen met Zijn rechtvaardigheid en wijsheid en ook niet in staat om de zonden van een redelijk schepsel te verzoenen, rook God een welriekende reuk, daar zij afbeeldingen waren van dit offer, waaruit de grootste en aangenaamste geur zou wasemen. Gen. 8 : 21 „En de Heere rook dien liefelijken reuk." Al dit welbehagen Gods dat betuigd werd vóór het offer geofferd was, had zijn grond in de zekerheid van de vervulling. God wist dat Hij hulp besteld had bij enen Held, Ps. 89 : 20, die machtig was Hem te voldoen en ons te behagen. God kon zich tevoren niet verheugd hebben in hetgeen aan Zijn verwachting niet zou beantwoorden. Het is onbestaanbaar met de Godheid zulk een teleurstelling te ondervinden. Het minste gebrek in het offer zou Zijn uitvinding verijdeld hebben, en die zó walgelijk voor God gemaakt hebben als de zonde van Adam, voor welke Hij geleden heeft. Maar het was onmogelijk dat God teleurgesteld zou worden en onmogelijk voor de Verlosser, Die zowel God als Mens was, dat Hij zou feilen in de volbrenging van hetgeen Hij zou ondernemen en waardoor God te kort zou komen aan Zijn voldoening en de zondaar aan zijn behoudenis.

II. *God verkreeg een herstel van Zijn rust, welke door de intrede van de zonde verstoord was geworden en daarom was dit offer Hem ten hoogste aangenaam.*

Christus was Gods knecht, in Wie Zijn ziel een welbehagen of een rust had, Jes. 42 : 1, met uitsluiting van alle andere dingen om iets toe te brengen aan de rust en de verlustiging van God. God rustte in de werken der Schepping, zoals deze schaduwen waren van Zijn wijsheid, macht en grootheid, in het bijzonder daar deze uitvloeiselen waren van Zijn goedheid en beantwoordden aan Zijn heerlijke oogmerken. Want de grond van Zijn rust was een beschouwing van de goedheid van die werken overeenkomende met Zijn eigen gedachten en plan. Hij zag Zichzelf en Zijn eigenschappen blinken in de schepselen. Maar de rust van God werd verstoord door de inbreuk, die de zonde deed op Zijn rechten in de wereld, en Hij had zo ras de wereld niet gemaakt en Zich verkwikt (Ex. 31 : 17), of de wanorde en de verwarring door middel van de zonde verspreidden zich over dat ontwerp, waarop Hij het aardrijk vervloekte, hetwelk Hij zo juist gemaakt had en het oordeel over de mens uitsprak en hoewel dit vonnis gematigd was door de weldaad van een genadige belofte, liet Hij hem echter toch tot straf onder enige uitwendige kwaden al zijn dagen liggen, wegens zijn afval van Hem en had slechts rust in dat vrouwenzaad, wiens verzenen door de slang vermorzeld moesten worden, opdat door Hem de slang de kop verpletterd en vermorzeld mocht worden en daardoor een einde gesteld werd aan de verwarring, die ontstaan was door de adem des satans.

Hierom is al de blijdschap die God in Zijn kerk heeft, welke het beste deel is van Zijn schepping, door deze rust of berusting in Zijn liefde of in het voorwerp van Zijn liefde, Zef. 3 : 17 „Hij zal zwijgen (eng. vertaling: rusten) in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich."

Hierom is het ook, dat de Tempel, het voorbeeld van Christus, met het oog op die afschaduwingen van Hem, namelijk het offeren die daar dagelijks in geofferd werden, genoemd wordt: „het Huis Zijner heerlijkheid" Jes. 60 : 7 en „een troon der heerlijkheid een hoogheid van het eerste aan" Jer. 17 : 12 en „de plaats Zijner rust" Jes. 66 : 1.

Konden goud en zilver, of uitgehouwen stenen en kunstige gebouwen, de rust en de troon van God zijn? Neen, net zo min als het bloed van stieren en bokken Hem uit zich zelf kon behagen met een lieflijke reuk. Zijn enige berusting was in de tempel van het lichaam van Christus, dat bekwaam gemaakt was om een offer te zijn en door die voorbeelden was afgeschaduwd. Hij had in Hem zulk een rust als een offer, dat Hij Hem juist daarom alle dingen overgegeven heeft; en gelijk Hij door eeuwige generatie of voortbrenging Hem al de volmaaktheden van Zijn natuur had medegedeeld, zo gaf Hij Hem, daar Hij een Middelaars- offerande was, macht om gericht te houden, en ook een koninkrijk, even uitgebreid als Zijn Eigen en scheen Zijn Eigen macht te verdonkeren om de Zijne te vermeerderen en als het ware achter de schermen te treden, terwijl deze onze Mordechai, die ons redde van de dood, al de belangen van Zijn Rijk bestuurt; en dat alles met dit oogmerk: „opdat zij allen den Zoon eren, gelijk zij den Vader eren" Joh. 5 : 22 en 23. Zulk een volmaakte rust en genoeg had God in Hem, dat Hij niets wil toelaten ten nadele van de eer van Christus in Zijn werk. Hij wil niet hebben dat de beste werken en offeranden van mensen deelgenoten en mededingers van Hem zijn. Hij wil voor eeuwig wegdoen al degenen die niet dezelfde gedachten van Hem hebben, en dezelfde voldoening en heerlijke rust, naar hun mate, in Hem hebben als Hijzelf. Geen andere offerande zal bij Hem gelden tot verzoening van de zonden; geen aasje genade, zelfs niet zoveel als de verkoelende kracht van een druppel water kan met reden verwacht worden door degenen die zich niet verkwikken met die offerande, waarin God zulk een verrukkelijke rust gevonden heeft. God heeft in dit offer zulk een rust, dat die de stof van de lofzangen der heiligen zal wezen tot in alle eeuwigheid.

III. Door dit offer is aan de hoogste volmaaktheden van God, een bijzondere heerlijkheid toegebracht.

Al Zijn volmaaktheden, die te voren niet geopenbaard waren aan de kinderen der mensen, zijn nu volkomen verheerlijkt volgens Zijn voornemens en besluiten om deze te openbaren. Daar is niet het allermiste van Zijn Natuur dat aan de kinderen der mensen bekend gemaakt moest worden, of het is in dit offer tot hun aanschouwing ontsluitend geworden in groter heerlijkheid dan de schepselen in staat waren Hem te vertonen, „om te geven verlichting van de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht (of de vertoning) van Jezus Christus" 2 Cor. 4 : 6, dat wil zeggen: al de volmaaktheden van Zijn Natuur zijn in dit zaligmakend offer afgeschetst. Met het oog hierop menen sommigen dat die woorden in Col. 2 : 9 „In Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk" zó opgevat moeten worden: niet alleen dat de Godheid in de menselijke natuur woonde, maar dat de volle openbaring van de Godheid was in de verschijning van Christus in Zijn lichaam, toebereid zijnde tot een offer, als in een kaart of ontwerp, zo klaar en helder als maar mogelijk was om vertoond te worden voor de aanschouwing der mensen. Het is in de verwerving van onze verlossing door Zijn bloed, dat Hij vertoont te zijn: „het Beeld des onzienlijken Gods", zowel als de

eerstgeborene uit de doden, of het Hoofd van alle schepselen Col. 1 : 14, 15 en 18; het beeld van die volmaaktheden der Godheid welke anders voor de mens ten enenmale onzienlijk zouden geweest zijn; het beeld niet van Zijn wil, zoals de Socinianen zeggen, maar van Zijn natuur. Hierom is de heerlijkheid des Heeren, zowel als de zaligheid Zijns volks, de naam en titel van Christus, les. 40 : 5; „de heerlijkheid des Heeren zal geopenbaard worden" Luc. 2 : 32. Zijn heiligheid werd verheerlijkt in de openbaarmaking van de helse vuilheid der zonde; Zijn rechtvaardigheid in de verschrikkelijke straf voor de zonde; Zijn barmhartigheid tot Zijn schepselen in het geven van het dierbaarste dat Hij had tot een rantsoen voor hen. In Hem vertoonde Hij zich zowel genadig als rechtvaardig, overklimmend barmhartig in de uitoefening van de hoogste rechtvaardigheid Ps. 116: 5: beide schijnen klaar in het wezenlijke van dit offer, die geschikt is zowel tot de heerlijkheid Gods als tot de zaligheid van het schepsel. De stoel der rechtvaardigheid is in een genadetroon veranderd, de hoedanigheid van een voorspraak aannemende in plaats van een beschuldiger en vergiffenis uitsprekende in plaats van veroordeling. Sinds de rechtvaardigheid bevredigd is door de dood van Christus, zo treedt deze nu tussenbeiden als een zaakwaarneemster in de rechtvaardiging van een gelovige. Rom. 3 : 25 en 26. Gods rechtvaardigheid, de voornaamste eigenschap die de mens te vrezen had, is door dit offer zo verheerlijkt en voldaan, dat zij alleen al Hem verplichten zou de zonden kwijt te schelden, indien de barmhartigheid geen eis had voor zichzelf.

IV. Wanneer dit offer wordt vergeleken met het kwaad waarvoor dit offer werd opgeofferd, en hetwelk het recht van God geschonden had, dan zal de lieflijke reuk zowel als de krachtadigheid er van blijken.

1. Dit offer strekte zo zeer tot verheerlijking van God, als onze zonden Hem onteerd hadden. Hem werd hierdoor zoveel heerlijkheid toegebracht, als Hem ongelijk was aangedaan door onze overtredingen. Onze zonde was de zonde van een schepsel, maar het offer was de daad van Hem, door welke God de wereld gemaakt had. De zonde was de daad van Zijn schepselbeeld maar dit offer was de daad van „het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid" Hebr. 1 : 2 en 3. De zonde werd bedreven door de mens, maar verzoend door Hem die God was. Het was niet alleen een redelijke offerande voor de zonde van een redelijk schepsel, maar een Goddelijke. De zonde was een oneindige misdaad, ten aanzien van de Persoon tegen Wien zij was misdreven, maar de prijs was van een oneindige waarde, ten aanzien van de Persoon door Wien deze prijs werd betaald. De waardigheid van de Persoon weegt op tegen het kwaad van de misdaad: een oneindig Persoon werd niet méér door de overtreding verongelijkt, dan Hem recht gedaan is door de waardigheid van de Persoon die de vergoeding daarvoor gedaan heeft. De prijs is in alle opzichten evenredig aan de oneindige schuld van de misdaden waarvoor deze is opgeofferd en aan de oneindige rechtvaardigheid van God die door die misdaden geschonden was. God ontving een volwaardige prijs; Zijn eer werd daardoor volkomen hersteld, en wij werden van onze banden verlost. Ja, in zeker opzicht waren de Goddelijke eigenschappen door de zonde van Adam niet zo zeer onteerd geworden, als zij door de dood van Christus verheerlijkt zijn. Christus heeft door Zijn offer die volmaaktheden verheerlijkt, die toen nog niet geopenbaard waren, noch aan Adam in de staat der rechtheid geopenbaard konden worden, zoals de lankmoedigheid en de genade, zowel als die volmaaktheden welke door des mensen afval bijzonder geschonden waren. Dit offer herstelde de ere Gods ten volle, hetwelk door niets anders kon geschieden. De reden waarom de verdoemden voor eeuwig onder het gewicht van Zijn toorn in de hel liggen, is omdat zij door al hun lijden die eer aan God niet kunnen wedergeven, waarvan zij Hem door hun ongerechtigheden

berooft hebben.

2. Daarom heeft dit offer Gode een lieflijker reuk toegebracht, dan onze zonden voor Hem stinkende zijn geweest.

De waardigheid van de Persoon Die leed, was evenwaardig aan de Persoon Die verongelijkt was en overtrof oneindig de hoedanigheid van de persoon, die heeft overtreden. De zonde van een schepsel kon nooit zo vuil zijn, als het bloed van de Zoon van God heilig was en de stank van de eerste kon de lieflijkheid van de laatste niet evenaren. De stank van de zonde werd niet alleen door de zoetheid van dit offer gematigd, maar overweldigd en weggenomen. De Goddelijke rechtvaardigheid was niet méér ontstoken tegen de misdaad, dan dat de Goddelijke heiligheid verlustigd werd door dit offer. De zonde was de zonde van de menselijke natuur, maar het offer was die van de menselijke natuur in vereniging met de Goddelijke en werd opgeofferd door een „eeuwige Geest" Hebr. 9: 14. De apostel zinspeelt in die tekst op Gen. 8 : 21. De Heere rook in Noachs offerande, het voorbeeld van dit offer, zulk een lieflijke reuk, dat Hij voornam de aarde niet meer te vervloeken, of een zondvloed te zenden over de nieuwe wereld, ofschoon Hij wist dat deze zo goddeloos zou zijn als de oude, want in dezelfde adem waarin Zijn voornemen aan ons geopenbaard wordt, wordt ook Zijn gevoel van des mensen boosheid van zijn jeugd aan, verklaard. De lieflijke geur van de ene overtrof de stinkende reuk van de andere. Ofschoon onze consciënties gereinigd zijn van de dode werken, welke ons zedelijk besmetten, zoals het aanraken van een dood lichaam de Israëlieten ceremonieel verontreinigde, zo zijn die echter hier maar ten dele gereinigd om de levende God te dienen. Daar is geen enkele dienst die wij offeren, of er is iets in gemengd dat strijdig is met de heiligheid van God, nochtans wordt het kwaad dat met de offeranden van onze plicht opwasemt, overwonnen door de edele geur van het offer van Gods Zoon. Zodat wanneer wij om de vuilheid van onze onvolmaaktheden verstoten dienen te worden, zo worden wij nochtans om de lieflijkheid van Zijn offer aangenomen. Zo zeer overwint de verdienste van Zijn bloed de kwade reuk van onze ongerechtigheden in de neusgaten Gods, dat Hij onze verbintenissen en schulden uitwist en Zichzelf in Christus nieuwe verbintenissen oplegt; Hij bevrijdt het schepsel van de verdiende straf en verplicht Zichzelf het eeuwige leven te geven aan een iegelijk die in Hem, aldus opgeofferd, gelooft hoe stinkende zijn zonden ook mogen zijn, waarmede hij God te voren beledigd heeft.

3. Omdat dit offer zo behaaglijk en aangenaam is voor God, daarom is deze ook zo krachtdadig voor de mensen. De zonde bracht de overtreder niet zo veel schade toe, als dit offer voor de gelovige heil verwerft. De zonde nam ons geestelijk leven weg; maar Christus verwerft door Zijn offer een herstelling ervan in een veel voller mededeling van geestelijk leven dan tevoren, Joh. 10 : 10, „opdat zij het leven hebben en overvloed hebben", een veel rijker en overvloeiender fontein dan tevoren, meer overvloedig dan Adam voor de val, die hetzelfde veranderlijk had in zijn eigen handen, maar wij hebben het onveranderlijk in de handen van ons Hoofd, Die ons leven is; meer overvloedig dan de Patriarchen in het Oude Testament, die het in hope hadden, maar wij hebben het in de volle vertoning. Wij hebben een geestelijk leven dat veel bestendiger is dan dat van Adam, omdat het eindigt in een eeuwig leven, dat duurzamer is. Daarom is het dat de genade van Christus de uitwerkingen van Adams zonde overtreft en te boven gaat. De apostel spreekt breedvoerig van de overvloed der genade boven de overvloed der zonde. Rom. 5 : 15-17.

Zoals Adams zonde het paradijs voor hem en zijn nakomelingen toesloot, zo maakt

het bloed van Christus, als olie in het slot, de poorten des hemels gemakkelijk open tot wedertoelating van iedere gelovige.

V. Zijn opstanding na Zijn bloedige offerande is een klaar bewijs van de lieflijke reuk daarvan voor God en dat deze genoegzaam is voor ons.

Hij werd niet geheel door de Goddelijke rechtvaardigheid verslonden, maar kwam al de slagen ervan te boven en hief Zijn hoofd op boven de golven die Hem omringden. De banden des doods zouden niet ontbonden zijn geworden, indien Zijn offer ongenoegzaam was geweest. De rechtvaardigheid van God mocht Hem zowel ontslagen hebben zonder enige offerande in 't geheel, als dat Hij Hem ontslaan zou op een offer die ongenoegzaam was.

Dat Hij derhalve van Zijn boeien verlost werd, is een bewijs van de volle voldoening van de schuld en van de volkomen voldoening van het offer, aangezien God, Wiens Naam ook is: „Die den schuldige geenszins onschuldig houdt”, Ex. 34 : 7, Hem ontslagen heeft: „Hij is uit de angst en het gericht weggenomen”, Jes. 53 : 8. Door Wie? Alleen door Hem, Die macht had om Hem te verlossen en die een God des vredes geworden is, eer Hij Zichzelf een God van macht betoonde in Zijn opwekking. Hebr. 13 : 20. Hij was als een beledigde Wetgever bevredigd, voordat Hij Hem als de opperste Regeerder een Rechterlijk ontslag gegeven heeft, de banden des doods ontbond en een engel als Zijn dienaar zond om de gevangenis, namelijk het graf te openen en Hem in volle vrijheid te stellen om nooit wederom gevangen genomen te worden. Daar kon in dit geval geen gewelddadige openbreking van de gevangenis zijn, daar Hij in de hand van een almachtig God was, die evenveel macht had om Hem in de banden des doods te houden, indien Zijn offer gebrekkig was geweest, als Hij had om Hem in vrijheid te stellen, toen Zijn offer volmaakt en onbevlekt was. Gods rechtvaardigheid is derhalve ten volle genoeg gedaan, omdat „de smarten des doods ontbonden zijn”. Hand. 2 : 24 en 25 enz. Want het was niet mogelijk dat Hij door die dood zou gehouden worden, omdat Gods Waarheid verbonden was, dat Zijn Heilige geen verderving zou zien. Deze opwekking van Christus was een rechtvaardiging van Hem, want toen Hij uit de angst of uit de gevangenis werd weggenomen, is Hij ook weggenomen uit het gericht, opdat geen aanklachten meer tegen Hem konden worden ingebracht, of nieuwe handelingen tegen Hem begonnen zouden worden; en Hij is bewezen te zijn: de Zone Gods, Rom. 1 : 4 en ook volgens vers 3 dat Zaad Davids, hetwelk voorzegd was; ja, Hij is zulks bewezen te zijn door kracht, of krachtig, niet alleen door de kracht die Hem uit de doden opwekte, maar door de Macht van de regering der wereld, in welke Hij na Zijn opstanding werd geplaatst of bevestigd. Want deze daad van God was een getuigenis, dat Hij Hem verordineerd had, en Hem ook verordineerd had „om de wereld te oordelen”, Hand. 17 : 31. Hierdoor is Hij door God vrijgesproken en ontslagen, als alles gedaan hebbende, wat hij deed, volgens het verdrag dat tussen Hen was. En in deze daad hebben al Zijn leden een oorspronkelijk en fundamenteel ontslag of kwijtschelding hetwelk te zijner tijd door hen verkregen zal worden, inzonderheid op hun geloof. Het is in dit ontslag dat Hij als 't ware Zijn rechtvaardigmaking met gejuich voor engelen en mensen uitgalmt: Jes. 50 : 8 „Hij is nabij die Mij rechtvaardigt, wie zal met mij twisten?” En dit is ook de grond van het triomflied van de apostel 1 Cor. 15 : 55 en 56 „Dood waar is uw prikkel? Hel waar is uwe overwinning?” Waar is de zonde, die de dood in de wereld inbracht en de mens met zijn prikkel in het hart stak? Zij is overwonnen door de opstanding van Christus, hetwelk een klaar bewijs is van de aangenaamheid van dit offer voor God en de krachtadigheid ervan voor ons. Ons geloof is niet ijdel, hetwelk het volgens de apostel in 1 Cor. 15 : 17 geweest zou zijn, indien Christus niet was opgestaan, gelijk

Hij gestorven is, namelijk in de hoedanigheid van onze Borg en Hoofd. Indien het offer niet volkomen was geweest, dan zou de satan overwinnaar en Christus zijn zegepraal zijn geweest. Hij zou door het minste gebrek een veel groter macht over de mensen verkregen hebben, dan hij eerst door Adams zonde had bekomen. Ware Christus Zelf niet gerechtvaardigd geworden, dan zou Hij ons nimmer hebben kunnen rechtvaardigen en de weldadigheden Davids hadden dan ook nimmer zeker noch bestendig kunnen zijn. Hand. 13 : 34. God had in dit offer zulk een uitnemend welgevallen dat Hij Zijn heerlijke macht gebruikte om Hem uit de doden op te wekken. De rechtvaardigheid had geen eis om Hem in de gevangenis te houden, noch de satan enige macht om de verbreking van zijn boeien te verhinderen. Zijn offer was Zijn daad om God te verzoenen, Zijn opstanding was Gods daad om ons te vertroosten.

VI. De hemelvaart en de volkomen verhoging van Christus na Zijn bloedige offerande is een volledig bewijs van deze leer.

Aangezien de beloften die aan Christus waren gedaan vervuld zijn, welke gedaan waren op voorwaarde dat Hij Zijn ziel zou stellen tot een schuldoffer, zo is dit een bewijs dat Hij een onberispelijke en voortreffelijke offerande is. Hem was een koninkrijk beloofd, en nu heerst Hij in de kracht des Heeren, „in de hoogheid van den Naam des Heeren, Zijns Gods" Micha 5 : 3. Indien in Hem ook maar het minste gebrek ware geweest, dan kon Hij de vervulling van geen enkele belofte gevraagd hebben en dan was ook de rechtvaardigheid niet verbonden geweest, ook maar een enkele belofte aan Hem te volbrengen. De genade tot de mens deed de eerste belofte aan Christus ten gunste van de rechtvaardigheid, en de rechtvaardigheid zou de volbrenging van de belofte verhinderd hebben, indien zij iets tegen Hem had kunnen inbrengen. Deze Zijn offer in „de uitstorting van Zijn Ziel in de dood" is de grond van al Zijn verhoging. Jes. 53 : 11 en 12. Omdat dit de voorwaarde was van Zijn zijde, zo kon na de vervulling van deze voorwaarde door Hem, niets anders volgen dan de volbrenging van de beloften van Gods zijde. Christus nu is naar Zijn Ziel eerst ten hemel gegaan terstond na Zijn offer, om Zijn offer aan God te vertonen en Zijn oordeel omtrent de waardigheid en kracht daar van te ontvangen, want op die dag, de dag van Zijn lijden, moest Hij in het Paradijs zijn: „na de dood het oordeel". Dit kwam overeen met het voorbeeld van Hem in het jaarlijks zoenoffer op de grote verzoendag, wanneer de hogepriester met het bloed moest gaan in het Heilige der Heiligen, terstond na de storting van dat bloed en het verzoendeksel daarmee besprengen; want nadat het bloed gestold was, was het niet bekwaam om gesprengd te worden. Christus is ook terstond na Zijn dood in de Hemel verschenen om de aanneming van Zijn Vader te ontvangen. Dit was naar Zijn Ziel, daar Zijn lichaam toen in het graf lag, hetwelk de Schrift geen hemelvaart noemt, totdat Zijn Ziel en lichaam wederom verenigd waren en beide samen ten Hemel voeren. Door Zijn eerste intrede in de Hemel verwierf Hij een eeuwige verlossing voor ons. Indien God dit oordeel over de krachtbaarheid van Zijn offer niet uitgesproken had, dan zou Hij nooit een Engel hebben gezonden om het graf te openen, noch een wolk als een wagen om Hem ten Hemel te voeren. Dit veronderstelt dat Zijn offer op aarde al in de Hemel bekrachtigd was. Door deze hemelvaart, zowel als door Zijn opstanding werd wederom verklaard dat Hij zonder zonde was en niet nodig had Zijn offer te herhalen. Hebr. 9 : 28. Zijn triomfantelijke intrede in de Hemel verzekert ons dat Zijn offer in de boezem van God aangenomen was, met oneindige verrukking en vermaak. Hij kon niet verheerlijkt zijn geworden, indien Hij de Goddelijke bevelen niet stipt had uitgevoerd. Zegepraal gaat niet voor, maar volgt op een overwinning Zijn heengaan tot de Vader was een

volkomen overtuiging van de rechtvaardigheid van Zijn persoon en van de nauwkeurige uitvoering van Zijn ambt en de voornaamste reden waardoor de Geest de mensen zou overreden om zich aan Hem te onderwerpen is, omdat „Hij henen gegaan is tot de Vader". Joh. 16 : 9 en 10. De hemel kon geen plaats zijn voor een gebrekkige en onvolmaakte offerande. De engelen zouden geen bevel ontvangen hebben om Hem te aanbidden, maar zouden Hem veeleer met hun vlammeende zwaarden uit de hemel verdreven hebben; Hij zou daar indien Hij de minste vlek had gehad, net zo min gebleven kunnen zijn, als Adam het paradijs na zijn overtreding. Geen gaven zouden dan over de kinderen der mensen uitgestort kunnen zijn. De Heilige Geest kon ook nooit door een onaangename offerande verworven zijn geworden. Hij kon ook niet met enige macht bekleed zijn geworden, om enig ambt in de hemel uit te oefenen, indien Hij niet volbracht had, hetgeen Hij ondernomen had op de aarde. Hij kon niet geleefd hebben om Zijn offer aan ons toe te passen, indien Hij in Zijn opoffering van Zichzelf tot een offer voor ons, niet aangenomen was geworden. Maar aangezien Hij aan de rechterhand Gods zit, zo is dit een onfeilbaar teken van Gods volkomen rust in Hem, en van Zijn eigen rust van alle verdere arbeid; ook is het een bewijs van bijzondere gunst en liefde; God heeft Hem alle macht in hemel en op aarde gegeven, alle engelen bevolen Hem te aanbidden en niet alleen Hem te aanbidden, maar tot Zijn beschikking gereed te staan, Zijn dienaren en gevolg in Zijn koninkrijk. Hij heeft het gehele Hof des hemels aan Hem en Zijn dienst onderworpen. Hij verleende aan Hem alle eer, die maar mogelijk was om aan Hem als Middelaar te geven, met het oog op het welgevallen dat Hij in Hem had als een offer. Het was uit oorzaak, dat Hij „de reinigmaking onzer zonden door Zichzelfen teweeggebracht heeft", dat Hij „is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen", en dat Hem al die waardigheid is verleend die daarna genoemd wordt in Hebr. 1. De gehele voorzegging hiervan wordt een „Lied der Liefde" genoemd: Ps. 45 : 1. Zo uitnemend behaaglijk is die voor God, dat Hij niet ophouden wil, Zijn pijlen te schieten „totdat Hij al Zijn vijanden, die met Hem in Zijn behagen en vermaak in Christus niet overeenkomen, gelegd zal hebben onder Zijn voeten", Ps. 110 : 1. Aangezien Hij derhalve ten hemel gevaren, aan Gods rechterhand is gezeten en de zaak van Zijn offer zoveel honderden van jaren verdedigd heeft, sinds Hij Zich voor het eerst hiertoe begaf, is een bewijs dat het bepleiten van Zijn dood en het gezicht van Zijn opgeofferd lichaam voor God niet vermoeiend noch onaangenaam is. Het is niet gelijk een dood lichaam, dat Hij begeert uit Zijn gezicht te zijn en begraven te worden. Hij hoort met blijdschap de stem van Zijn bloed tot op dit ogenblik toe. Met recht mocht daarom de apostel alles zo geweldig uitdagen in Rom. 8 : 33 en 34 „Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het die rechtvaardig maakt; Wie is het die verdoemt? Christus is het, die gestorven is, ja, wat meer is, die ook opgewekt is, die ook ter rechterhand Gods is, die ook voor ons bidt." Christus heeft door Zijn dood de toorn Gods gestild, door Zijn opstanding is Hij door Gods rechtvaardigheid ontslagen, door Zijn hemelvaart nam Hij bezit van Zijn koninklijke troon, door Zijn zitten ter rechterhand Gods bepleit Hij krachtig Zijn offer, tot de doeleinden waarvoor deze is opgeofferd en door Zijn Geest past Hij Zijn bloed toe aan degenen die in Hem geloven.

VII. *De wonderlijke kracht van dit offer, toont de aangenaamheid daarvan bij God.*

1. *Dit offer had een kracht vóór de opoffering.*

God heeft in het vooruitzicht van dit offer, welke te zijner tijd zou opgeofferd worden, vergiffenis geschonken aan degenen die op dit toekomstig offer rustten, en wachtte niet totdat de voldoening voor de zonde daadwerkelijk geschied zou zijn, maar deelde

die mede aan allen die hun betrouwen stelden op de verdienste van het offer vóór de opoffering ervan en verlost de gevangenen op de enkele verbintenis van Christus vóór de daadwerkelijke betaling van het rantsoen. Op Zijn belofte dat Hij een offer zou zijn, werden de gelovigen onder het Oude Testament door de verdienste van die offerande gezaligd, zowel als de gelovigen onder het Nieuwe Testament. Abraham was verblijd „Zijn dag te zien" en is door het geloof in Hem gerechtvaardigd geworden. Toen Hij verscheen, was Zijn oogmerk om „de zonden te niet te doen door Zijn Zelfs offerande", Hebr. 9 : 25 en 26. Welke zonden? Niet alleen de zonden die bedreven zijn, terwijl Hij in het vlees was, of die na Zijn hemelvaart bedreven zijn, maar zelfs die overtredingen, welke de wettische offeranden van de tijd van hun instelling af, niet konden verzoenen; zulke zonden, welke de Hogepriester, alle jaren in het Heilige der Heiligen met het bloed van de offerdieren ingaande, niet kon uitwissen. Christus heeft volmaakt „hetgeen de Wet niet doen kon" Hebr. 7 : 19 en Hij heeft verzoend „de overtredingen die onder het eerste Testament waren". Hebr. 9 : 15. Als een Hoofd door God aangesteld, heeft Hij de mensen zalig gemaakt vóór Zijn komst, zoals Adam de mensen bedorven heeft vóór hun geboorte. Dit offer is nu niet krachtiger en zal zulks in eeuwigheid niet zijn, dan deze voorheen was; want Christus is dezelfde in kracht, gisteren en in de voorleden eeuwen, die Hij heden, in deze tijd en in de toekomstige eeuwen zal zijn; Hebr. 8 : 8. Al degenen die in hun personen en diensten bij God aangenaam zijn geweest, zijn dit geweest voor rekening van de Eerstgeborene of het Hoofd van alle schepselen. Zoals al de uitverkorenen in Hem zijn uitverkoren, zo zijn zij ook in Hem begenadigd, Ef. 1 :4-6. Het geloof was van het begin der wereld af; het eigenlijke voorwerp van het geloof is God in de Verlosser en Hij is als zodanig door de patriarchen altijd in al hun offeranden beschouwd en aangemerkt sinds Hij de regering na de val, van God als Schepper veranderd heeft in God als Verlosser; zoals derhalve al Zijn handelingen van regering betrekking hadden op de Verlosser en de verlossing, zo moeten ook al de godsdienstige verrichtingen der mensen betrekking hebben op de beloofde Verlosser. Al wat God voor hen deed was in de Naam van Christus, de Engel van Zijn verbond en hetgeen zij aan God offerden, was met een oog op het beloofde Zaad, hetwelk hetzelfde is, als dat wij alle dingen doen in de Naam van Christus, alleen met verandering van tijdsomstandigheid: hetgeen toen toekomstige tijd was, is nu verleden tijd. De grond hiervan was het verdrag tussen God en Christus tot volbrenging van dit offer.

Wanneer een borg aangenomen is en tijd tot betaling van de schuld gegeven is, dan heeft de schuldenaar zijn vrijheid tot het verlopen van die tijd. Doch nu was niet alleen de zaak die gedaan moest worden, maar ook de tijd wanneer die zaak volbracht moest worden tussen Hen bepaald en vastgesteld en wordt daarom genoemd „te zijner tijd" Rom. 5 : 6 en „de volheid des tijds" en tot die tijd toe zou er een „voorbijgaan" of een niet opleggen van de schuld op hen zijn, 't geen ook het woord is dat de apostel gebruikt in Rom. 3 : 25 „Door de vergeving der zonden, die te voren geschied zijn." Indien dit offer geen kracht had gehad vóór deze opgeofferd werd, dan zou Christus Zelf in de dagen van Zijn vlees, voordat Hij Zijn hoofd aan het kruis gebogen had, niet zo vaak die woorden hebben uitgedrukt: „Uw geloof heeft u behouden." De wegneming van de zonde, die het beletsel is van alle gemeenschap met God, op het geloof in het toekomstige offer, is derhalve een onweersprekelijk bewijs dat de verwachting van dit offer aangenaam was voor God; hoe aangenaam moet dan de opoffering zelf niet geweest zijn!

2. Na de opoffering heeft het offer een altijddurende kracht.

Indien de kracht daarvan vóór de opoffering zich uitstreckte tot de eerste eeuwen van

de wereld, tot Adam en Abel toe, zo zal die van uitnemende kracht blijven tot de laatste gelovige die het getal der uitverkorenen zal volmaken op het einde van de wereld. Indien het bloed van Abel zo krachtig is dat het een voortdurende wraak over Kaïn teweeg bracht, zal dan niet het bloed van die Persoon, door Wien God de wereld schiep, nog veel krachtiger zijn om een eeuwige zegen te verwerven van de genade Gods, waartoe Hij veel meer genegen is, dan tot daden van wraak? Hoewel dit offer slechts eenmaal geofferd is, zo werkt deze nochtans ten aanzien van haar kracht eeuwigdurend als een zedelijke oorzaak. Zoals wanneer de daad van zondigen ophoudt, de schuld en macht van de zonde bindend blijft tot straoefening, alzo is ook, ofschoon de daad van Christus opofferen van Zichzelf ophield, de kracht daarvan eeuwigdurend. Van dit bloed wordt betuigd dat het een onvergankelijk bloed is 1 Petrus 1 : 18 „Wetende, dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandeling, - maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam." Het is een dierbaar bloed, omdat het onvergankelijk is; dit toont de tegenstelling duidelijk aan, ofschoon niet hetzelfde woord gebruikt wordt. Het dierbaar bloed wordt gesteld tegenover vergankelijke dingen. Zoals Zijn lichaam, zo moest ook Zijn bloed en de kracht van Zijn offer geen verderving zien. Zijn bloed is als de staf van Aäron, altijd bloeiende in het Heilige der Heiligen. Aärons staf bloeide na Aärons dood; het offer van Christus is altijd vers en rokende voor de troon van God, voortbrengende de vruchten die er door verdiend zijn, en de genade die wij nodig hebben. Dit bloed wordt genoemd: „een verse en levende weg" alsof het zo juist was gestort of op ons gesprengd, zo ras als het uit Zijn lichaam stroomde. Aangezien Hij een Priester in der eeuwigheid is, zo blijft de kracht van Zijn offer voor eeuwig. Hij kon geen eeuwig Priester zijn, zonder het eeuwigdurend offer, want Priester en offerande hebben een vaste betrekking op elkander. Als Hij een Priester voor eeuwig is, dan is Hij ook een offer voor eeuwig. Op hetzelfde ogenblik dat de kracht van het offer zou ophouden, zou de eer van de Priester verschrompelen. Maar dat Priesterschap is onvergankelijk. Hebr. 7: 24. Zijn Koninkrijk is „onbeweeglijk", derhalve kan Zijn offer, welke de grondslag is van Zijn Koninkrijk niet vernietigd worden; Hij zou moeten ophouden op Zijn troon te zitten, en vervallen van Zijns Vaders Liefeling te zijn aan Zijn rechterhand, indien de kracht van Zijn verdiensten en van Zijn bloed zou ophouden, de ware vruchten daarvan voort te brengen onder Zijn volk. Ofschoon de opoffering maar eens geschied is, zo is nochtans de vertoning daarvan eeuwigdurend. Hij bepleit op Zijn troon hetgeen Hij geofferd heeft op het kruis. Indien dit een vergankelijke zaak was, dan zou dit de bepleiting van zulk een groot Persoon als de Verlosser is, niet waard zijn en ook niet waard zijn bepleit te worden voor zulk een groot Persoon als de Rechter van de gehele wereld is. Er wordt van Hem ten aanzien van de altijddurende kracht niet gezegd dat Hij onze verzoening geweest is, maar dat Hij onze verzoening is. 1 Joh. 2 : 2 „Hij is een verzoening voor onze zonden." Hij is en niet Hij is geweest, maar Hij is nu zodanig in de Hemel; Hij was op aarde een verzoening in Zijn offer en is nu in de hemel een verzoening in de voorstelling van die offerande. Terwijl Zijn voorbeding verhoord wordt, moet Zijn dood aangenaam zijn, want Zijn voorbeding is niet anders dan de stem van Zijn bloed en de rook van Zijn offer. Indien het Evangelie tot aan het einde Van de wereld gepredikt moet worden, dan moet de kracht van Zijn offer, waarvan de krachtadigheid van het Evangelie afhangt, zo lang duren als de wereld duurt. Deze voortdurende kracht werd afgebeeld door de as van de rode koe, die buiten het leger verbrand werd en die bewaard moest worden tot reiniging van de onreinheid onder de Wet. Num. 19 : 9. Zoals de macht van satan nooit in staat zal zijn om Hem van de troon te stoten, zo zal ook de kracht der zonde nimmer zo vermogend

zijn, om de krachtadigheid van Zijn bloed te verzwakken. Zolang Hij leeft, zal Zijn bloed krachtadig zijn, omdat het „het bloed des eeuwigen Testaments" is. Wat kan er groter blijk zijn van de aangenaamheid van dit bloed bij God, dan dat de kracht daarvan reikt tot de allerverste eeuwen van de wereld en loopt door al de wentelingen van de tijd?

VIII. Dit offer is God zo aangenaam, dat die genoegzaam is voor allen, indien alle mensen dezelve wilden aannemen, en door een vast geloof daarop pleiten. Het is genoegzaam tot zaligheid van alle zondaren, en tot verzoening van alle zonden. De toorn Gods was daardoor zo volkomen bevredigd en Zijn rechtvaardigheid zo volkomen voldaan, dat er geen verhindering is tot een wedertoelating in Zijn gunst, en de genieting van de voorrechten die door die offerande zijn verworven, dan alleen des mensen ongeloof. Het bloed van Christus is een stroom, waar alle mensen van drinken mogen, een oceaan waarin zij zich baden mogen. Het ontbreekt geen waardigheid om onze zonden weg te nemen, indien het ons aan geen geloof ontbreekt om het te omhelzen en daarop te pleiten. Zoals geen ziekte sterk genoeg was tegen het wapen van Zijn machtig woord toen Hij op de aarde was, zo is er ook geen schuld sterk genoeg tegenover de kracht van Zijn bloed, indien wij de voorwaarden op welke God het aanbiedt aannemen. Het is volstrekt genoegzaam in zichzelf, zodat indien al de kinderen van Adam, van Adam af, tot de laatste mens die door een natuurlijke geboorte uit hem zal voortkomen toe, door het geloof het voordeel daarvan begeerden, het hun gegeven zou worden. God heeft niet nodig Zijn wijsheid in het werk te stellen om een andere prijs te beramen en Christus heeft niet nodig om de gestalte van een dienstknecht wederom aan te nemen en ooit weer een bloedige offer te worden. Indien iemand omkwam door de beet van de vurige slang, dan geschiedde zulks niet door gemis aan een hulpmiddel van Gods eigen instelling, maar door eigen moedwilligheid. Het tegenbeeld, dat is Christus, komt overeen met het voorbeeld, namelijk de koperen slang en daaraan ontbreekt niet meer genoegzaamheid om een geestelijk goed aan te brengen, als aan de koperen slang tot genezing van het lichaam.

Hierom wordt Hij *de Zaligmaker van de wereld* genoemd, 1 Joh. 4 : 14. En wanneer de apostel met aanhaling van de woorden uit de profetie van Jesaja „Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden" (zal niet haasten) Jes. 28 : 16, besluit dat er geen onderscheid is, noch van Jood, noch van Griek, maar dat een iegelijk, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden, Rom. 10 : 11, 12 en 13, mogen wij door dezelfde reden ook besluiten, dat er geen onderscheid is tussen de één of de andere mens, indien zij geloven; want al wat aan een gelovige, als een gelovige beloofd is, is ook op dezelfde voorwaarde beloofd aan de hele wereld. En wanneer de apostel zegt in vers 9: „Indien gij met uwen mond zult belijden den Heere Jezus en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden," zo zegt hij dit tot ieder mens, die deze uitspraak zal horen. Indien iemand gelooft, dan is dit offer genoegzaam tot zijn zaligheid: want zoals Adams ongehoorzaamheid genoegzaam was om al zijn nakomelingen, die uit hem door een natuurlijke geboorte voortkomen, te bederven, alzo is ook dit offer genoegzaam om allen die in Christus zijn, door een geestelijke inplanting, zalig te maken; anders zou de vergelijking van de apostel niet krachtig zijn in Rom. 5 : 18 „Gelijk door éne misdaad de schuld gekomen is over alle mensen tot verdoemenis, alzo ook door éne rechtvaardigheid komt de genade over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levers." En indien alle mensen in de wereld met Hem verenigd waren door het geloof, dan zou er van Christus niet meer vereist kunnen worden tot hun zaligheid, dan Hij reeds gedaan heeft, want het is een offer van een oneindige waarde; en oneindigheid kent geen grenzen. Aangezien

dit offer genoegzaam was om een oneindige rechtvaardigheid te voldoen, zo moet deze ook genoegzaam zijn om een onuitsprekelijk aantal mensen te kunnen behouden; en de kracht daarvan in het behouden van een enkeling toont aan, dat er een kracht in is, om op dezelfde voorwaarde allen te behouden. Wie zal het vermogen van een almachtige kracht om alle mensen uit de dood tot het leven op te wekken, in twijfel trekken, die door een enkel woord maar één mens uit de dood tot het leven opgewekt heeft? Indien de mensen derhalve verloren gaan, zo geschiedt dit niet uit gebrek van waarde, kracht of aangenaamheid in dit offer, maar uit gebrek van te beantwoorden aan de voorwaarden waarop de genieting van de weldaden ervan, is aangeboden. Indien iemand zijn ogen wil sluiten voor het licht der zon, dan bewijst dit wel een hardnekkigheid in de persoon, maar geen gebrek in de zon zelf.

IX. De vruchten van dit offer tonen de aangenaamheid ervan voor God.

Zoals het gevolg van Adams ongehoorzaamheid de gruwelijke natuur en de kracht van zijn zonde aantoonde, alzo bewijst ook de vrucht van dit offer de kracht daarvan. Indien deze voor God niet aangenaam was geweest, dan zouden wij nog in onze zonden zijn. Hij moest Zijn volk volmaken, maar dat ware onmogelijk geweest, indien Hij Zelf in Zijn lijden niet volmaakt was geweest. Indien „Hij in eeuwigheid volmaakt heeft degenen die geheiligd worden“, dan moet die offerande waardoor Hij hen volmaakt heeft, ten volle volmaakt zijn. Hebr. 10 : 14.

Dit offer brengt aan:

1. *De vergeving der zonden.*

Ons leven was door onze weerspanning een schuld aan de geschonden wet; want toen wij het gebod overtraden, hebben wij de schuld op ons gebracht; maar van deze schuld zijn de gelovigen ontslagen, door Christus' opoffering van Zijn Ziel in onze plaats, tot een offer voor de zonde, en de verlossing onzer zielen. Hij heeft als „het Lam Gods de zonden weggenomen“ Joh. 1 : 29 als een opgeofferd Lam, want de overeenkomst ziet niet op een lam als een schepsel maar als een offer. „Hij nam de zonden der wereld weg“, de schuld der zonden, de vloek van God, en al wat tot de eeuwige bezoldiging der zonden behoort, dat alles heeft Hij op Zich Zelf overgebracht. Er is een eeuwigdurende kracht in de natuur daarvan; „Hij nam die weg“, zoals we zeggen van een kruid dat zuivert, wij duiden niet alleen de daad aan, maar ook de natuurlijke hoedanigheid ervan. De apostel besluit de krachtadigheid van dit offer uit Gods niet meer gedenken van de zonden, Hebr. 10 : 16-18 „en hun zonden en hun ongerechtigheden zal ik geenszins meer gedenken. Waar nu vergeving derzelve is, daar is geen offer meer voor de zonde.“ De volkomenheid van de vrucht ontdekt het oordeel Gods over de volkomenheid van de verdienste waarop dit gegrond is. Hij zelf gaf daarom na Zijn opstanding aan Zijn discipelen last, om deze vergeving der zonden als een vrucht van Zijn dood te verkondigen en de mensen te doen weten dat de weg naar de hemel in de wegneming van de scheiding door het bloed van Jezus verzekerd was, Joh. 20 : 22, 23; Luc. 24 : 47. Al het offeren waarin een dagelijkse weer in gedachtenisbrenging der zonden was, werden als onnut afgeschaft, nadat dit offer geschied was, welke de kracht van al het offeren onder de Wet samen genomen, zeer verre overtrof. Zij verzoenden de ceremoniële onreinheid en de besmetting van het lichaam, maar dit offer de zedelijke ongerechtigheden en de onreinheid der ziel. Hebr. 9 : 13 en 14. De apostel haalt als voorbeeld aan, de meest plechtige offerande, namelijk die van de rode koe, waarvan verondersteld werd dat deze van een duurzamer kracht was, dan de dagelijkse offeranden, aangezien de as daarvan bewaard werd tot reiniging van de zonden. Num. 19 : 9. Maar dit offer van de rode koe werd meer dan ook de andere, overtroffen door Christus' offerande, welke de consciënties

reinigde van die dode werken, die de ziel onderwierpen aan de eeuwige dood. En waarlijk, de ceremoniële daad van de hogepriester in het sprenkelen van het bloed van de rode koe of vaars, recht tegenover de Tent der samenkomst, gaf te kennen dat de kracht daarvan voortsproot uit het vlees en bloed van Christus, die door die tabernakel of tent werd afgebeeld. Door Deze verkrijgen wij een volkomen vergeving, zodat wij „geen consciëntie der zonden" meer hebben. Hebr. 10 : 2. Niet dat er in gelovigen geen zonde of gevoelen van zonde meer zou zijn, maar dat er geen beschuldigingen of aanklachten der zonden zijn voor God, noch wanhopige slaafse gedachten over de zonden in hun eigen consciënties. Want in dit bloed „hebben wij de verlossing, namelijk de vergeving der misdaden", Ef. 1 : 7. Om welke reden de apostel de vijanden der gelovigen uitdaagt een krachtige beschuldiging tegen hen in te brengen. Rom. 8 : 33 en 34. Het bevrijdt ons niet van een of twee zonden, maar van de ganse menigte. 1 Joh. 1 : 7. „Het bloed van Jezus Christus reinigt ons van alle zonde", zodat al de machten van de hel de last der zonden niet weer op hen kunnen leggen, want dit bloed maakt volkomen zalig, bedekt hun ongerechtigheden en delgt die uit als een nevel. „De dood is verslonden tot overwinning", namelijk het verderf en de verdoemenis, veroorzaakt door de zonde. „O dood, waar is uw prikkel?" Dat is: waar is de zonde? dat is „de prikkel des doods" 1 Cor. 15 : 54 en 55.

En waarlijk, zo aangenaam voor God was de eerste onderneming van onze Zaligmaker, dat Hij Hem dit als de vrucht van Zijn lijden beloofde, dat Zijn arbeid niet tevergeefs zou zijn; maar dat Hij zaad zou zien, en door Zijn kennis er velen rechtvaardigen zou, wanneer Hij hun ongerechtigheden gedragen had." Jes. 53 : 10 en 11. En daarom, wanneer de apostel zegt, „dat de oude mens met Christus gekruist is", zo verstaat hij dat het te niet doen van het lichaam der zonde en de vergeving van al de buitensporigheden daarvan, door Christus bij God verworven is, Rom. 6 : 6 en al het gevoel van vergeving der zonden, dat wij uit enige ordonnantie, in het bijzonder uit die van het Sacrament des Avondmaals ontvangen, is niet uit de ordonnantie zelf of door de gedachtenis van dit offer, maar door de voortdurende en overwinnende kracht er van bij God, tot op deze dag. De wegneming van zulk een zware last van de ziel, welke wij niet konden dragen en van zulk een grote vloek, die wij niet konden lijden, toont de hoge aangenaamheid van die offerande bij God.

2. Dit offer heeft ook als vrucht: *De bevestiging van het Verbond.*

Nadat de zonde in de wereld ingekomen is en de rechten van God geschonden heeft, is het eerste verbond geheel onnut geworden tot verlossing van de mens. God maakte een nieuw verbond, dat niet bedoeld werd om krachtdadig te zijn voor enig mens zonder offerande. Het is niet onwaarschijnlijk dat de eerste bekendmaking van dit verbond aan Adam, in het beloofde zaad, vergezeld is gegaan met het offer van beesten, zowel om hem een teken te tonen van de straf welke hij van Gods rechtvaardigheid verdiend had, als ook om aan te wijzen op welk een bloedige wijze zijn herstelling zou volbracht worden. De herhaling hiervan aan Abraham werd bevestigd door offeranden. Gen. 15 : 18. En het plechtig verbond tussen God en de Israëlieten is door offeranden bevestigd geworden en het bloed daarvan werd door Mozes genoemd „het bloed des Verbonds" Ex. 24 : 5, 8 dat is een voorbeeld van dat bloed, dat gestort zou worden tot bevestiging van dat gezegende Verbond, waardoor de ziel gereinigd zou worden van de zonde. En dit schijnt door Gods instelling wezenlijk tot een verbond met Hem te behoren. Ps. 50 : 5. „Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande." En dit gebruik was bij de heidenen gewoon bij hun verbonden en plechtige verbintenissen tussen de volkeren en bij de verbonden met hun goden, welk gebruik waarschijnlijk afstamde door

overlevering vanaf hun eerste voorouders, ofschoon zij het ware oogmerk van die traditie verloren hadden. Dit alles zag op de bevestiging van het genadeverbond (dat volgde en in de plaats kwam van het geschonden werkverbond) door het bloed van het beloofde Vrouwenzaad, waardoor de mens hersteld en de satan verslagen zou worden. Hierom is God zo uitnemend ingenomen met deze verbintenis van Christus om onze Borg te zijn, dat Hij aanstonds het verbond bevestigt om hun God te zijn en hen tot Zijn volk te maken. Jer. 30 : 21 en 22: „Wie is Hij, die met Zijn hart Borg worde om tot Mij te genaken? spreekt de Heere. En gij zult Mij tot een volk zijn en Ik zal u tot een God zijn." Dit is het onmiddellijke gevolg van deze verbintenis. Tot dit doeleinde is Hij gegeven „tot een Getuige van het eeuwige verbond", Jes. 55 : 3 en 4 en hierop had Zijn offer onmiddellijk betrekking, waarom ook het bloed dat de losmaking van de ketenen van de gevangenen verdient, genoemd wordt „het bloed des verbonds". Zach. 9 : 11. En Christus noemt het bij de instelling van het Avondmaal Luc. 22 : 20 „Het Nieuwe Testament in Mijn bloed"; dat is het ware bloed, gestort tot bevestiging van het verbond, hetwelk door het bloed van al het voorafgaande offeren alleen was afgebeeld; en tot „vergeving der zonden"; dit wordt alleen vermeld, ofschoon er ook andere weldaden behalve deze uit het verbond voortvloeien, omdat zoals de zonde de fontein is van alle kwaad, zo is ook de vergeving ervan de fontein van alle goed.

Indien andere zegeningen verdiend waren geworden zonder deze, dan zou er een beletsel gesteld zijn voor onze genieting van die zegeningen, uit gebrek aan deze. Van deze eerste schakel hangen alle andere zegeningen van de keten der gelukzaligheid af. Al „de beloften Gods", welke uitspruitsels zijn van deze verbintenis des verbonds, „zijn in Christus, ja en amen, en hebben een onfeilbare zekerheid". Hij Zelf is „de Amen, de trouwe en waarachtige Getuige". Openb. 3 : 14. En met dit oogmerk is het Sacrament van het Avondmaal ingesteld, hetwelk de voortdurende vertoning is van dit offer, waarin God Zich betoont onveranderlijk vast te staan in het verbond, hetwelk door het bloed des kruises bevestigd is, om aan de gelovigen al de goederen van dat verbond te willen vervullen. Dit bewijst dat het Gode ten hoogste aangenaam is, aangezien het verbond dat terstond nadat het oude verbond onnut was gemaakt, op grond van dit offer door God bekrachtigd is (als de gewisse weldadigheden Davids) in alle delen daarvan, voor al de noden en tot de hoogste voldoening van iedere gelovige.

3. De derde vrucht van dit offer is: herstelling van vrede en gemeenschap met God.

De mens stond in vijandschap met God, Hem hatende en wordende door Hem gehaat. God haat de mensen, niet als schepselen, maar als zondaren. De mensen haten God, niet als God, maar als Soeverein en Rechter. De mens heeft God verworpen om niet meer Heere over hem te zijn en God heeft de mens verworpen om niet meer Zijn gunsteling te zijn. Daarom wordt Christus met het oog op dit offer „onze verzoening" genoemd in 1 Joh. 2 : 2 en in Rom. 3 : 25, beide zinspelend op het offeren en de plaats van de besprenging des bloeds. Gelijk „Hij om onze overtredingen verwond en om onze ongerechtigheden verbrijzeld is, zo was de straf, die ons de vrede aanbrengt op Hem" Jes. 53 : 5. En ofschoon Hij ons Zijn gehele leven lang heeft verzoend, zo wordt die verzoening nochtans voornamelijk aan Zijn offer toegeschreven in Zijn dood. Col. 1 : 21 en 22. Al wat Christus gedaan heeft in Zijn leven, zou voor ons niet bevorderlijk zijn geweest, indien Hij de sluitsteen er niet bijgevoegd had in het storten van Zijn bloed; en daarom is er in de geloofsartikelen een overgang en sprong van Zijn geboorte naar Zijn dood, met weglating van alle tussenliggende handelingen van Zijn leven, omdat dit, namelijk het offer, het grote werk was, waardoor de verzoening voltrokken werd. De toegang tot God was gesloten, totdat de weg geopend werd door de gezegende Zone Gods. Hebr. 10 : 19 en 20. God is daarmee zo voldaan, dat Hij

tot het laagste neerbuigt, om Zijn afvallige schepselen te lokken en de ellendige mens wordt het toegelaten bij Hem aan te houden in het gebed, niet alleen met hoop, maar met verzekering van Zijn Genade en van een gelukkige verhoring op grond van dit verzoenend offer. God heeft de gestrengheid van Zijn rechtvaardigheid ter zijde gelegd om ons te smeken met de ingewanden van Zijn barmhartigheid; ook heeft Hij de middelmuur verbroken, die het jammerlijke schepsel de toegang tot Hem verhinderde en ons daardoor een klaar bewijs gegeven van die onwaarderbare geurigheid, welke uit dit offer tot Hem is opgestegen; aangezien Hij onze zonden niet alleen in het gedenboek van Zijn rechtvaardigheid heeft uitgewist, maar ons in Zijn verbeurde gunst hersteld en ons het kinderrecht geschonken heeft en nu met de mens als een voorwerp van Zijn liefde verkeert, die zich tevoren tot het doelwit van Zijn toorn gesteld had.

4. De vierde vrucht van Zijn offer is de zending van de Heilige Geest.

God heeft eerst Christus gezonden om voor Hem een aangename offerande te zijn en om Zijn hoge waardering van die offerande te betuigen, heeft Hij de Heilige Geest gezonden in Zijn Naam of om Zijnentwille, om een blijvende Trooster voor ons te zijn. Indien de zonde, die de Geest eerst uit de wereld verdreven had, niet volgens de zin en wil van God verzoend was geworden, dan zou Hij de wereld niet wederom bezocht, maar die in haar oorspronkelijke duisternis-gelaten hebben. Zijn eerste zending en al Zijn volgende werkingen zijn de vruchten van dit offer. Hoewel Hij door de Vader gezonden wordt, zo geschiedt zulks echter „in de Naam van de Zoon" Joh. 14: 26 als een vrucht van Gods aanneming van Hem. Zijn Naam zou van geen kracht of vermogen geweest zijn voor zulk een grote gift, indien Zijn dood niet eerst bij de Vader tot een „welriekende reuk" was geweest. Indien Hij niet was „weggegaan, dan had de Trooster tot ons niet kunnen komen" Joh. 16 : 17 hetwelk niet alleen ziet op Zijn hemelvaart, maar ook op Zijn lijden; en indien Hij weggegaan was en Zijn dood niet goedgekeurd of aangenaam geweest was, dan zou de Geest in de hemel gebleven zijn. Ook zou de Geest niet gebruikt zijn geworden om ons dingen indachtig te maken, welke onze gedachtenis tot onze troost niet waardig zouden zijn, indien deze dingen niet eerst de aanneming van Zijn Vader waardig waren geweest. Hij moest „niet van Zichzelf spreken" Joh. 16 : 13 dat is: Hij zou geen nieuwe leer verkondigen, maar datgene indrukken hetwelk Christus als een Profeet geleerd en als Priester gedaan had. Hij zou niet gezonden worden om te handelen op een losse grond of om datgene te verbreiden, dat niet nauwkeurig beantwoordde aan de wil en het oogmerk van God. Hij zou „Christus verheerlijken" Joh. 16: 13 en 14, dat is de kracht van Zijn dood verklaren. Christus zou geen geschikt voorwerp geweest zijn om in de wereld verheerlijkt te worden, indien Hij in de bediening van Zijn ambt God niet verheerlijkt had en heerlijk in Zijn ogen was geweest. En aangezien Hij een blijvende Geest is, zo bewijst Zijn eeuwigdurende inwoning de eeuwigdurende geur en aangenaamheid van Zijn offer; want aangezien de eerste aanneming er van de oorzaak was van Zijn komst, zo moet de voortdurende geurigheid daar van de grond zijn van Zijn blijven bij ons. Hij kon net zo min blijven indien er een onderbreking was van de aangenaamheid van Christus' offerande, als dat Hij eerst zou kunnen gekomen zijn, indien er een gebrek van aangenaamheid in zou geweest zijn. Dit offer heeft niet alleen het komen van de Geest verworven, maar ook Zijn komst doen vergezeld gaan met de aller-heerlijkste dingen die God bezit. Joh. 16 : 15 „Al wat de Vader heeft is Mijne; daarom heb Ik gezegd, dat Hij het uit het Mijne zal nemen en u verkondigen." Al wat de Vader heeft: de grootheid van de Trooster, de volheid van de schat, en Zijn eeuwigdurende inwoning met rijke gaven, zijn de volkomen bewijzen hoe zeer God

voldaan is met dit offer. Zoals God Zijn liefde jegens de mensen op geen hoger wijze kon betuigen dan in het zenden van Zijn Zoon om een offer te zijn, zo kon Hij ook op geen hoger wijze Zijn welgevallen in die offerande betuigen, dan in het zenden van zulk een groot Persoon als de Heilige Geest is, om een Pleiter te zijn bij de mensen om dit offer aan te nemen, en een Trooster te zijn voor degenen die daarin geloven. Hij zendt de derde Persoon in de gezegende Drie-eenheid om de eer van het offer van de tweede Persoon te bewaren. God zou nooit zulk een grote gave geschonken hebben, om de eer van een Persoon en offerande op te houden, waarin Hij geen behagen had.

5. De vijfde vrucht is de aanneming van onze personen en diensten.

Zijn behagen in dit offer is de grond van de aanneming van een iegelijk die door Hem begenadigd wordt. Want wij worden „begenadigd in den Geliefde". Ef. 1 : 6. Christus is de Geliefde, niet enkel als Zijn Zoon, de tweede Persoon in de heerlijke Drie-eenheid, maar de Geliefde als een offer: want Hij was geliefd als een middel „tot prijs der heerlijkheid van Gods genade", hetwelk niet geweest is, zoals Hij Gods Zoon was door een eeuwige generatie, maar zoals Hij onze natuur door Zijn mens wording heeft aangenomen en die door Zijn lijden aan God opgeofferd heeft. De Drie-eenheid zou gelukzalig geweest zijn, al was de mens nooit geschapen geweest en de gevallen mens nooit verlost was geworden en al was er nooit een sprankje genade bewezen aan de wereld. Daarom wordt dit, zowel als de andere delen van de verlossing in het volgende vers, aan Zijn bloed toegeschreven. Indien Christus niet eerst als een offer van oneindige waarde was aangenomen, dan konden de personen noch de diensten der mensen, die vol schuld en smet zijn, de aandacht en het vermaak van God waardig geweest zijn. Onze aangenaamheid bij God is de vrucht van de aangenaamheid van Christus' opoffering van Zichzelf. Het behagen dat God neemt in Zijn gehoorzaamheid tot de dood maakt de gelovigen als Zijn leden en hun diensten als met Zijn bloed besprengd, aangenaam en welbehaaglijk voor God; om welke reden de volheid des tijds, waarin het Slachtoffer geofferd zou worden, genoemd wordt „het jaar van het welbehagen des Heeren en de dag der wrake onzes Gods". Jes. 61 : 2. Het was een tijd van Gods welbehagen, daar het de dag der wrake was over de zonde, in het lijden van des zondaars Borg.

6. De zesde vrucht is de blijdschap en vrede van de consciëntie.

Door Zijn banden heeft Hij onze vrijheid verworven, door Zijn veroordeling onze vrij spraak en smaakte Hij de toorn Gods om ons te vervullen met de blijdschap van de Geest. Zoals God rustte in Zijn aanneming van dit offer, zo geeft „Hij ons blijdschap en vrede in ons geloven" van hetzelfde, hetwelk de aanneming is aan onze zijde, beantwoordende de aanneming aan de zijde Gods. Rom. 15 : 13. Dit gaat vergezeld met een rust in de consciëntie, met een verdrijven van ons vrez en met een vervulling van het hart „met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde". Deze gaven deelt God allerovervloedigst uit, wanneer wij in het diepste lijden zijn om de erkentenis en goedkeuring van dit offer, dan is het dat een Stefanus de hemelen kan geopend zien, en Christus aanschouwen aan de rechterhand Gods; alsmede een gevoelen hebben hoe hoog God datgene in de hemel waardeert, hetwelk goddeloze mensen smaden en waar de gelovigen voor lijden op aarde. Hand. 7 : 55. Dan is het „dat de Geest der heerlijkheid en de Geest Gods op hen rust". 1 Petrus 4 : 14. God wil Zich niet alléén vermaken. God drukt een blijdschap in het hart van Zijn volk, wanneer zij openbaar getuigenis geven voor dit bloed of bijzonder geloof oefenen op hetzelfde, of als zij de gedachtenis daarvan vieren; wanneer wij onze geestelijke spijze in „eenvoudigheid des harten" eten dan doet God dit vergezeld gaan „met verheuging" Hand. 2 : 46. Ieder

straaltje uit het Paradijs dat op zulke tijden in het hart geschoten wordt is een bewijs van de lieflijke reuk van dit offer bij God en een verzekering dat God ons waardeert, omdat wij Hém die zo zeer het voorwerp is van Zijn verlustiging, waarden. De mensen zijn alleen bekwaam voor zulke geestelijke spijs, wanneer zij in een hoogachting van Christus werkzaam zijn, in navolging van die hoogachting welke God voor Hem heeft. Dit is naast het offer van Zijn Zoon, de aangenaamste reuk voor God.

7. De zevende vrucht is het geschenk van de hemelse heerlijkheid.

De herstelling van de mensen tot de eeuwige zaligheid, welke zij verloren hadden, is een zeker bewijs van de kracht van dit offer. Zodra Christus „door lijden geheiligd was, is Hij allen die Hem gehoorzamen, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden". Hebr. 5 : 9. Daar kan voor het begrip van het schepsel geen hoger noch krachtiger bewijs zijn van Gods hoogachting van dit offer, dan Zijn toelating van arme schepselen om voor eeuwig bij Hem te wonen om Zijn heerlijkheid te aanschouwen en te genieten. Hierdoor hebben wij vrijheid om in te gaan in het Heiligdom; niet alleen een vergunning of blote toelating, maar een gekocht of verkregen recht; waarom dit genoemd wordt „de verkregen verlossing", Ef. 1 : 14 een recht door schenking, als een vrucht van Gods vermaak in Christus. Rom. 6 : 23 „De genadegift Gods is het Eeuwige Leven, door Jezus Christus, onzen Heere." De rechtvaardigheid, die de hemel versperde, is voldaan; en God bewilligde tot een bereiding van woningen in de hemel, in plaats van kerkers in de hel, opdat Zijn vijanden mochten worden erfgenamen van Zijn koninkrijk. Zo aangenaam voor God is de reuk van dit offer, dat Hij niet alleen voldaan is met ons te bevrijden van de hel, die wij verdiend hadden, maar Hij wilde ook voor ons de hemel openen, die wij verbeurd hadden, opdat wij de heerlijkheid en het koninkrijk van Zijn Zoon mochten deelachtig worden: Hij wil ons niet alleen verlossen, maar ook volmaken; niet alleen onze schulden die ons een recht op de hel gaven uitwissen, maar ons een gerechtigheid toerekenen om ons een recht te geven op de heerlijkheid; de mond der hel te sluiten en de poorten des hemels te openen.

Daarom wordt er van ons gezegd „met Christus mede opgewekt te zijn", namelijk door de heerlijkheid des Vaders, gelijk Hij opgewekt is, om mede gezet te worden in de hemel in Christus Jezus, door de schenking des Vaders. De betekenis hiervan is, dat God door de daad van Zijn opgeofferde Zoon op te wekken en in heerlijkheid te verhogen, aan alle gelovigen verzegeld heeft de volmaking van de wedergeboorte in een bezitting van de eeuwige heerlijkheid. De voldoening die God in de waardigheid van dit offer heeft, kan zich niet klaarder ontdekken, dan in onze zaligheid uit kracht daarvan; nu al wat verschrikkelijk en drukkend was is weggenomen en al wat groot en heerlijk is, geschonken; de gerechtigheid met al haar wraak bevredigd, de wet met al haar gevolg van vloeken gestild, de zonde met al haar afkeurenswaardigheid verzoend, het verbond met al zijn weldaden bevestigd; de vrede met al zijn zegeningen hersteld, de Geest met al Zijn schatten geschonken; onze diensten van al hun onreinheid gezuiverd, onze consciënties tot rust gebracht van al hun vrezen; al wat smartelijk is, is weggenomen; het voorhangsel des tempels met de zware last van ceremoniën, in tweeën gescheurd, de hel geblust, de hemel bereid en gereed gemaakt voor allen die God navolgen in Zijn waardering van dit offer.

Vraag: *Wat was het dat dit offer zo aangenaam voor God en zo krachtig voor ons deed zijn?*

Antwoord: Ten eerste de waardigheid van Christus' Persoon. Al wat minder is kan de

rust en de voldoening niet zijn van een meerdere of hogere natuur; niets dan hetgeen dat oneindig is, kan derhalve de rust en de voldoening zijn van een oneindig Wezen. De heiligheid en goedheid van enige of van alle schepselen konden geen offer toebrengen, die waardig was om door God aangenomen te worden. De heiligheid van een schepsel was niet oneindig om het oneindige kwaad van de zonde te beantwoorden en niet gepast tegenover de oneindige Heiligheid van God, net zo min als dat de zwakheid van een schepsel het sterk genoeg zou maken om de slagen van een oneindige rechtvaardigheid te kunnen dragen. Aangezien „de hemelen niet zuiver zijn in Zijn ogen" en de engelen wanneer dezen bij Hem vergeleken worden, niet vrij zijn van ijdelheid, zodat Hij op deze niet zou vertrouwen, Job 15 : 15 en Job 4 : 18, zo is het noodzakelijk dat Hij in Wien God berust en genoegen neemt, niet alleen de waardigheid en de volmaaktheden der Engelen moest overtreffen, maar ook de staat van elk eindig wezen. Indien de heilige engelen de rust van God niet kunnen zijn, wegens hun natuurlijke veranderlijkheid, als zij onttrokken zouden zijn aan Gods bevestigende genade, hoeveel minder dan „de mens, die onrein is en de ongerechtigheid indrinkt als water"; want wat waardigheid er ook in zijn persoon mocht aangemerkt worden, om het offer aan te prijzen, zo kon dat ook in zijn misdaad worden aangemerkt, om de schuld te verzwaren. Maar de waardigheid van deze Persoon moest alleen aangemerkt worden in het offer, omdat Hij geen misdaad had, die uit aanmerking van deze waardigheid te verzwaren was; daar Hij niet voor enige zonde van Zichzelf is geofferd, maar voor de zonden van anderen. Dit offer was van een oneindige waardigheid en daarom de aanneming van een oneindige Natuur waardig; Zijn Persoon was van even grote waardigheid als die van de Vader, aan Wie Hij opgeofferd werd. Ofschoon er een onderscheid is van orde tussen de drie Personen, nochtans niet in waardigheid. Hij had niemand Hem gelijk, dan God, want „Hij achtte het geen roof, Gode evengelijk te zijn." Fil. 2 : 6. Hij had evengelijkheid van volmaaktheden met God en was in alle opzichten gelijk aan de Partij, die beledigd was, zodat Hij Gods Metgezel genoemd wordt, Eén van dezelfde natuur met Hem; als een Mens Die door het zwaard geslagen was en nochtans Zijn Metgezel, aangemerkt in Zijn Goddelijke natuur. Zach. 13 : 7. Dit wordt van Christus bedoeld, aangezien een gedeelte van dit vers door Christus op Zichzelf toegepast wordt, Matt. 26 : 31. Hij was, ofschoon Hij Mens was, Zijn Metgezel, nochtans niet als Mens aangemerkt. „In Hem woonde de volheid der Godheid lichamelijk", Col. 2 : 9, niet op voorbeeldige of afschaduwende wijze, gelijk in het Heilige der Heiligen; ook niet geestelijk, zoals in de gelovigen, maar Persoonlijk daar Zijn vlees het eigen vlees was van de tweede Persoon. Hierom wordt die Naam welke aan het Goddelijk Wezen in het bijzonder eigen is, aan Hem toegeschreven: Jer. 23 : 6 „En dit zal Zijn Naam zijn, waarmee men Hem zal noemen: „*De Heere onze Gerechtigheid*". De Heere Jehovah, de onmededeelbare Naam van God; Hij, die rechtvaardige Spruit (vers 5) Dien Jehovah zou verwekken, zou Jehovah genoemd worden; Hij, Die verwekt wordt is Jehovah, zowel als Hij Die Hem verwekt heeft." Deze heerlijke Naam van God kon niet aan een gewoon mens toegeschreven worden. Hij was in de gestaltenis Gods, voordat Hij de gestaltenis van een dienstknecht aannam; Hij legde de gestaltenis Gods niet af, toen Hij Zichzelve vernietigde en in die vernederde staat gehoorzaam werd tot de dood des kruises: om deze reden is Zijn offer waardiger om aangenomen te worden dan het offer van alle schepselen. Zoals de voorspraak van een vorst veel edeler is, dan die van een gewone landman en het hoofd van een koning van groter waarde is dan dat van een onderdaan, de persoon van een David van meer waarde dan tienduizend gewone Israëlieten. 2 Sam. 18 : 3. En zoals de Persoon van Christus, zo is ook Zijn lijden van meerder waarde dan de zielen en lichamen van alle mensen samen

genomen, geworpen zijnde in de weegschaal.

De waardigheid van Christus aldus blijkende, zo beschouwen wij nu, hoe Zijn lijden wordt gewaardeerd door de grootheid van Zijn Persoon.

1. Zijn lijden was gedeeltelijk eindig en gedeeltelijk oneindig.

Het was eindig ten opzichte van de tijd dat het duurde, eindig ten opzichte van het onmiddellijke onderwerp waarin Hij geleden heeft, namelijk Zijn menselijke natuur, welke daar dit een schepsel was, niet méér oneindig kon worden, dan dat deze Almachtig, alwetend of eeuwig kon zijn. Maar ten opzichte van de Persoon, die geleden heeft, was het lijden oneindig, daar de Godheid met de Mensheid verenigd was. Hetgeen eindig is ten aanzien van de tijd en ten aanzien van het onderwerp, kan ten aanzien van het voorwerp oneindig zijn. Gelijk de zonde van een korte minuut en de zonde van een eindig schepsel, beide ten opzichte van de tijd waarin de zonde gepleegd wordt en ten opzichte van de schuldige persoon, eindig is, zo is deze nochtans ten opzichte van het Voorwerp, God, Wiens heerlijkheid daardoor verdonkerd wordt, een oneindig kwaad. Zoals de grootheid van een misdaad afgemeten moet worden naar de grootheid van de persoon wiens eer geschonden wordt en zoals op het slaan van een koning de doodstraf staat, terwijl het slaan van een gewoon mens maar valt onder de straf van een kleine geldboete, zo moet de waarde van een voldoening worden afgemeten naar de uitnemendheid van de persoon die voldoening geeft. Gelijk derhalve een oneindige zonde een oneindige straf verdient, omdat ze begaan wordt tegen een oneindig God, alzo verdient ook het offer van Christus een oneindige aanneming, omdat die geofferd is door een oneindige Persoon. Het onderwerp dat geofferd wordt, maakt het offer oneindig aangenaam, zowel als de beledigde Persoon de belediging oneindig gruwelijk doet zijn. Dit was niet het offer van een mens of een engel, maar van Hem, Die het Hoofd der schepping is, „het afschijnsel van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid", Hebr. 1 : 3, waardoor Zijn lijden oneindig werd verhoogd en de verdienste daarvan voor God oneindig aangenaam en welriekende werd.

Daar kon aan God door de gehoorzaamheid van een bloot schepsel zoveel eer niet gegeven worden, als Hem door de overtreding van de zondaar oneer aangedaan was. Ofschoon onze zonden niet oneindig waren in getal, omdat geen getal zozeer vermeerderen kan, dat het werkelijk oneindig wordt, aangezien het is samengesteld uit eenheden die samen zijn gevoegd; doch al waren onze zonden veel minder geweest, dan zouden ze toch een oneindige kracht in het offer nodig hebben, wegens de oneindigheid van hun schuld, omdat de majesteit van God en Zijn volmaaktheden oneindig zijn, welke door de zonden geschonden zijn. Nu, zulk een offer is deze, die een oneindige kracht van verzoening heeft.

2. Deze oneindigheid komt voort uit de nauwe vereniging van de Goddelijke met de menselijke natuur.

Het was niet de eenvoudige opoffering van een offer door de Zone Gods, die zo aangenaam was. Indien de Zone Gods iets anders opgeofferd had, dan zou, hoewel de Offeraar oneindig mocht geweest zijn, nochtans het offer eindig zijn, omdat deze niet verbonden en verenigd zou geweest zijn, met de Persoon Die offerde. Het offer was van oneindige waardigheid, niet omdat Hijzelf de offeraar was, maar omdat Hij het offer Zelf was, en Hij datgene opofferde, dat met Zijn Godheid verenigd was. Dus heeft Hij „de reinigmaking onzer zonden door Zichzelven teweeggebracht, Hebr. 1 : 3, en Zichzelven door de eeuwige Geest, Gode onstraffelijk opgeofferd". Hebr. 9 : 14.

Door de personele vereniging werd de waardigheid verleend aan het lijden van Zijn menselijke natuur. Indien men nu mocht zeggen dat een offer oneindig zou geweest zijn, enkel omdat deze geofferd werd door een oneindig persoon, dan mag men ook wel de geringste worm in de wereld oneindig noemen, omdat deze gemaakt is door een oneindig God en op een oneindige wijze van werking. De waardigheid ontstaat derhalve uit de eenheid van dezelfde oneindige Persoon, in Wie de twee naturen verenigd waren; dus hebben al de handelingen van Christus als Middelaar, hun waardigheid ontvangen van Zijn Persoon. En uit kracht van de eenheid van Zijn Persoon, worden de daden van de ene natuur toegeschreven aan de andere: zoals wanneer er gezegd wordt in Joh. 3 : 13, dat „de Zoon des mensen uit de hemel neergekomen is”; dat is die Persoon Die Mens was, ofschoon Zijn Mensheid niet in de hemel geweest was; en wanneer Zijn bloed genoemd wordt, „het bloed des Zoons Gods” 1 Joh. 1 : 7 en „het bloed Gods”, Hand. 20 : 28, dan was het niet het bloed van de Godheid, maar van die Persoon Die God was.

3. Met betrekking tot deze nauwe vereniging, heeft de Godheid van Christus al Zijn Middelaarshandelingen beïnvloed.

(Ik sluit hier niet in al de verrichtingen van de menselijke natuur welke geen betrekking hebben op Zijn Middelaarswerk, en hiertoe geen verdere betrekking hadden dan tot ondersteuning van de menselijke natuur, zoals Zijn eten, drinken en slapen enz.) Deze waardigheid was even onafscheidelijk van Zijn lijden, als de Goddelijke natuur onafscheidelijk was van de menselijke. In alles wat Hij deed, was Hij de Zone Gods. Hij was dit zowel aan het kruis, als voordat Hij uit de hemel neerkwam, zowel in Zijn diepste vernedering, als in de hoogste staat van verhoging; zowel wanneer Hij bij Zijn sterven zei „Het is volbracht”, als na Zijn opstanding, toen Hij zei: „Mij is gegeven alle macht in de hemel en op aarde.” De Man tegen Wien het zwaard ontwaakte, was Gods Metgezel, wanneer Hij de doorsnijdende scherpte daarvan gevoelde, Zach. 13 : 7. Hij heeft waarlijk de openbaring van Zijn heerlijkheid afgelegd, maar kon Zijn heerlijkheid zelf niet afleggen, want dan moest Hij Zijn Eeuwigheid, Almachtigheid en Zijn Godheid afleggen en ophouden God te zijn, hetgeen volstrekt onmogelijk is. Hij was altijd dezelfde en gelijk Zijn jaren niet ophouden, zo houdt ook Zijn heerlijkheid niet op. Hebr. 1 : 12. Hij heeft in al Zijn lijden de betrekking en de waardigheid van de Zone Gods behouden; de vereniging van Zijn naturen bleef vast in al Zijn lijden en daarom heeft de kracht en het vermogen van de Godheid zich gemengd in iedere zucht in Zijn zware strijd, benauwdheid en geroep aan het kruis, zowel als met het bloed dat Hij stortte en zoals Zijn bloed het bloed Gods was, Hand. 20 : 28, zo waren Zijn zuchtingen en angsten, de zuchtingen en angsten van God en waren daarom onderwerpen van een oneindige waardigheid; nochtans heeft niet iedere zucht en angst op zichzelf onze verlossing teweeggebracht, met het oog op de oneindige waardigheid daarvan daar het de zuchtingen van God waren, want zij beantwoordden zonder de dood niet aan de inhoud van de Wet en ook werd de vloek van de Wet, die Hij dragen moest, niet vervuld door enige daad van Zijn lijden, zonder bloedstorting en dat tot de dood toe. Hebr. 9 : 22. „En zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving.” Want zoals er een noodzakelijkheid was van de vereniging der Goddelijke natuur met de menselijke om Zijn lijden oneindig te maken, was er ook een noodzakelijkheid van een volledige gelijkvormigheid aan de bedreiging van de Wet en aan Zijns Vaders bevel om dat lijden krachtadig te maken tot eer van God en tot verlossing van het schepsel. De slotsom van alles is: dat gelijk alles wat de Goddelijke natuur deed, gewrocht werd door middel van de menselijke, zo ook al wat de menselijke natuur gedaan of geleden heeft, krachtadig en waardig

werd gemaakt door de Goddelijke.

4. In dit opzicht mag het zó beschouwd worden dat Zijn Godheid geleden had, of alsof Hij leed.

Het was niet noodzakelijk dat Zijn Godheid lijden zou om het offer oneindig te maken en dit was ook waarlijk onmogelijk. De Goddelijke natuur is zowel onvatbaar voor lijden als onveranderlijk; nochtans mogen ten aanzien van de nauwe vereniging van de twee naturen Zijn Middelaars- daden en lijden, daar deze de daden en het lijden zijn van de Persoon, gerekend worden als het lijden van de Godheid zelf, op een zedelijke wijze en door een Wettelijke waardering. Zoals de zonde een Deïcidium, *een Godmoord* wordt genoemd, niet dat dit zo is, of natuurlijk zo kan zijn, maar op een zedelijke wijze, voor zover de zondaar datgene doet, hetwelk de natuur in zich heeft om God te verderven, indien dit in het vermogen van de zondaar ware, of op zichzelf mogelijk was. Of zoals in de Heilige Schrift de zonde genoemd wordt „een vermoeden van God" terwijl de Almachtige niet moede worden kan, of Hij zou niet Almachtig zijn. Maar de mensen gedragen zich jegens God zodanig, dat dit de allerkwaadmoedigste mens in de wereld vermoeden zou en dit wordt door God geacht als een vermoeding van Hem.

Gelijk Christus aan geen zonde schuldig was dan alleen op gerechtelijke wijze, uit kracht van Zijn vrijwillige onderwerping aan de straf in de plaats van de zondaar, zo kon ook de Goddelijke natuur niet lijden, dan bij wijze van achting als de Persoon van de Zone Gods, die vrijwillig de menselijke natuur aannam, waarin Hij zou lijden. Zoals Christus aan het kruis hing, alsof Hij schuldig was, zo mag ook de Goddelijke natuur verenigd zijnde met de menselijke, geacht worden geleden te hebben, alsof deze lijdende was. De Godheid leed in een verdonkering van haar heerlijkheid en in een verberging van de openbaring van die heerlijkheid. Hierom is het, zoals Hij een lichaam had, zo was Zijn bloed het bloed van een mens, maar omdat het het bloed was van Zijn Persoon, zo was het „het bloed des Zoons Gods" 1 Joh. 1 : 7 en het „bloed Gods" Hand. 20 : 28. Het onmiddellijke onderwerp dat leed, was de menselijke natuur, maar de lijdende Persoon was de Heere der heerlijkheid. 1 Cor. 2 : 8. In die staat en toestand heeft Hij Zichzelf opgeofferd, 't welk de apostel te kennen geeft in Hebr. 9 : 14 „Hij heeft door de eeuwige Geest Zichzelve Gode opgeofferd." Het Griekse woord *dia*, dat is: door, geeft niet alleen te kennen dat de Goddelijke natuur van Christus het offer offerde, maar het schijnt dezelfde betekenis te hebben als hetzelfde woord *dia* in Rom. 6 : 11 „Opdat hij zou zijn een Vader van allen, die geloven, in de voorhuid zijnde": dat is in een onbesneden staat; of zoals in Rom. 2 : 27 „die door de letter en de besnijdenis een overtreders der Wet zijt, niet dat de besnijdenis de oorzaak was van het geloof des enen, óf de voorhuid de oorzaak was van de zonde des anderen, maar de één geloofde en de andere overtrad in die verschillende staten (dat is besneden of onbesneden).

Zo ook hier: Christus was, toen Hij Zichzelf opofferde, niet in de toestand van een bloot Mens, maar Hij had een Goddelijke en eeuwige Natuur in het opofferen van Zichzelf aan God. Het is met het oog op deze Zijn Staat en toestand in Zijn lijden, dat de apostel dit als bewijs gebruikt voor de waardigheid van Zijn lijden boven die van de Wettische offeranden en hun uitnemendheid om de consciëntie te reinigen, zeggende met nadruk: „Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest, Zichzelve Gode onbestraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen?" De eigenlijke grond van onze verlossing door Zijn bloed is, dat Hij het Beeld is des Onzienlijken Gods, Col. 1 : 14 en 15, „In denwelken wij de verlossing hebben door Zijn bloed, namelijk de

vergeving der zonden. Dewelke is het Beeld des Onzienlijken Gods."

5. Hieruit volgt, dat het lijden van deze Persoon, wegens Zijn waardigheid, evenwaardig is geweest aan een eeuwigdurende straf, omdat de oneindigheid van de Persoon, de korte duur van Zijn straf méér dan vergoedde.

Zoals de waardigheid van Zijn Persoon de personen van de engelen en alle mensen in de wereld verre overtrof, al waren zij zonder vlek geweest, zo was ook de tijd van Zijn lijden, al waren de ogenblikken daarvan minder geweest, ten aanzien van Zijn grootheid, evenwaardig met een eeuwigheid van lijden van al de schepselen, omdat het meer is dat God een minuut zou lijden, dan dat alle schepselen in hemel en op aarde folteringen zouden verduren tot in de eindeloze eeuwigheid.

6. Hieruit volgt dat Hij, ten aanzien van de waardigheid van Zijn Persoon, niet alleen evenwaardig, maar ook meerder was, dan allen voor wie Hij een offer geweest is, en meerder dan alles waarvoor Hij een offer was.

Het offer was zo edel, als de zonde snood was en werd geofferd door Eén, Die heerlijker was, dan dat de personen door wie de misdaad bedreven was, onwaardig konden zijn. De waardigheid van de Persoon was groter dan de geringheid van de overtreder eerloos kon zijn. De zonde kon niet méér oneindig kwaad zijn, dan dat de Persoon Die voldoening gaf oneindig voortreffelijk was. Hetgeen een oneindig Voorwerp leed door de overtreding, werd door een oneindig Onderwerp vergoed, Die de misdaad verzoende. De waardigheid van Zijn Persoon is de oorzaak waarom Zijn rechtvaardigheid genoegzaam is, tot rechtvaardigmaking des levens. Rom. 5 : 18 en 19. Hij is hoger dan allen die door Hem verlost zouden worden uit alle geslachten, tongen, volkeren en natiën, omdat Hij God is, boven allen te prijzen in der eeuwigheid. Het offer is groter dan de overtreding en de offeraar dan de overtreder. Wat toorn is zo oneindig dat het bloed van een oneindig God die niet zou kunnen stillen? Wat dood zo streng of sterk, die het leven Gods niet kan wegnemen?

Het moest voor ons niet minder verkwikkend zijn, dan het welriekend is voor God, te bedenken dat onze offerande even oneindig is, als de toorn die wij hebben verdiend en oneindiger dan de zonden waardoor wij ons die toorn hebben waardig gemaakt. Onze zonden waren voorwerpelijk oneindig, daar zij begaan zijn tegen God; maar onze offerande was voorwerpelijk oneindig, daar deze opgeofferd is aan God, overeenkomstig die eer, die Hij hersteld wilde hebben en onderwerpelijk oneindig ten aanzien van het offer, die geofferd werd tot herstelling daarvan. God merkte Hem aan als de Man Die Zijn Metgezel was, toen Hij Hem sloeg; en wij moesten Hem in die zelfde betrekking aanmerken, wanneer wij op Hem en Zijn verdiensten pleiten. Om te besluiten: aangezien dit offer Gode even gelijk was, Hem gelijk in Wezen, in natuur en volmaaktheden, zo kon Hem dit offer niet mishagen, ten ware Hij -een mishagen had aan Zichzelven en aan Zijn eigen natuur.

Ten tweede: Zoals de waardigheid van Zijn Persoon, zo heeft ook de zuiverheid van het offer deze welriekend voor God en krachtdadig voor ons gemaakt.

Zijn smetteloosheid en vereniging met de volheid van de Godheid, worden samen gevoegd, om de krachtdadigheid aan te tonen van het offer om onze consciëntie te reinigen van dode werken. Hebr. 9 : 14. „Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwige Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw consciëntie reinigen van de dode werken." Hij was even onstraffelijk, als vol van „een eeuwige Geest". De onbevleetheid van Zijn menselijke natuur was noodzakelijk om een offer te zijn en de vereniging van de Goddelijke natuur was noodzakelijk om een

oneindig waardevolle offerande te zijn. Zoals de lammeren onder de Wet zonder gebrek moesten zijn, alzo was Christus ook een onbevlekt Lam. 1. Petrus 1 : 19. Hij had geen zonde die Hem natuurlijk was toegerekend (ofschoon Hij deze gerechtelijk wèl had) en geen persoonlijke verbondenheid aan de zonde; natuurlijk toegerekende zonde had Hij ook niet, omdat Hij niet in de lendenen was van hem die de zonde in de wereld bracht en die op zijn nakomelingen overgebracht heeft. Zijn ongewone ontvanging door de Heilige Geest in de baarmoeder van de maagd was een verhindering voor alle oorspronkelijke zonde; waarom Hij met nadruk „dat Heilige" genaamd werd. Luc. 1 : 35. Als God was Hij oneindig heilig, als Mens was Hij hebbelijk heilig. Ieder vermogen van Zijn Ziel en ieder lid van Zijn lichaam was verheven tot de hoogste trap van heiligheid. Zijn menselijke natuur was heilig door de vereniging met de Goddelijke en heilig door de uitstorting van de Heilige Geest, Wiens ambt het is te heiligen. Ofschoon het krachtens de vereniging met de Goddelijke natuur alleen maar mogelijk was, dat Zijn menselijke natuur heilig zou zijn (aangezien de Persoon van de Zone Gods nimmer een besmette natuur zou aangenomen hebben), zo vloeiende toch de heiligheid van Zijn menselijke natuur voort uit de schatten van de Heilige Geest, daar het niet het ambt is van de Tweede Persoon om te heiligen, maar van de Derde Persoon.

Maar de menselijke natuur in vereniging met de Goddelijke kon niet anders dan zuiver zijn. Indien deze besmet was geweest terwijl zij met de Goddelijke natuur verenigd was, dan mocht die besmetting genaamd zijn geworden: *de zonde van God*, zowel als het bloed van Zijn lichaam genaamd wordt: *het bloed van God*. Dit is derhalve een zaak die wij niet moeten denken mogelijk te zijn geweest. Hij was heilig in al Zijn daden. Als Mens was Hij verbonden tot alle soorten van gehoorzaamheid; want die natuur aangenomen hebbende, zo was Hij aan al de plichten van die natuur onderworpen; en doorliep alzo elke bedeling of huishouding: Hij gehoorzaamde de wet der natuur, Hij nam het ceremoniële deel van de Mozaïsche instellingen in acht en onderwierp Zich aan de doop van Johannes, hetwelk een tussenstaat van de Kerk was en heeft daarin „alle gerechtigheid vervuld", Matt. 3 : 15, namelijk de gerechtigheid van de stellige geboden Gods in elke staat. Hij was heilig in al Zijn ambten, schuldeloos als een priester, getrouw als een profeet, heilig in Zijn leven, heilig in Zijn sterven, geen bedrog werd in Zijn mond gevonden, geen ongeregeldheid van murmuring in Zijn hart. Indien Hij enige vlek had gehad (hetwelk onmogelijk was) dan kon Zijn offer niet voor onze zonden zijn geweest, maar had voor Zichzelf moeten zijn. Indien Zijn eigen schuld daardoor betaald had kunnen worden, zo had die echter de onze niet kunnen betalen. Zijn smet zou oneindig groter geweest zijn, dan de onze kon zijn; deze zou voorwerpelijk gelijk zijn geweest aan de onze, en onderwerpelijk oneindig, hetwelk meer is dan de onze. De rechten van God zouden meer geschonden, in plaats van hersteld zijn geworden. De schuld zou even groot geweest zijn in de zondaar, als de voldoening kon geweest zijn in de lijder; namelijk een onderwerpelijke oneindigheid in de zonde, zowel als een onderwerpelijke oneindigheid in het offer. Maar daar was of kon hier niets van zijn. Satan kon Hem nergens van beschuldigen, maar beled dat Hij heilig was. Marcus 1 : 24. Het al-doorziend oog van God kon niets zien dat strijdig was tegen Zijn eer, maar heeft Hem als heilig gerechtvaardigd. Hebr. 7 : 26. Onheiligheid zou strijdig zijn geweest met de waardigheid van Zijn Persoon. God kon net zomin onheilig zijn als de Persoon van Christus dit kon zijn. Zijn heiligheid was derhalve oneindig ofschoon de heiligheid van Zijn menselijke natuur van zich zelf niet oneindig was, net zo min als Zijn lijden van zichzelf en ten aanzien van de menselijke natuur of het lijdende onderwerp oneindig was, nochtans heeft de heiligheid van de menselijke natuur een oneindige waardigheid van Zijn

Persoon verkregen, zodat er in dit offer een oneindige heiligheid opgeofferd werd aan een oneindig heilig God. Dit offer had geen vlek die gereinigd moest worden door toevoeging van een ander bloedig offer. Dit offer beantwoordde aan Gods oogmerk, zodat Hij daar in rustte en ten hoogste voldaan was. Derhalve moet zulk een heiligheid Hem ten hoogste aangenaam zijn, aangezien Hij de heiligheid en gerechtigheid bemint in Zijn schepselen, hoeveel te meer de heiligheid van Zijn Enige Zoon, die onbevleete en oneindig zuivere offerande voor ons.

Ten derde. **De genaden die in dit offer geoeffend werden, deden deze welriekend zijn voor God.**

1. *Zijn gehoorzaamheid.*

De aangenaamheid van het offer ontstond niet enkel uit Zijn sterven, maar uit Zijn gehoorzaamheid daarin. Fit 2 : 8. „Gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja den dood des kruises"; en dat niet alleen uit gehoorzaamheid aan de wet der natuur en aan de geboden van God als een schepsel; maar het was Zijn gehoorzaamheid aan de wet der verlossende liefde als Middelaar en Zijn lust daarin. Ps. 40 : 9. Zoals de ongehoorzaamheid des mensen Gods rust verstoorde, zo heeft de gehoorzaamheid van de Zone Gods de rust van de Godheid vastgesteld. De gehoorzaamheid liep door het gehele weefsel van Zijn leven, Hij onderwierp Zich aan een lichaam, dat geschikt was voor die verschrikkelijke slagen van Gods toorn, die wij zouden moeten verduren; aan een lichaam dat „geworden is onder de Wet", Gal. 4 : 4. Hij vermaakte Zich in de gedachten van de wil Gods te volbrengen in ons vlees; Hij kwam niet om Zijn eigen wil te doen; maar al wat Zijn Vader Hem geboden had, dat sprak, dat deed, en dat leed Hij, en Hij legde Zijn lichaam af, wanneer de ure, door Zijn Vader bestemd gekomen was. Het was niet een gewone gehoorzaamheid maar een gehoorzaamheid van liefde. Joh. 14 : 31. „Opdat de wereld wete, dat Ik de Vader lief heb en alzo doe gelijkerwijs Mij de Vader geboden heeft", dit ziet voornamelijk op Zijn gehoorzaamheid aan de Middelaars- wet, evenals in Fil. 2 : 8 dat „Hij gehoorzaam geworden is aan de dood des kruises", waartoe de Wet Hem niet verbond; de zedelijke Wet verbond de zondaar tot de dood, maar de Middelaarswet verbond Christus tot de dood in onze plaats. De gehoorzaamheid aan de zedelijke Wet of de Wet der natuur, zoals deze de staat der engelen betreft, werd door Hem volbracht zonder het minste gebrek; en hierin was de gehoorzaamheid van Christus groter dan de hunne, ten opzichte van de oneindige waardigheid van Zijn Persoon boven al de engelen in de hemel; nochtans was de regel van hun gehoorzaamheid van dezelfde natuur. Maar in de gehoorzaamheid van de Middelaarswet, stond de Verlosser alleen; zoals Hij de pers alleen getreden heeft, zo is in het gehele Middelaarswerk niemand met Hem geweest, noch heeft iemand gelijkheid of overeenkomst met Hem gehad. Dit was boven de gehoorzaamheid van alle schepselen, niet alleen omdat het de gehoorzaamheid was van Hem, die God was, maar een gehoorzaamheid waarin Hij niet kon worden nagevolgd door enig schepsel dat alreeds geschapen was, of geschapen kon worden, aangezien dit een werk was dat het vermogen van enig geschapen wezen te boven ging. Het was gehoorzaamheid onder de hoogste tergingen om Zijn heerlijkheid weer aan te nemen en af te komen van het kruis en op dat ogenblik de ongerechtigheid van die lasteringen die zij hem toewierpen, te verklaren. Gehoorzaamheid op het toppunt van Zijn lijden, gehoorzaamheid in de hemel, waar Hij die medelijdende gehoorzaamheid uitoefent, die Hij leerde uit Zijn lijden aan het kruis, Hebr. 5 : 8, handelend overeenkomstig Zijns Vaders bevelen, Zijn gehoorzaamheid aan het kruis aanbiedende als verdienstelijk voor Zijn leden, die Hij in de wereld gelaten heeft. Indien de gehoorzaamheid van Abraham, een zondig schepsel, in zijn gewilligheid om zijn zoon

Izak op te offeren, die ook een zondig schepsel was, voor God zo aangenaam is geweest, dat Hij hem daarop zulke heerlijke beloften deed; hoeveel aangenamer moet dan niet de gehoorzaamheid geweest zijn van Hem die God was, en die niet een zoon, maar Zichzelf geofferd heeft, als een zuivere en niet als een bevleete offerande. Indien gehoorzaamheid beter is dan offerande, dan is een offer zonder gehoorzaamheid onbeduidend en onnut. De opoffering van Zichzelf volgens de wil van God, tot onze heiligmaking, was het meest gewichtige deel van Zijn gehoorzaamheid. Hebr. 10 : 7 en 10. Hierin heeft Hij de Middelaarswet als Zijn regel nauwkeurig beantwoord, en God vond de wil van Christus in het volbrengen daarvan, volkomen gelijkvormig aan Zijn Eigen wil in het gebod dat Hij Hem gegeven had en meer gehoorzaam aan de wil van God in Zijn offer, dan Adam ongehoorzaam was aan de wil van God in het zondigen. Zulk een hoogte en volständigkeit van gehoorzaamheid, onder alle omstandigheden en verzoeken, de worstelingen van het vlees, dat niets anders kon verlangen dan wegneming van het kwaad der straf; als ook onder de vrees van Gods toorn, het gevoelen van benauwdheden en versmaadheden van mensen, waardoor Hij toonde dat Hij de eer Zijns Vaders verkoos boven het behoud van Zijn eigen natuur, Zijn gebod gehoorzamende boven de vergenoeging van Zijn vlees, werd hij beheerst door de gestalte van een dienstknecht, Zich te onderwerpen, tegen de ingevingen van Zijn natuur als Mens, om het voorbijgaan van de drinkbeker te begeren, dit alles, zeg ik, maakte Zijn offer ten hoogste aangenaam voor God.

2. De tweede genade, die in dit offer geoefend werd, is Zijn nederigheid.

Zijn nederigheid wordt bij Zijn gehoorzaamheid gevoegd als de oorzaak van Zijn verhoging, hetwelk het bewijs was van de lieflijke reuk daarvan. Fil. 2 : 8. God bemint het om in Zijn neerbuiging tot Zijn schepsel nagevolgd te worden. De neerbuiging van Christus, die Gode evengelijk is, om „de gestalte van een dienstknecht aan te nemen”, Zich te stellen in de plaats van een zondaar, de verdonkering van Zijn Eigen heerlijkheid, die verbergende achter het voorhangsel van ons vlees, Zich onderwerpente aan harder lot van dienstbaarheid en een dieper vernedering dan waartoe enig schepsel in hemel of op aarde bekwaam was; neder te komen van de hemel op aarde, Zich bloot te stellen aan de woede van mensen en duivelen zonder murmurering; Zijn hoofd te buigen onder de slag, niet van een eervolle, maar een schandelijke dood; de toorn van een Vader te dragen, die Hij liefhad en neer te komen tot de allerlaagste trap, voordat Hij de heerlijkheid, die Hem toekwam weer aannam - dit was een onuitdrukkelijke en onnavolgbare daad van vernedering. Lager kon Hij Zich niet vernederen. Aangezien nederigheid de mensen zo behaaglijk voor God maakt, dat Hij hen overlaadt met de grootste bewijzen van Zijn gunsten, en hen de gaven van Zijn genade rijkelijk verleent, Joh. 4 : 6, zo moet die ook Zijn Zoon in dat lijden alleraangenaamst maken bij Zijn Vader; en van Hem de grootste mededeling van Zijn gunst doen verwerven, omdat dit was de grootste daad van nederigheid, zowel als van Zijn gehoorzaamheid, die maar mogelijk volbracht kon worden.

3. De derde genade, die in dit offer geoefend werd, is Zijn geloof.

Dit voornemen van vertrouwen bracht Hij mede en in dit voornemen volhardde Hij, Hebr. 2 : 13: „Ik zal mijn betrouwen op Hem stellen”, hetwelk ontleend is aan Ps. 18 : 3. Hij had geen sprankje ongelooft, of een greintje wantrouwen aan de goedheid van God. Hij leed voor een tijd de folteringen der hel, zonder de wanhoop van de bewoners der hel. Hij had een werkzaam geloof onder het gevoel van Zijns Vaders misnoegen en vertrouwde in Zijn liefde, terwijl Hij de uitwendige en inwendige kracht van Zijn misnoegen gevoelde. De scherpte van de gesel noch de smarten van Zijn

wonden, trokken Zijn Ziel af van een vaste aankleving aan Hem. Hij had geloof in de aangenaamheid van Zijn dood voor Zijn uitverkorenen en gaf bewijs van Zijn vertrouwen op de belofte van een gelukkige en heerlijke uitslag door te handelen als een koning, terwijl Hij als een misdadiger aan het kruis hing, in het uitdelen van Zijn gaven aan de arme moordenaar, hem verzekerende dat hij die dag met Hem in het Paradijs zou zijn. Hij week in Zijn vertrouwen op Zijn Vader niet terug. Hij vertrouwde op Hem, om die Koninklijke macht aan Hem te verlenen, hetgeen hij te kennen gaf door deze belofte van het Paradijs aan die misdadiger aan het kruis. En alzo worden beide Zijn gehoorzaamheid in het „niet achterwaarts wijken en Zijn vertrouwen op Zijn hulp tezamen gevoegd als de grond van Zijn rechtvaardiging. Jes. 50 : 5, 7, 8. De hoogte van Zijn geloof moest ontdekt worden in tegenstelling met het ongelooft van Adam. Door Zijn dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid heeft Hij de heiligheid en rechtvaardigheid van God verheerlijkt; door Zijn nederigheid de soevereinheid en macht van God; door Zijn vertrouwen de getrouwheid en waarheid van God; dit alles maakte Zijn offer welriekend voor God en krachtdadig voor ons.

Ten vierde. Dit offer is welriekend voor God en krachtdadig voor ons, ten aanzien van de volkomen vergoeding die daardoor aan God werd gedaan en de gelijkwaardigheid daarvan aan al Zijn geboden.

Zijn gehoorzaamheid beantwoordde ten volle aan de Wet; Zijn dadelijke gehoorzaamheid beantwoordde aan haar gebod en Zijn lijdelijke gehoorzaamheid aan haar straf. Zoals Hij de gerechtigheid van de Wet vervuld heeft in Zijn leven, zo heeft Hij de bedreigingen van de Wet ondergaan in Zijn dood. Hij heeft de geboden gehoorzaamd en de vloek gedragen in onze plaats. Hij heeft de smarten gedragen, die wij hadden moeten dragen. Jes. 53 : 4. „Waarlijk Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen", zowel geestelijk als lichamelijk. Hij heeft onze natuur, ziel en lichaam aangenomen om in die natuur te lijden, wat wij naar ziel en lichaam verdiend hadden. Onze gehele natuur had gezondigd en daarom moest onze gehele natuur lijden. Hij leed in Zijn Ziel, welke het voornaamste deel is van onze natuur, zowel als in Zijn lichaam, hetwelk maar is als de schede van de ziel. Het is tegen de orde van de rechtvaardigheid, dat het voornaamste deel zou zondigen en alleen het medeplichtige deel gestraft zou worden. De straf die aan de eerste Adam bedreigd was, de dood der ziel, zowel als van het lichaam; en de straf die de Tweede Adam gedragen heeft, was van dezelfde natuur: niet een geestelijke dood, namelijk de afscheiding van God door de zonde, want hiervoor was Hij niet vatbaar, maar een zedelijke dood, de afscheiding van God door verlaten. Wanneer Hij uitriep: „Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?", was Hij van God verlaten, ten aanzien van de gevoelige vertroosting van Zijn tegenwoordigheid, maar niet ten aanzien van de onzichtbare ondersteuning van Zijn Ziel. De vereniging van Zijn twee naturen was niet verbroken, maar de troost van des Vaders tegenwoordigheid was verduisterd. Ofschoon Hij geen eeuwigheid van pijn of straf geleden heeft, zo heeft Hij nochtans datgene geleden, hetwelk wij verdiend hadden; want eeuwigheid van straf is niet in de eerste plaats bedreigd in de Wet, maar wordt bijgevolg ingesloten: de dood was bedreigd, maar omdat de mens niet kan voldoen door de dood, daarom blijft hij voor eeuwig onder de dood liggen. Hij wordt in de gevangenis gehouden, omdat hij de schuld die hij betalen moet niet kan betalen, noch de eer herstellen van de geschonden Wet. Gods rechtvaardigheid zou altijd slaan en nooit bevredigd worden. Indien de eer van de Wet had kunnen verdedigd worden en Gods rechtvaardigheid voldaan, door de tijdelijke kreuning en zuchtingen van een schepsel, dan zou niet alleen de goedheid van God, maar ook de rechtvaardigheid

Gods hem ontslaan; maar omdat de rechtvaardigheid van God nooit voldaan kon zijn geworden, zo moest de persoon van de zondaar altijd een lijder geweest zijn. Christus derhalve een vervloekte dood stervende, heeft daardoor geleden hetgeen wij hadden moeten lijden. De dood was aan ons bedreigd en de dood is op Hem gebracht, de eeuwigheid van de dood was bijkomstig. Christus heeft de gehele Wet gehoorzaamd, ofschoon niet iedere bijkomstige betrekking van de Wet, ten opzichte van de mensen in bijzondere toestanden en bijzondere beroepingen en betrekkingen, zoals de plicht van een ouder jegens een kind, of een man jegens zijn vrouw; niet uit gebrek van een beginsel van gehoorzaamheid in Hem, maar door het ontbreken van die bijzondere betrekkingen, waar die bijzondere daden van gehoorzaamheid mee verbonden zijn: zo heeft ook Christus ieder deel van de vloek geleden, maar niet de zonden die wegens de verdorvenheid van de mens, welke uit die vloek voortvloeien, noch ook de bijkomstige voortdoring van die vloek, waar de onmacht van de mens om te kunnen voldoen hem aan blootstelde; maar waarvan de kracht van Christus Hem vrijstelde. Hij heeft al wat de Wet de zondaren opgelegd heeft, gedragen; hetzij ten aanzien van het gemis door verlating of ten aanzien van het gevoelen door vervloeking. Hierom wordt van Hem gezegd „een vloek geworden”, Gal. 3: 13 en „zonde gemaakt” te zijn, 2 Cor. 5:21. Derhalve heeft Hij de straf, die wij verdiend hadden, gedragen, aangezien de Wet niet meer dan een vloek bedreigde en Christus de vloek gedragen heeft overeenkomstig de bedreiging van de Wet. Hij leed hetgeen de Wet van ons eiste en werd tot zulk een vloek gemaakt als de Wet vorderde. Hij leed de folteringen van de hel zonder de ongerechtigheden van de hel, welke een oneindig heilig Persoon niet kon bedrijven. Hij leed die angsten welke de natuur hadden van de folteringen van de hel en die verlating van God welke de wroeging van de hel is. Niets werd nagelaten van alles wat door de Goddelijke heiligheid gevorderd werd tot onderhouding van de geboden of van hetgeen door de Goddelijke rechtvaardigheid geëist werd, wegens de schending van de geboden. Zoals wij schepselen zijn, waren wij God een schuld van gehoorzaamheid verschuldigd en als afvallige schepselen waren wij Hem een schuld van straf verschuldigd. Sinds onze val heeft de zonde ons onbekwaam gemaakt om aan de heiligheid van God te beantwoorden in de volbrenging van onze plicht en onze natuur als schepselen maakt ons te zwak om de rechtvaardigheid van God te voldoen door het dragen van de straf, die de Wet van ons eist. Maar Christus heeft dit beide gedaan; en in het beantwoorden van de gehele eis van de Wet, ten aanzien van beide de schulden, zo heeft Hij de heiligheid van God verheerlijkt en aan Zijn rechtvaardigheid genoeg gedaan en door die beide het schepsel hersteld. Indien het schepsel de rechtvaardigheid had kunnen voldoen voor hetgeen in het verleden was geschied, dan lag het toch nog onder een schuld van gehoorzaamheid voor het toekomende. Indien het hierin te kort schoot, dan zou het schepsel zijn lijden wederom moeten hervatten; en wat een beklaglijke toestand zou dat geweest zijn, het ene uur uit het lijden te komen en het volgende daar wederom toe wederkeren. Maar onze Verlosser volbrengt een gehoorzaamheid, welke zich uitstrekt tot het uiterste van de plicht van het schepsel en draagt een straf die zich uitstrekt tot het uiterste van hetgeen het schepsel verdient. Daar werd door de gehoorzaamheid van Christus een vergelding gedaan voor de ongehoorzaamheid van Adam, Rom. 5:19: „Want gelijk door de ongehoorzaamheid van dien enen mens velen tot zondaars gesteld zijn geworden, alzo zullen ook door de gehoorzaamheid van Enen velen tot rechtvaardigheid gesteld worden.” Want wat had de Wet te gebieden, wat Hij niet heeft volbracht, of wat had de Wet op te leggen, dat Hij niet heeft geleden? Indien Hij niet gedaan en geleden had wat de Wet vereiste, hoe kon Hij dan genoemd worden „het einde of de volmaaktheid der Wet tot rechtvaardigheid”? Rom. 10: 4. Indien Hij niet geleden had hetgeen de

zonde had verdiend, dan had Hij de zonde niet kunnen verzegelen en indien Hij niet gedaan had, wat de Wet gebood, dan zou Hij geen „eeuwige gerechtigheid kunnen aangebracht hebben". Dan. 9 : 24. Hij is een rantsoen, een waardige prijs en offerande, evenredig aan de verdienste van onze misdaden. Hij leed al wat vereist werd om onze schulden te betalen en kon geen tegenrantsoen geweest zijn, Zijn Ziel in onze plaats opofferende, als Hij in Zijn Ziel niet gedragen had, hetgeen wij in onze ziel hadden moeten dragen. Ten aanzien derhalve van de volkomen vergoeding die door dit offer aan God gedaan is, zo moet dit offer welriekend zijn voor God en krachtadig voor ons.

Ten vijfde. Ten aanzien van de eer die Christus door dit offer Gode toegebracht heeft, moet dit offer Hem aangenaam zijn.

De eer van God was hetgeen Hij bedoelde en hetgeen Hij volbracht heeft. Het was om de wil van God te doen, waarvoor Hij gekomen is; maar het oogmerk van Gods wil is Zichzelf te verheerlijken en Zijn eigen Naam te verklaren in al Zijn handelingen. De heerlijkheid van al Gods eigenschappen zijn in het aangezicht of in de openbaring van Christus ontdekt geworden, 2 Cor. 4: 6. Zij zijn alle in Hem als een middelpunt tezamen gekomen en in Hem heeft al de luister van de eigenschappen uitgeblonken, ja zij hebben in een volkomen vereniging elkanders luister verheerlijkt, niet alleen in Zijn Menswording, maar ook en voornamelijk in Zijn offer. De barmhartigheid kon niet verheerlijkt worden, tenzij aan de rechtvaardigheid voldaan werd en de rechtvaardigheid had niet kunnen blijken, indien de tekenen van Gods gramschap niet op Hem geweest waren. De genade had tot ons niet kunnen komen, dan in de stromen van Zijn bloed; want „zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving". De rechtvaardigheid zou niet zo ten volle bekend zijn geworden in het eeuwige kreunen van een wereld van schepselen en de zonde kon voor de heiligheid van God niet zo hatelijk geschenen hebben, door de eeuwige verschrikkingen van duivelen en mensen, als door de stroom van bloed vloeiende uit het hart van dit offer. De Wijsheid zou in haar uitvinding niet duidelijk gebleken zijn geweest, zonder de uitvoering ervan. De heerlijkheid van al de Goddelijke volmaaktheden zou in het kabinet van de Goddelijke natuur gebleven zijn, zonder de ontdekking van haar volle stralen; en hoewel die volmaaktheden werkzaam waren geweest in het beramen van de uitvinding, zo zouden zij echter voor mensen of engelen nooit verklaard zijn geworden, zonder Christus tot het altaar te brengen. Door de slag op Zijn Ziel schitterden al de heerlijkheden Gods uit voor het oog van het schepsel. Toen Judas van Zijn gezelschap uitging om de weg tot Zijn offer voor te bereiden, zeide Jezus: „Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt, en God is in Hem verheerlijkt", Joh. 13 : 31. De eer van God en de heerlijkheid van de Zoon hingen van deze zaak af en hebben in deze laatste daad al hun voorhangsels afgeworpen. De Vader werd verheerlijkt in het aanstellen van Zijn Zoon en de Zoon werd verheerlijkt in Zich te onderwerpen om een offer te zijn. De Waarheid van God werd verheerlijkt in het brengen van de dingen tot een einde en de gehoorzaamheid van Zijn Zoon werd verheerlijkt in Zijn volharding tot de laatste daad toe. Zijn genade werd verheven tot de hoogste toon in de lofzangen der engelen, een onnaspeurlijke diepte van veelvuldige wijsheid werd ontvouwd; een diepte van wijsheid, die veel onmogelijker door onze geest omvat kan worden, dan de gehele bol van hemel en aarde in onze handen; zulk een Wijsheid van God in het kruis als de engelen nooit in Zijn Aangezicht aanschouwd hadden op Zijn troon; Wijsheid om een dodelijke ziekte te genezen, door de dood van de Medicijnmeester, om het grootste kwaad te veranderen in de grootste heerlijkheid, en vergeving voort te brengen door storting van bloed. Het hoogste doel van dit offer was de eer van God in onze verlossing.

Christus zocht niet Zijn eer, Joh. 8 : 50, maar de eer van Zijn Vader in de zaligheid der mensen. Noodzakelijk moet derhalve datgene aan God welriekend en aangenaam zijn, hetwelk de zegepraal van al Zijn Eigenschappen volmaakt heeft.

3. Gebruik of toepassing van deze lering.

I. Indien dit offer aangenaam is voor God, dan is het een volmaakte offer. Indien deze in zichzelf niet volmaakt was geweest, dan had dit offer niet door een oneindige rechtvaardigheid kunnen aangenomen zijn geweest, een rechtvaardigheid, die zonder dit offer onverbiddelijk is. Een onvolkomen offerande kon slechts een onvolmaakte voldoening teweeggebracht hebben en dit zou niet beter geweest zijn dan in 't geheel geen voldoening. God zou die nooit goedgekeurd hebben; een Alziende Wijsheid kon niet bedrogen worden, een gestrengte rechtvaardigheid zou daarin niet berust hebben, een zuivere Heiligheid kon daaruit geen lieflijke reuk ontvangen hebben. God als Rechter heeft Christus tot een offer overgegeven, God als Rechter heeft Hem aangenomen nadat Hij geofferd was. Dit offer beantwoordde derhalve aan de oogmerken Gods, daar zowel zijn Rechtvaardigheid werd voldaan als Zijn Heiligheid verheerlijkt. Want hoe zou God Hem anders rechterlijk kunnen verheerlijkt hebben, indien Hij niet ten volle door Hem verheerlijkt was geworden?

Indien Hij een onvolkomen gehoorzaamheid had volbracht, zo zou Hij ten hoogste slechts een halve verhoging of liever geen verhoging hebben gehad; maar aangezien Hij met het hoogste genoegen is aangenomen en een heerlijkheid bezit van de hoogste graad, zo heeft Hij een gehoorzaamheid volbracht tot de hoogste trap en het einde bereikt dat Hem was voorgesteld. Ofschoon er genade was in Gods aanstelling van dit offer, zo was er toch geen genade uitgedeeld om deze aangenaam te maken. God heeft door Zijn aanneming niet enig gebrek in het offer aangevuld. Daar was een verdienende waardij aan Christus zijde, voordat er een aanneming was aan Gods zijde. Het offer werd niet volmaakt door de aanneming, maar werd aangenomen omdat deze volmaakt was. De oneindige Heiligheid neemt niets aan, dan hetgeen in zichzelf volmaakt is, of een betrekking heeft op hetgeen dat volmaakt is en overeenkomstig is met haar natuur. 't Is waar, Hij neemt de onvolmaakte gehoorzaamheid van de gelovigen aan, doch niet om de gehoorzaamheid zelf, maar om dit offer, waarop de gehoorzaamheid door het geloof betrekking heeft. Had het offer in zichzelf geen aangenaamheid gehad, dan kon God er geen behagen in gehad hebben. Hij kon geen aangename reuk rieken, waar geen reuk was. Het zou Hem even weinig behaagd hebben als de brandoffers onder de Wet. Dit offer kon niet anders dan volmaakt zijn in Gods achting, aangezien de Mensheid in vereniging met de Godheid het offer was en de Godheid in vereniging met de Mensheid het Altaar was om het offer te heiligen; en de uitkomst toont dat het offer van even grote waardij is geweest als de overtreding beledigend was, aangezien de rechtvaardigheid, dit offer aanmerkende, de verongelijking die de Godheid is aangedaan, vergeet, en de gelovigen als erfgenamen van de hemel behandelt, in plaats van als rebellen. Dit is de gevolgtrekking die de apostel maakt uit het Priesterschap van Christus, Hebr. 8 : 12 „Want Ik zal hunne ongerechtigheden genadig zijn en hunne zonden en hunne overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken." Al wat nu de vrucht is van Zijn Priesterschap, dat is ook de vrucht van Zijn offer. De gerechtigheid van Christus is ook volmaakt, aangezien het aldoorzoekend oog van God daarin niets ziet, dat Hem enig misnoegen geeft. Deze gerechtigheid is volmaakt, omdat die eeuwig is. Dan. 9 : 24. Al de gerechtigheid van de heilige engelen in de hemel, al waren er ontelbare miljoenen van hen geweest, zou voor God niet zo welbehaaglijk geweest zijn als deze.

II. Alle roomse leringen van voldoening en al het rusten op onze eigengerechtigheid en inhangende genaden moeten prijsgegeven en verlaten worden. Er is een natuurlijke 'roomse' trek in de harten van de mensen; de gevallen mens is begerig om op eigen grond te staan en is even weinig tevreden met Gods oordeel over de zaken als zijn eerste voorouders in het paradijs. Wij willen God veelal vergelding doen, onszelf prijzende in onze eigen uitvindingen en voldoeningen en we zijn onwillig om in Zijn Wijsheid te berusten. Dit is:

1. *Een hooggaande vermetelheid.*

Indien Christus in Gods achting een volmaakte offerande is geweest, dan is het in ons een onbeschaamdheid en godslastering, dat wij Hem daar niet voor houden. Indien deze volmaakt is, wat hebben wij dan nodig daar iets bij te doen? Indien dit offer niet genoegzaam was, dan heeft er in God een zeer groot misverstand plaats gehad, dat Hij die aangenomen heeft. Indien deze niet volmaakt was, dan heeft Christus gebrek aan kracht en heiligheid gehad om een offer te zijn en God een gebrek aan Wijsheid om de gebreken daarvan te kunnen onderscheiden; dan is Hij bedrogen geweest in datgene aangenaam te achten, hetwelk iets anders nodig had om hetzelfde aangenaam te maken. Zulke bijvoegselen zijn een versmading van Christus, het is Hem maar een halve offerande te maken, terwijl „Hij Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft". Hebr. 9 : 14.

Kunnen wij enige andere offerande voorwenden, zonder Hem van zwakheid en gebrek te beschuldigen? Is Zijn Godheid niet genoegzaam om Zijn offer volkomen te maken, zonder enige aanvulling van onze bedorven mensheid? Kunnen wij datgene volmaakt achten, waarvan wij oordelen, dat het iets van ons nodig heeft, om het te versterken? Het moet dan een valse stelling van de apostel zijn, wanneer hij zegt, dat „Hij met ene offerande in eeuwigheid volmaakt heeft, degenen die geheiligd worden". Hebr. 10 : 14. Christus ten dele te stellen tot een Zaligmaker, is Hem ten dele te stellen tot geen Zaligmaker en de zaligheid toe te schrijven aan iets anders, zowel als aan Hem. Al zulke voldoeningen maken inbreuk op Christus' offerande en rukken Hem de kroon van Zijn hoofd om die op eigen hoofd te zetten; of op zijn best genomen: zij schrijven ten delen datgene aan zichzelf toe, hetwelk Hem alleen toekomt. Hoe genoegzamer Zijn offer voor ons is, zonder enige bijvoeging, hoe meer eer deze ontvangt. Christus heeft evenmin enige bijvoegingen nodig om Zijn offer geurig te maken, dan Hij hartsterkingen nodig had om Hem te sterken en te ondersteunen ten tijde van Zijn lijden. Die toevoegingen zijn veeleer gal en edik welke Hem aangeboden worden op Zijn troon, zoals de Joden Hem aanboden bij Zijn offer aan het kruis. Het is een verregaande vermetelheid in ons, dat wij niet berusten in hetgeen de rust en het vermaak van God is.

2. *Het is ook een dwaasheid.*

Het is alsof iemand kaarsen wilde ontsteken om het licht der zon te vermeerderen en haar straling aan te vullen. Kan de gerechtigheid van een mens enige volmaaktheid toebrengen aan het bloed van God? Of een werk volmaken, dat niet door de Godheid kon geschieden? Indien God van ons niets nodig had, om Zijn scheppingswerk te volmaken, hoe kan dan een mens zo dwaas zijn om te denken, dat Christus van ons iets nodig zou hebben om Zijn werk der verlossing te volmaken? Indien die offerande iets nodig heeft om deze krachtdadig te maken, dan moet het een offer zijn van dezelfde soort, aangezien niets van een mindere natuur een innerlijke waarde kan bijzetten aan hetgeen dat meerder is. Wat kan de mens aan God opofferen, dat op een of andere wijze evenwaardig kan zijn met dit offer, die reeds aangenomen is. Al wat wij aan God kunnen opofferen is maar als enige weinige verzengde korenaren, als

zulke die Farao in de droom zag, welke niets tot de waardij daarvan kunnen toebrengen. Indien er enig gebrek in Hem was geweest, dan konden de gebreken van een verlosser niet hersteld worden door het offer van de gevangenen; en indien er geen gebreken zijn, zo zijn alle bijvoegselen en alle andere uitvindingen van verzoening ten enenmale overtollig. Hoe dwaas zal het zijn om te berusten in hetgeen God nooit verklaard of erkend heeft Hem een welriekende reuk te zijn! Indien „al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijc kleeid", Jes. 64 : 6, dan moet de opoffering daarvan aan God, voor Hem een vuile stank en niet een welbehagen zijn. Onze beste werken en genaden ontvangen een aangenaamheid en waardij uit dit offer zonder iets toe te brengen aan de welriekendheid ervan. Het is een dwaasheid om een zeker pad te verlaten voor een onzeker. Alle andere rustplaatsen hebben geen Goddelijk zegel en teken. God heeft nimmer een aangename reuk gevonden in enige andere offerande. De Geest van God heeft nooit aan enige offeranden zulk een edel getuigenis gegeven, dat deze een welriekende reuk waren, behalve wanneer zij een betrekking hadden tot het offer van Christus, als het tegenbeeld daarvan. Dit ene slachtoffer geeft Gode een veel aangener reuk en is meer krachtdadig voor onze ziel, dan al de voorspraak van heiligen en engelen tezamen. Laat ons daarom naarstig zijn in onze plichten en naar de volmaaktheid van een inhangende gerechtigheid staan, maar nooit ons vertrouwen daarop stellen of deze gelijk stellen met die offerande welke God met zulk een grote genegenheid heeft aangenomen. Heeft God ooit berust of vermaak geschept in de diensten van een schepsel? Kunnen deze voor een oneindig heilig Wezen welriekend zijn? Al wat gedaan wordt zonder geloof, is maar een offer van een vijand, met welke schone kleuren het uitwendig ook opgepronkt moge zijn. De Heilige Schrift schrijft boven dit alles een onmogelijkheid: Hebr. 11 :6 „Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen", Zijn gunst te gewinnen of te behouden. Al wat zonder geloof geschiedt, ofschoon het nog zo verheven is, is maar een schepsel en daarom niet het voorwerp van vertrouwen. En al de betekenis en kracht die de gelovige werken hebben, is van de verf die zij ontvangen van het bloed van dit offer, in hetwelk het geloof dezelve doopt, als zijnde het geloof in het bloed van Christus. Ofschoon Adam in de staat der rechtheid, zijn gerechtigheid als een pleitreden had mogen inbrengen, zo kon deze echter omdat ze veranderlijk was, geen bekwaam voorwerp van vertrouwen voor hem geweest zijn. Maar sinds onze afval zijn alle pleitredenen van een vleselijke bedorven gerechtigheid in het Hof des Hemels geheel verworpen en onze pleitredenen moeten geschieden in de Naam van een Ander; alle andere dingen hebben opgehouden voor God welriekend te zijn, nadat zij door de zonde besmet zijn geworden. Laten de mensen „de leugen stellen tot hun toevlucht", namelijk de valse bedekkingen van hun eigen gerechtigheid, en denken zichzelf te beschutten, „tegen de overvloeiende gesel"; dit zal echter een ellendig zelfbedrog zijn, want „de hagel zal de toevlucht der leugen wegvagen en de wateren zullen de schuilplaats overlopen". Jes. 28 : 15, 17 en 18. Alle andere beschuttingen, behalve de rook van dit offer, zijn te zwak om ons te bewaren voor de overlopende wateren van Gods wraak.

III. Het is een hopeloze zaak dit offer te verwerpen, die zo aangenaam voor God is.

1. Het is een grote zonde.

Zoals het geloof in Christus strekt tot de ere Gods, daar dit een goedkeuring is van Zijn genade, rechtvaardigheid en wijsheid in de aanneming van dit offer, alzo strekt het ongeloof tot versmading van God, daar het ongeloof al het welbehagen veracht, dat de wijsheid, de rechtvaardigheid en de heiligheid van God, daarin genomen hebben, alsof God Zich verlustigd had in een onbeduidende en onwaardige zaak. Het

is een vertreden van hetgeen Gods vermaking is, en een walglijk achten voor ons van 't geen lieflijk is voor God; een weigering om bestuurd te worden door het oordeel Gods van dit offer, onze eigen wijsheid niet alleen gelijkstellende met, maar zelfs boven de wijsheid van God; en een achten van hetgeen waar God een oneindig welbehagen in heeft als een beuzelachtige zaak, alsof God Zich vermaakt had met een beuzeling of een lieflijke geur geroken had in een onkruid. Gods aanneming daarvan erkent dat deze welriekend is, maar des mensen weigering noemt het gal en edik en een bedorven dienst. Gods taal is: „Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb”, Matt. 3 : 17. Dit is Mijn welriekend offer, waarin Ik een oneindig behagen schep. De taal van een ongelovig hart is: „Dit is een offer, waarin ik geen vermaak kan vinden.” Het hart van God en het hart van een ongelovige, de wijsheid van God en het oordeel van een ongelovige, staan lijnrecht tegenover elkander. Wat een onvergeeflijke trotsheid is het om datgene onze aanneming niet waardig te achten, hetwelk God met de hoogste liefde onthaald heeft; en datgene walglijk te achten, hetwelk God heeft aangenomen als het dierbaarste geschenk dat Hem in hemel of op aarde gegeven kon worden! Ongeloof kan niet verontschuldigd worden zonder God van zwakheid en dwaasheid te beschuldigen. Het is een zonde tegen Zijn gebod, daar Hij ons gebiedt te geloven; een zonde tegen Zijn voorbeeld, aangezien Hij ons door Zijn eigen daad bestuurt tot een aanneming van Christus. Andere zonden zijn tegen Zijn soevereiniteit in de schendingen van Zijn Wet. Maar dit is tegen Zijn wijsheid in Zijn genadige aanneming van een verzoenend offer voor ons. Wij verloochenen Hem daarin als onze Heere en als ons voorbeeld.

2. Het zal in een grote ellende eindigen.

God zal niet toelaten dat de mensen zullen versmaden, hetgeen Hem zo aangenaam is, zonder de vergelding van een rechtvaardige verbolgenheid. Het omzwerende volk der Joden, draagt tot op deze dag de droevige tekenen van Gods wraak, om de onwaardige weigering van dit grote Slachtoffer. „Zij zijn door ongeloof afgebroken”, van de wortel, Rom. 11 : 20, en van al de zoetigheid beroofd, die God en de gelovigen daarin smaken. Daar was nooit iets in de wereld het voorwerp van Gods vermaak dan dit en daar kan nooit in de wereld Hem iets behaaglijk zijn, zonder dit. Dit te verachten is datgene te verachten hetwelk de enige zaak is, die Hij wil aannemen en dus te vallen onder de veroordeling beide van Wet en Evangelie. Het is een verwerpen van God als een voldaan Rechter in de stromen van Zijn genade, om zo te vallen onder God, als een getergde Rechter, onder de donderslagen van Zijn gramschap. Indien wij ons niet willen onderwerpen aan de Goddelijke rechtvaardigheid, in een hoogachting van dit offer, zo moeten wij onder Zijn gramschap vallen voor onze verachting. Indien dit offer niet hartelijk en op Gods voorwaarden door ons wordt aangenomen, dan moeten wij zelf een slachtoffer zijn. De rechtvaardigheid moet voor iedere zondaar een offer hebben, van hemzelf of een ander. God kan met behoud van Zijn eer, de zonde niet vergeven zonder een offer, hoe veel te meer kan Hij niet anders dan de zonde straffen van het weigeren van dit offer. Ach! „Hoe vreselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods!” Hebr. 10 : 31 en 29. Een levende God Die niet bevredigd is, een levende en verworpen God, een levende God, Die gerekend is als dwaas, door een moedwillig zondaar, in zijn onrein achten van het bloed des Testaments. God wil Zijn Wijsheid niet laten verstoten door de dwaasheid van Zijn schepsel. „Zo blijft daar geen slachtoffer meer over voor de zonden.” Hebr. 10 : 26. Daar werd geen ander merkteken door God vastgesteld tot beveiliging van de eerstgeborenen van de Israëlieten tegen de slag, die bedoeld was voor de Egyptische erfgenamen, dan het bloed van het Paaslam, gesprengd aan de posten der deuren.

Indien iemand van het lam had gegeten en het sprengen van het bloed had verzuimd, dan zou hij het scherpe zwaard van de verdervende engel hebben gevoeld; het lam zou hem van geen nut zijn geweest, niet door enig gebrek daarin maar door het verzuim en de minachting in de overtreder. Het offer van Christus heeft een oneindige kracht tot behoudenis; maar het is geen middel voor hen, die door het geloof hun zielen niet willen besprengen met het bloed van dit offer, zonder dit zullen wij in onze onverzoende zonden blijven met het wraakzwaard dubbel tegen ons gewed.

IV. De aangenaamheid van dit offer voor God, geeft ook stof tot vertroosting voor een gelovige.

Het is tot enige troost voor hen allen, dat er een weg van behoud en zaligheid voor hen is. De rechtvaardigheid van God was het beletsel dat God en de mens tezamen gemeenschap konden hebben. Het was redelijkerwijze onmogelijk ten aanzien van Gods waarheid en heiligheid dat de mens hersteld kon worden zonder een handhaving van de Wet die geschonden was; maar nu is de eer van de Wet hersteld door dit offer; God heeft dezelve goedgekeurd en erkend, het beletsel is weggenomen en waar God aangenaamheid in gevonden heeft, daar kan de mens zijn zaligheid vinden indien hij zijn eigen vijand niet is en zijn eigen geluk niet moedwillig verwerpt. „Hij heeft Zichzelf gegeven tot een rantsoen voor allen", 1 Tim. 2 : 5 en 6, een rantsoen in onze plaats, of een tegen-rantsoen zoals het Griekse woord beduidt, in tegenstelling van de zonde van Adam, de fontein van onze slavernij: „Voor allen", op Evangelische voorwaarden. Gelijk Hij Zich overgegeven heeft voor allen, zo was Hij voor allen aangenomen op dezelfde voorwaarden; want Hij is aangenomen, zoals Hij Zichzelf overgegeven heeft. Het is een troost voor de zieken in een ziekenhuis, wanneer er een geneesheer is uitgekozen en aangenomen is door de bestuurders van dat huis, die in staat is iedere kwaal te genezen; doch het is niet minder vertroostend voor een schuldige ziel, dat er een offer is, genoegzaam tot verzoening van alle zonden. Maar daar is een grond van gevoelige vertroosting voor degenen die geloven. Indien Christus, toen Hij op de wateren wandelde en zwoegde in de baren van verdrukking in de dagen van Zijn vernedering, tot Zijn discipelen zeide: „Vreest niet", hoeveel te meer mogen wij de vrees verdrijven van onze gelovige harten, nu Hij gezeten is op Zijn troon, en de gehele verdienste van Zijn offer genadiglijk aangenomen is!

Laten wij onszelf dit gekruiste, maar nu verheerlijkte slachtoffer voorstellen, liggende in de schoot van Zijn Vader; onszelf voorstellen, de Vader, vol van verlustiging, zich verheugende in de aanschouwingen van dit opgeofferde lichaam, trekkende een stroom van vermaak en een lieflijke reuk uit de geuringen van dit offer, welke steeds voor Hem opstijgen; zou dit onze vrees niet doen stillen, aangezien dit de verheffingen van de Goddelijke Rechtvaardigheid stilt? Juichte het volk toen de ark wederkeerde? En zullen onze harten vol vrees zijn, nu onze Offerande naar de hemel is wedergekeerd en genadiglijk ontvangen is door die rechtvaardigheid, welke wij zo hooggaand getergd hadden? Een troosteloos gedrag in een heilige gelovige geeft eer te kennen alsof God die offerande als gering en zwak verworpen had, dan als volmaakt en heerlijk had aangenomen. Een zwaarmoedig wandelen is een kleinering van de grootheid van het offer en van de wijsheid en het oordeel van God, de Aannemer van die offerande. Indien wij „ons brood met vreugde moesten eten en onze wijn drinken van goeder harte, omdat God een behagen heeft aan onze werken", Pred. 9 : 7, hoeveel te meer dan omdat God een behagen heeft in ons slachtoffer, door Wiens verdiensten onze plichten en werken aangenaam geuren, die te voren van nature stinkende waren. Wij moesten derhalve voor onze zielen zo veel zoetigheid trekken uit dit offer, naar

onze mate, als God daaruit getrokken heeft tot Zijn eigen genoeg en voldoening. Dezelve heeft Gods toorn tegen ons gestild, en moest ook onze vreesachtige gedachten over God verdrijven.

1. Indien dit offer Gode eenmaal aangenaam is, dan is deze Hem voor eeuwig aangenaam.

Indien eens welriekende, zo is die altijd welriekende. God kan in Zijn achting niet bedrogen worden, noch in Zijn waardering veranderen; noch kan het offer ooit stinkende worden. De kracht van de Goddelijke natuur, die deze eerst aangenaam maakte, bewaart de geur daarvan voor eeuwig; Christus stierf om die te offeren en leeft om de kracht daarvan te bewaren, Rom. 5 : 10.

De lieflijke reuk, die de Godheid in vereniging met de mensheid, daaraan geschonken heeft, is zo duurzaam als de Godheid zelf. Hebr. 10 : 11 „Hij is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods", nadat Hij Zich zelf tot een offer had opgeofferd, om het Priesterambt uit te oefenen. God wilde de Priester en het offer eeuwig onder Zijn oog hebben. Zijn Priesterschap is eeuwig en daarom is Zijn offer voor eeuwig welriekend en aangenaam. Zonder offerande kon Hij geen Priester zijn. Zoals Zijn Priesterschap een eeuwigdurende kracht heeft, zo heeft ook Zijn offer een eeuwigdurende frisheid en onuitputtelijke kracht; want de uitoefening van Zijn ambt hangt af van de duurzaamheid van het offer. Het bloed van dit offer wordt niet vergeleken bij een vijver, of bij water in een vat, hoeveel het ook bevatten kon - maar bij een levende en altijd vloeiende fontein. Zach. 13 : 1 „Te dien dage zal er een fontein geopend zijn voor het huis Davids en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid." Berouw was van de ogen van Christus verborgen, in het opofferen van dit offer tot een rantsoen om van het geweld der hel te verlossen en tot vrijmaking van de dood, Hos. 13 : 14; en het berouw is niet minder verborgen van Gods ogen in de aanneming daarvan. Het Verbond dat daardoor verzegeld is, is een eeuwig Verbond en het ontvangt zijn duurzaamheid van dit bloed van het Slachtoffer, Hebr. 13 : 20. De kracht daarvan duurt zolang als het Verbond; want indien dit feilde, zo zou het Verbond ophouden te bestaan, aangezien de bovenbouw niet stand kan houden, als het fundament verrot is. En hier vandaan komt een eeuwige gerechtigheid, opdat onze personen, die door Adam hatelijk waren geworden, door Christus beminnelijk mochten zijn. Op dezelfde tijd wanneer Hij „de ongerechtigheid verzoende, heeft Hij ook een eeuwige gerechtigheid aangebracht", Dan. 9 : 24 en daarom heeft God op diezelfde tijd, dat Hij die verzoening aannam, ook die eeuwige gerechtigheid aangenomen tot behoudenis en rechtvaardigmaking. Hij heeft God niet verzoend voor enige weinige dagen of jaren, maar voor eeuwig. Hebr. 10 : 14.

Indien deze zo aangenaam was in de verwachting, dat het de grond geweest is van de rechtvaardigmaking van degenen die er op gehoopt hebben, zo is dit offer nog veel meer aangenaam sedert de opoffering zelf en van veel groter kracht. Hij is „de Overste Leidsman" van al de kinderen, die tot de heerlijkheid geleid worden en in Hem geloven en „Hij is Zelf door lijden geheiligd". Hebr. 2 : 10. De vierentwintig ouderlingen beleden zelf dat zij „door dit bloed gekocht waren", Openb. 5 : 8 en 9; zo ook de patriarchen die vóór Hem gestorven waren en de apostelen die na Hem de geest gaven; Hij was een Lam, een offer „dat geslacht is van de grondlegging der wereld", Openb. 13 : 8. Niet ten aanzien van het besluit (dat zou een schrale betekenis zijn van dit tekstwoord, alsof men zei, dat iemand dood was van de grondlegging der wereld, omdat het hem gesteld was eenmaal te sterven), maar ten aanzien van de kracht en de geestelijke besprenging van Zijn bloed op degenen die leefden in het begin, zowel als op degenen die leven zullen op het einde van de wereld. Indien het

een kracht en geur bij God gehad heeft voor degenen die vóór Hem geleefd hebben, hoeveel te meer voor degenen die leven na de dadelijke opoffering en aanneming van hetzelfde.

2. Hieruit komt de vergeving der zonden voort.

Hij was een lieflijke reuk in Zijn offer en in de doeleinden waartoe Hij Zichzelf opgeofferd heeft. Hij was een offer voor de zonden, want zó moeten de Griekse woorden in Rom. 8 : 3, die wij overzetten: „En dat voor de zonde" verstaan en aldus gelezen worden: „en door ene offerande voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees". Indien Hij dan voor de zonde geofferd en als een offer voor de zonde aangenomen is, zo moet het gevolg daarvan de vergeving zijn. Door het bloed van de Geliefde, die God aangenomen heeft, hebben wij de verlossing, namelijk de vergeving der misdaden. Ef. 1 : 6 en 7. Niet van één of twee, of van enige weinige misdaden, maar van alle. Hij werd zonde gemaakt, onbepaald, alle soort van zonde in haar uitgestrektheid; zoveel tot zonde gemaakt als Hij een vloek geworden is; gelijk Hij heel de vloek gedragen heeft, zo heeft Hij voor alle zonden voldaan, voor de grootste zowel als voor de kleinste; zodat het bloed van dit offer „reinigt van alle zonden", 1 Joh. 1 : 7, waar Evangelische gesteldheden gevonden worden. Van alle zonden, waarvan de Wet van Mozes niet kon rechtvaardigen, Hand. 13 : 39, „en dat van alles, waarvan gij niet kon gerechtvaardigd worden door de Wet van Mozes, door Dezen, een iegelijk die gelooft, gerechtvaardigd wordt." Hetgeen onmogelijk gedaan kon worden door het offeren der Wet, is volkomen geschied door het offer van de Verlosser. De kracht van dit offer wordt lijnrecht gesteld tegenover de zwakheid van de andere. Die offers konden niet waarlijk rechtvaardigen van een enige zonde, maar deze rechtvaardigt van alle zonden. Zoals die offerande niet te hoog gewaardeerd is door God, zo kan de zonde deze ook niet overwegen, dat is: niet te zwaar zijn. Aangezien Gods oordeel daarover gegaan is met een goedkeuring, zo is de monsterachtigheid van de schuld niet té groot voor een verzoening. Hoedanig onze zonden ook mogen zijn, toch hebben deze hun grenzen, maar Gods oneindig welbehagen in dit offer, toont dat de verdienste daarvan oneindig en de kracht daarvan eeuwig is. Alle zonden werden tegelijk op het hoofd van dit offer gelegd. Jes. 53 :7. Hij heeft maar eenmaal geleden en daarom zijn op die ene tijd, door ene daad alle zonden op Zijn schouders gelegd. 1 Petrus 2 : 24. „Hij Zelf heeft onze zonden gedragen in Zijn lichaam op het hout" en God nam Hemzelf aan, en nam Hem aan zoals Hij ze droeg en verheerlijkte Hem omdat Hij „de reinigmaking van dezelve teweeg heeft gebracht", Hebr. 1 : 3. Zodat ofschoon Hij Zichzelf maar éénmaal opgeofferd heeft en dat voor alle zonden in het algemeen, zo is Hij echter ontvangen met een verwelkoming, alsof Hij geofferd had voor iedere zonde in het bijzonder en daarom is er geen andere offerande meer nodig, maar een voortdurende toevlucht tot deze ene prijs. Te denken dat deze niet in staat is om alle zonden te kunnen verzoenen, is een verachting van de uitspraak die God gegeven heeft van Zijn Zoon en Hem van een misverstand te beschuldigen en te menen dat er meer kracht is in de zonde om te verderven, dan in dit offer om te behouden.

3. Hieruit volgt, dat er nu geen verdoemenis kan zijn voor degenen die in Christus Jezus zijn.

Dit besluit stelt de apostel en bevestigt het met de reden, dat Hij een offer is. Rom. 8 : 1-3. Zij die door Christus zijn voorgesteld en door de kracht van dit offer levend gemaakt zijn, kunnen niet vallen onder de slag van de Goddelijke rechtvaardigheid. Indien het geofferd is voor degenen die geloven zouden, zo is het ook aangenomen

voor degenen die geloven zouden, aangezien het voor dezelfde personen en tot dezelfde doeleinden is aangenomen, waar het voor geofferd was; en daarom zijn die personen ook in de aanneming van die offerande fundamenteel aangenomen en de doeleinden waartoe deze geofferd werd, zijn toegestaan en besloten in de daad van aanneming. Om deze reden daagt de apostel alles uit om een verdoemende beschuldiging tegen hem in te brengen; de rechtvaardigheid van God, de vloek van de Wet en beschuldigingen van het geweten en de aanklachten van de satan, kunnen alle hierdoor beantwoord worden: Rom. 8 : 33 en 34, „Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt? Christus is het, die gestorven is." Het is Christus, die geofferd is en God die het offer aanneemt. De rechtvaardigheid kan niet verdoemen, want ofschoon Zijn offer zoet en aangenaam was voor al de volmaaktheden van de Goddelijke natuur, zo was toch de rechtvaardigheid het bijzonder voorwerp daarvan. God heeft Hem als Rechter overgegeven en als een Rechter ook aangenomen.

De rechtvaardigheid eiste het en de rechtvaardigheid is daardoor ontwapend; het was de rechtvaardigheid alleen die voldaan moest worden; de barmhartigheid eiste geen bloed; de wijsheid kwam tussenbeiden om de twist te beslissen en om een verdrag te maken. Indien de verdoemende eigenschap van God voldaan is, dan is er geen verdoemenis te wachten. Indien het offer aangenaam is voor de rechtvaardigheid, dan kan de rechtvaardigheid haar wraak niet behouden, het kan niet zijn dat zij behagen zou hebben in het offer en vertoornd blijven op degenen waarvoor deze geofferd en aangenomen is en door wie dit offer ontvangen en omhelsd wordt. Het is een deel van onze gelukzaligheid dat wij tot God komen, niet alleen als tot een genadig God, maar tot God als een Rechter. Hebr. 12 : 23: „wij zijn gekomen tot God de Rechter over allen". Zoals Christus zonde gemaakt is voor ons, zo worden wij ook rechtvaardig gemaakt door Hem. Hij werd zonde gemaakt om een verdoemenis te ondergaan, opdat wij rechtvaardig gemaakt mochten worden om boven een verdoemenis te zijn. Het offer is veel krachtiger om het zwaard van de Goddelijke rechtvaardigheid af te wenden van de gelovige zondaar, dan het bloed van het Paaslam was, om de scherpte van het zwaard van de engel af te keren van het huis van een Israëliet. Het gesprengde bloed van Christus, kan niet van minder kracht zijn, dan het bloed van een onnozel lam, aangezien de kracht daarvan niet was, gelijk het het bloed van een lam, maar het bloed van een Type of Voorbeeld; dit bloed ontleende zijn kracht niet aan het onderwerp waaruit het bloed was gedropen, maar aan de Persoon die hierdoor betekend en het offer die daardoor afgebeeld werd. Welnu, Zijn veroordeling heeft onze vrijspraak verworven en Gods aanneming van Hem heeft onze bevrijding verzekerd. De lieflijke reuk van Zijn offer heeft de vuile stank van onze zonden overwonnen. Ofschoon God Hem voor een tijd verliet, zo heeft Hij Hem echter nu aangenomen, opdat Hij ons niet voor eeuwig mocht verstoten. Noch de toorn Gods, noch de vloek der Wet is meer te vrezen. God heeft door deze ene daad de loop van Zijn wraak gestuit en de donderslagen van Sinaï ter zijde gesteld. De vlammen die wij verdiend hadden zijn door het bloed, vloeiende uit de wonden van dit slachtoffer, uitgeblust; de rook van onze offerande overschaduwde ons en in Gods aanneming van Hem vindt iedere gelovige zijn onfeilbare vrijspraak,

4. *Hier is een genoegzame grond tot vrede van de consciëntie.*

Dit alleen kan rust geven aan onze geest, onze vrees in hoop veranderen en onze droefenis in lofzangen. Indien dit offer een lieflijke reuk was voor God, Wiens oneindige wetenschap kennis had van het minste greintje, zowel als van de grootste berg in het getal van onze zonden, en Wiens heiligheid een oneindige walgelijkheid

vond in onze ongerechtigheden; indien dit God aldus bevredigd heeft, dan mag dit ook de beroeringen van onze geest stillen; en omdat het de toorn van God gestild heeft, dan mag het ook de ongerustheden van onze geest stillen; en indien het offer God verlustigd heeft, Die in het kennen, walgen en veroordelen van onze zonden, meerder is dan ons hart, 1 Joh. 3 : 20, zo moet het een grond van vrede zijn voor ons, die oneindig bij God te kort komen in het kennen van onze beschuldiging, en oneindig te kort komen bij Zijn heiligheid in de verfoeiing van onze schuld en bij Zijn rechtvaardigheid in het veroordelen van onszelf. Aan hetgeen een lieflijke reuk geweest is om God te bevredigen, ontbreekt geen geur om onze consciëntie gerust te stellen. Ons grote onderzoek in de benauwdheid van ons gemoed is: „Hoe zullen wij voor God verschijnen?" Het antwoord uit deze leer is: in de rook van dit offer; hierin wordt de onreinheid van onze natuur, de zonde van onze ziel en de besmetting van onze godsdienst gereinigd. De aangenaamheid van dit offer heeft de verschrikkingen des Heeren verzoet en de mens gemaakt tot een welkome smekeling voor die God, voor Wie Hij te voren niet durfde verschijnen.

5. Hier is een volkomen grond om alle noodzakelijke zegeningen te verwachten.

God heeft het offer zó aangenomen, zoals deze opgeofferd is geworden; deze was opgeofferd niet alleen als een verzoenende, maar ook als een verwervend offer en de aanneming daarvan was in dezelfde hoedanigheid waarin het werd geofferd. Hand. 20 : 28. Zijn bloed was een verwervend bloed; Hij verwierf een volk voor de hemel, en verwierf de hemel voor Zijn volk. Hij heeft niet alleen de rechtvaardigheid met haar toorn gestild, maar de hemel met zijn rijkdommen verdiend en Zijn bloed gestort als een prijs voor de vermaken van het Paradijs. God oordeelde dit offer niet alleen genoegzaam om de mens te bevrijden van de ellende, maar om hem in de staat van gelukzaligheid te stellen; niet alleen om onze zielen te verlossen van het verderf, maar om ons te verlichten met het licht der levenden. Het werd door Hem geschat als een volle vergelding voor de verongelijkingen die Hem aangedaan waren en als een volle verdienste voor de zegeningen, die wij nodig hadden. Wanneer Hij deze losprijs, deze verzoening vond, zo was Zijn stem niet alleen: „Verlost deze, dat hij in 't verderf niet nederdale; maar: „zijn vlees zal frisser worden, dan het was in de jeugd", een kracht en sterkte van genade zal in hem hersteld worden, gelijk de oorspronkelijke vochtigheden in de jeugd; „hij zal tot de dagen zijner jonkheid wederkeren; hij zal tot God ernstig bidden, Die in hem een welbehagen nemen zal en zijn aangezicht met gejuich aanzien; want Hij zal de mens zijn gerechtigheid wedergeven", Job 33 : 24-26. De Israëlieten begaven zich tot de zoenofferande niet alleen om vergeving hunner zonden, maar ook om andere zegeningen te ontvangen; dit is het bloed des Verbonds en daarom verwerft het voor ons de zegeningen des Verbonds. De zegeningen die wij nodig hebben worden vaak in het Evangelie aan de verdienste van dit offer toegeschreven en niet eenvoudig aan de genade Gods. De genade Gods verordeneerde het offer, maar de zegeningen die wij ontvangen zijn daardoor verdiend. Ons slachtoffer was voor God zo aangenaam en de gehoorzaamheid zo vol van oneindige liefde tot Hem, dat Hij daardoor de toegenegenheden van God verwierf en een schenking van de kostelijkste zaken, om besteed te worden aan degenen waarvoor Hij Zichzelf opgeofferd heeft, opdat het vermaak hetwelk Hij daarin genomen heeft, ten volle mocht worden bewezen.

Ten vijfde. **Laat ons dit offer aangrijpen en daarop pleiten.**

1. Laten de natuurlijke mensen God navolgen in het aannemen van dit offer. Niemand gaat verloren uit gebrek van Gods welbehagen daarvan, maar uit gebrek van zijn eigen

aanneming van het offer op de voorwaarden van het Evangelie. Geen gebeten Israëliet stierf uit gebrek van een koperen slang, maar uit gebrek van daarop te zien. Werp toch geen laster op God door datgene klein te achten, 't geen Hij zo hoog waardeert, maar laat u liever door Zijn onfeilbaar oordeel besturen, dan door de dwalingen van uw eigen verstand. Hebt er geen koele gedachten van, dat u onverschillig bent of u er deel aan hebt of niet, aangezien God dit offer niet onverschillig, maar met een onbegrijpelijke liefde ontvangen heeft.

Laat hetgeen voor God aangenaam is, ook voor ons aangenaam zijn; hetgeen welriekend is voor die oneindige Geest, kan niet met recht onwelriekend zijn voor vrome zielen. God vond geen behagen in het bloed van stieren en bokken, noch in de reuk van wierook, Psalm 50, maar alleen in dit offer; ook moest niemand van ons berusten in de voorbijgaande genoegens van dit leven, noch tot zijn ziel een lied der ruste zingen bij het genieten van vergankelijke vreugde, maar alleen berusten in het bloed des Lams dat blijft tot in eeuwigheid. Daar is geen waarschijnlijkheid dat een schepsel rust zal vinden in hetgeen waar God het niet in vindt; wij zijn van ons leven niet verzekerd, maar wel dat wij schuldig zijn; zal dan iemand van ons onverschillig zijn omtrent een krachtige offerande? Laten onze zielen derhalve van onszelf walgen, want zonder dit kunnen wij voor dit offer geen hoogachting hebben. Gelijk Gods walging van de zonde Hem die offerande deed waarden als zoenoffer, also zal ons gevoelen van de zonden die offerande doen waarden voor onze verzoening. Niemand denke gering van hetgeen God voor Hemzelf zo waardig geacht heeft. Hij heeft de engelen bevolen Christus daarvoor te aanbidden, zowel toen Hij Hem in de wereld bracht om een offer te zijn, als toen Hij Hem in de wereld hierboven bracht, nadat Hij de „reinigmaking onzer zonden" teweeg had gebracht. Hebr. 1 : 6. God wil dat mensen en engelen met Hem zullen samenstemmen in de heerlijke aanneming van onze Zaligmaker.

2. Laten degenen die geloven dezelve gedurig toepassen en daarop pleiten.

Deze is zo aangenaam voor God, dat er geen nieuwe offerande nodig is, maar er is een dagelijkse toepassing daarvan nodig. Het was niet nodig dat er een nieuwe slang opgericht werd op iedere stang, maar bij iedere nieuwe wond was het nodig dat er opnieuw gezien werd op de opgerichte slang. Wij kunnen dit tot troost onzer ziel niet één dag missen, net zo min als wij brood kunnen missen tot voeding van ons lichaam. De gedachtenis daarvan moest steeds opkomen bij de herinnering van iedere zonde in ons geweten. Hierin alleen zullen wij genade vinden tegen onze ongerechtigheden en troost tegen onze droefenissen. Hetgeen voor God aangenaam is geweest in de aanneming, zal Hem ook aangenaam zijn in het pleiten daarop. Het heeft zijn aangename reuk niet verloren, ook is God in Zijn beoordeling daarvan niet veranderd. Christus is in de geur van Zijn offer bij God, zowel als in Zijn Godheid „gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid". Wij maken dagelijks nieuwe schuld en wij hebben nodig dagelijks tot verzoening daarvan gebruik te maken van die offerande. God wil ons in dit leven niet volmaakt stellen, om de voortdurende eer van dit offer op te houden, opdat wij door geloof mochten leven en alle dagen gevoelige gedachten van de kracht van dit offer zouden hebben.

Laat dan al ons pleiten bij God gegrond zijn op Zijn aanneming daarvan. Wij moeten altijd daarop pleiten, gelijk de Vader daar altijd op ziet. Daar wordt geen vergiffenis geschonken, dan alleen uit kracht daarvan. God ziet in iedere daad van vergiffenis eerst met genoegen op dit Slachtoffer en doopt zijn Zijn pen als 't ware in dit bloed om de ongerechtigheid door te halen. Daar wordt geen zegening over ons uitgestort, welke niet bestempeld is met de verdienste van dit offer en geen smeekbede moest door ons

worden aangeboden, dan alleen uit kracht van dit offer.

De volgende verhandeling van Charnock over „Jezus Christus en Die gekruisigd" bevindt zich niet in het oorspronkelijke werk van „God verzoend", doch daar hij over hetzelfde onderwerp handelt is deze verhandeling hierbij opgenomen.

DE KENNIS VAN JEZUS CHRISTUS EN DIEN GEKRUISIGD

De kennis van Jezus Christus en Dien gekruisigd

Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus en Dien gekruisigd. 1 Korinthe 2 : 2.

De gemeente van Korinthe, waaraan de apostel deze brief schreef, bloeide, meer dan enige andere kerk, in gaven; maar was ook evenzeer verdeeld als uitnemend in kennis. De apostel had anderhalf jaar onder hen verkeerd. Hij had geplant, Apollos had nat gemaakt, in de verwachting van een overvloedige oogst. Maar nauwelijks was Paulus weggegaan, of de duivel komt en zaait zijn onkruid. Ze bleef nog steeds een kerk, maar een verdeelde kerk. Ze bezat de leer van het evangelie; maar deze dreigde verstikt te worden door het onkruid der verdeeldheid.

Merk hieruit op:

1e. De beste kerken zijn, als de maan, niet zonder vlekken. De zuiverste tijden hebben hun onvolmaaktheden. De reine staat der Kerk wordt bewaard voor een andere wereld.
2e. De oudheid der Kerk is geen veilige waarborg en regel. Andere kerken, vlak bij de apostelen, waren evenzeer onderworpen aan dwaling, als die van Korinthe.

Hoogmoed en eerzucht konden even weinig buiten de kerk gehouden worden, als buiten Christus' huisgezin. Was de geschiedenis van de praktijken en leer van deze kerk, zonder de corrigerende brief van de apostel, in de navolgende eeuwen overgeleverd, dan zou ze als voorbeeld gebruikt zijn.

Daarom niet het gezag van de kerk, maar dat van de Heilige Schrift moet erkend worden. Wij moeten de vaders niet boven de apostelen stellen. De praktijk der kerken is in zover geldig, als ze overeenkomt met de grote en onfeilbare regel.

De apostel, wie de scheuringen zeer ten harte gaan, trekt alles, wat hij hun gepreikt heeft, samen in één kort gezegde; maar verklaart eerst in vers 1, *dat hij niet met uitnemendheid van woorden of van wijsheid, het getuigenis van God verkondigd had.*

Merk op:

1e. De wijsheid des mensen zou de kracht en uitnemendheid van het Woord verzwakken. Het Woord schijnt, net als de zon, het best met zijn eigen stralen. De welsprekendheid van de Heilige Geest is het meest doordringend en wezenlijk. Zij overtuigt een mens dadelijk door haar eigen getuigenis. Vleselijke wijsheid bekoort het oor, maar raakt het hart niet.

2e. Menselijke wijsheid verduistert de heerlijkheid van God. De Heere wordt meer geëerd door de eenvoud van het Evangelie, dan door de scherpheid van het verstand. Het was de eer van God de wijsheid der wereld in 't nauw te brengen door de leer van een gekruiste Zaligmaker en het was de eer van Zijn wijsheid en ook van Zijn kracht, door

onmachtige, zwakke mensen de macht van satan, die de harten van de Korinthiërs zo lang beheerst had, te beschamen.

3e. Het zou huichelarij zijn, als we andere dan goddelijke bewijzen zouden aanvoeren. De mensen zouden dan zichzelf en niet Gods eer zoeken. Het zou hoogmoed zijn onze verbeeldingen boven de evangelische waarheid te stellen. Daarom wilde de apostel niets anders doen dan Christus, zoals Hij is, voor te stellen; namelijk, zoals Hij aan het kruis gehangen heeft, opdat hun ziel gevangen geleid mocht worden tot de gehoorzaamheid aan een gekruiste Heere.

We zullen eerst de woorden van de tekst nagaan: „**Ik heb voorgenomen**”.

Ik heb het het meest gepast voor mij en het nuttigst voor u geoordeeld. Het was een besluit na rijp beraad genomen. Het ontbrak mij niet aan kennis van die zaken, die in de wereld voor ware wijsheid gehouden worden. Die verstond ik even goed als anderen; maar wat ik tevoren gewin achtte, acht ik nu schade en drek om de uitnemendheid van de kennis van Christus. Ik vind het de moeite niet waard om er veel onderzoek naar te doen.

„**Niets te weten**” dat is: niets te geloven; niets goed te keuren en niets anders bekend te maken.

(1.) Niet uw tradities, die u van de vaderen overgeleverd zijn en veel waarde schijnen te hebben. Wat ik vooral voorneem te weten is ouder dan die dingen, die gij zozeer bewondert, namelijk: „Het Lam dat geslacht is van de grondlegging der wereld.”

(2.) Ook niet uw wijsgerige wijsheid, die zozeer in de wereld bewonderd wordt.

Ik onderwijs u geen leer uit Athene; maar uit Jeruzalem; Ja, niet zozeer uit Jeruzalem, als wel uit de hemel. Ik verkondig u Hem, in Wie al de schatten der wijsheid en kennis verborgen liggen.

(3.) Niet uw dichters, die over de verborgenheden van -Uw godsdienst gedicht hebben.

Ik verkondig u Hem, op Wie uw profetessen reeds lang geleden zinspeelden.

(4.) Ook niet uw geheimzinnige orakels of godsspraken, die de wereld zo lang misleid hebben. Ik verkondig u Hem, door Wiens dood zij tot zwijgen gebracht werden.

„**Maar Jezus Christus en Dien gekruisigd**’

Christus in de Godheid en heerlijkheid van Zijn Persoon; maar ook als gekruisigd; in de schande van Zijn lijden, en in de weldaden uit Zijn ambten.

Dit is de samenvatting van het Evangelie en dit bevat al de rijkdommen van het Evangelie. Paulus was zo door Christus gevangen, dat er van zijn lippen en uit zijn pen niets liefelijkers dan Jezus kon komen. Het is opgemerkt, dat de naam Jezus vijfhonderd keer in zijn brieven voorkomt. Anderen vatten het zo op: Ik wil niets weten dan Jezus Christus, hoewel Hij gekruisigd werd. Ik zal roemen van Hem, Die anderen verachten.

„**Onder u**” - Korinthiërs, hoewel geleerd en rijk, wil ik niets anders weten dan Christus, Die de Wijsheid Gods en de Rijkdom Gods is.

Merk op:

1. Alle menselijke wijsheid moet verloochend worden, als ze in mededinging komt met de leer van Christus.

2. Christus en Zijn dood is het meest uitgelezen onderwerp voor de grootste wijze.

3. Zoals de gehele Christus, zo is vooral Zijn dood het voorwerp des geloofs.

4. Zoals de gehele Christus, zo behoort vooral Zijn dood in al zijn verborgenheden het voorname onderwerp te zijn van de overdenking en kennis van een Christen. Dit is de heerlijkheid van het evangelie en daarom wordt de prediking van het evangelie „het woord des kruises” genoemd, 1 Kor. 1 : 18.

Wij willen Zijn dood overdenken:

- I. In zijn eerste oorsprong.
- II. In de Persoon, die hem onderging.
- III. In zijn vruchten.

I. Zijn dood in zijn eerste oorsprong.

Zijn dood werd door God beschikt. Petrus verklaart in Hand. 2 : 23 : „Hij werd overgegeven door de bepaalde raad en voorkennis Gods. Dit werd in de hemel besloten en bekrachtigd; besloten vóór de tijd, hoewel volbracht in de volheid des tijds. Daarom wordt Christus genoemd: „Het Lam, dat geslacht is vóór de grondlegging der wereld: „bij besluit" in de Raad Gods; in belofte die God na de val aan Adam deed; „in type" in het offeren, die na de belofte der verlossing ingesteld werden en „in kracht", wat betreft de verdienste ervan, door God aan de gelovigen toegepast vóór het werkelijke lijden. Hij werd zonde gemaakt, niet door ons; ook niet alleen door Hemzelf en Zijn eigen wil; maar door Gods raadsbesluit: 2 Kor. 5 : 21 : „God heeft Hem zonde voor ons gemaakt," door een goddelijke wet, dat wil zeggen: Hij werd verordineerd om in de staat en gesteldheid van een zondaar in onze plaats gesteld te worden; niet in de „werkdadige en ondervindelijke" staat; maar in de strafwaardige staat van een zondaar. Hij moest een Slachtoffer voor de zonde worden; maar niet door de zonde verdorven worden. Waarlijk, indien God dit niet bepaald had, zou Zijn offer geen enkele verdienste gehad hebben. Zijn verdienste alleen, zonder meer, was niet genoeg voor ons; ze werd dat door een verbond en onder voorwaarden. Ze „kon" verdienste opbrengen vanwege de waardij en waardigheid van de Persoon. Ze was niet wezenlijk verdienstelijk voor ons dan alleen door het Verbond tussen de Vader en de Zoon gesloten en waarin bepaald werd, dat Christus het voor ons zou volbrengen en dat de Vader het voor ons zou aanvaarden en door Zijn Geest aan ons zou toepassen. Zoals dit nu door God werd bepaald, was het:

1. Een daad van Zijn soevereiniteit.

Veronderstel, dat God de zonde had kunnen vergeven en de mens door Zijn eigen absolute recht had kunnen herstellen, indien Hij niet gezegd had dat de mens, wanneer hij overtrad, de dood zou sterven. Zoals één woord de aarde heeft geschapen en haar in zulk een schone gedaante en orde gevormd heeft; zo zou God door één woord de mens hebben kunnen herstellen en hem in zijn vorige staat hebben kunnen brengen. Hij had hem voor eeuwig kunnen bewaren voor zondigen en wederom te vallen, zoals Hij de engelen, die staande zijn gebleven, zo vastgesteld heeft, dat ze nooit meer zullen zondigen. Nochtans verkoos God deze weg en Hij heeft alleen in deze uitvinding een behagen. En in een soevereine weg verkiest Hij Zijn Zoon om een offer te worden en van de Zoon, Die Zichzelf in de staat van een Borg en Verlosser stelde, wordt gezegd, dat Hem van God als een soeverein God een gebod gegeven werd. Joh. 14 : 31 : „Gelijkerwijs Mij de Vader geboden heeft, alzo doe Ik." Joh. 10 : 18 : „Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen."

En zoals God Hem als Zijn Knecht erkent, Jes. 42 : 1, zo heeft Hij de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen, d.w.z. de kenmerken en kleding van een dienstknecht. Al de arbeid, die Hij kwam verrichten, vanaf Zijn eerste ademtocht tot Zijn laatste snik, wordt de wil van God genoemd. En aan het einde pleit Hij op Zijn eigen gehoorzaamheid, Joh. 17 : 4: „Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen. Dit is de grond van Zijn verwachtingen en van de Hem beloofde heerlijkheid, vers 5.

2. Het was een daad van de meest uitgelezen liefde.

God zag de mens bij de schepping als een pronkstuk, dat Hij Zelf gemaakt had; versierd met Zijn eigen Beeld; voorzien van schone gaven; schoon in heiligheid en gerechtigheid en voorzien van kracht om staande te blijven. Daarna zag Hij hem, zoals hij ondankbaar rebelleerde tegen zijn Soeverein; inbreuk maakte op Zijn rechten; Zijn goedheid verachtte; Zijn eigen voorrechten verbeurde; Zijn ondergang vrijwillig zocht en in ellende verzonk. Zijn geest is zo verblind, dat hij geen weg tot zijn eigen herstel meer kon uitvinden. Zijn wil is zo verkeerd en dwars, dat hij - in plaats van Zijn Rechter om genade te bidden - van Hem wegvlucht. Als zijn vlucht hem geen voordeel geeft, verdedigt hij zichzelf en vergoelijkt en verkleint zijn misdaad.

Zo voegt hij de ene terging bij de andere; alsof hij vurig verlangde, dat God Zijn hart tegen hem verhardde en dat hij zichzelf onherstelbaar ellendig zou maken. God overziet dit alles zodanig, dat Hij in onmetelijke liefde en genade een weg opent tot 's mensen herstel en dát, zonder dat Zijn rechtvaardigheid, die zo sterk verbonden was de overtreding te straffen, in het minst gekrenkt werd. Hij wilde - liever dan dat deze beruchte opstandeling en ontzaglijke afvallige zou omkomen - de straf overdragen op een Persoon, Die Hem gelijk was; Die Hij allervolmaaktst liefhad; Die van eeuwigheid Zijn vreugde was en Die Hem oneindig veel dierbaarder was dan iets of iemand in de hemel of op de aarde.

Zonder die Persoon kon Hij de straf niet opheffen, want dan zou Zijn waarheid geweld worden aangedaan en Zijn rechtvaardigheid worden geschonden. Hierop lag de nadruk van de goddelijke liefde jegens ons, dat: „Hij Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening van onze zonden," 1 Joh. 4 : 10.

Het was liefde, dat Hij de mens na de val wilde herstellen; er was hierin even weinig noodzaak, als er was in het scheppen van de wereld. Zoals die verlossing niets aan de zaligheid van God toevoegde, zo zou het nalaten daarvan niets van die zaligheid verminderd hebben. Het was niet méér absoluut noodzakelijk de mens na zijn val weer op te richten dan als er noodzaak was om na de zondvloed de wereld te herstellen. Opdat Hij echter Zijn liefde tot de hoogste top zou doen rijzen, wilde Hij niet alleen de mens herstellen, maar wilde Hij - liever dan de mens in zijn verdiende ellende te laten liggen - Zijn eigen ingewanden straffen om de mens van die straf te vrijwaren. Het was zuiver en alleen Zijn genade, die er de oorzaak van was, dat Zijn Zoon voor allen de dood zou smaken.

3. Het was een daad van rechtvaardigheid.

Zoals Gods liefde jegens ons Zijn dood bepaalde en Christus, uit liefde tot de eer des Vaders en tot ons welzijn, hem aanvaardde en gewillig was om hem voor ons te ondergaan en Zich zo tussen ons en de goddelijke toorn te stellen; in onze plaats te gaan staan en onze zonden te dragen; zo was het dan een daad van rechtvaardigheid om dit alles van Hem te eisen. God, Die de Regeerder der wereld is en de grote Wetgever; Die rechtvaardig gehoorzaamheid van Zijn redelijk schepsel eist, wordt op de overtreding van Zijn wet een Rechter en Zijn rechtvaardigheid als Regeerder eist dat de straf, die bij de overtreding past, op de overtreder gelegd wordt. Om nu de rechten der gerechtigheid te handhaven en een bevredigend antwoord op het geroep van de ingewanden der barmhartigheid te geven - om, als ik het zo mag zeggen, de tranen, die de barmhartigheid schreit, af te wissen, en de boze rimpels der rechtvaardigheid glad te strijken - legt God onze ongerechtigheid op Christus, Jes. 53 : 16.

Christus neemt de straf op Zichzelf om onze zonden in Zijn eigen lichaam aan het

kruis te dragen en Hij wordt zo verantwoordelijk voor onze overtredingen. En al had Hij ooit gezondigd en al stond Hij nooit in eigen Persoon schuldig voor God, toch stelde Hij Zich - als onze Borg en onder de wet geworden; als onderworpen aan de wet en staande in onze plaats - ook onder de verplichting der wet om de straf te dragen. Zo werd het gewicht van de ganse straf, die de mens moest ondergaan, door God als een rechtvaardig Rechter op Christus gelegd. Hetgeen God niet van de schuldigen kon ontvangen, zou Hij van de Borg ontvangen; want Die had op Zich genomen te zullen betalen en was dus gebonden om al die vloeken, die de wet over ons had kunnen uitspreken, te dragen. Daarom rekende God, Die Zich aan Christus' verplichting hield, aan Hem onze ongerechtigheden toe en strafte ze in Hem.

II. Laten we ten tweede acht geven op de Persoon, Die dit onderging.

1e. Wat betreft Zijn waardigheid.

De Zoon van God werd Mens; de Heere der heerlijkheid ontledigde Zichzelf. Het was de Heere der engelen, Die de gestalte van een dienstknecht aannam. De Heere des levens vergoot Zijn bloed. Het was de Zoon van God, Die oneindig ver beneden Zichzelf boog in onze natuur om een offer tot onze verlossing te worden. Hij, Die hoger en meer was dan de hemel werd lager en minder dan een worm.

2e. Zijn gewilligheid in het lijden.

Hij, Die de Vader evengelijk is, kon niet bevolen worden dit te ondernemen. Hij stemde vrijwillig toe en volbracht het vrijwillig. Hij werd niet met dwang, zoals de offerdieren onder de wet, naar het altaar gedreven. Zijn vijanden waren niet zo begerig om Hem te doen lijden, als Hij Zelf geperst werd, totdat alles volbracht zou zijn, Lukas 12 : 50. De beker werd even gewillig door Hem gedronken als ze door God gemengd was. Zijn vijanden deden hem niet zo boosaardig schande aan, als Hij die met blijdschap wilde ondergaan, Hebr. 12 : 2. De begeerte, of de beker aan hem mocht voorbijgaan, kwam voort uit de worstelingen van Zijn menselijke natuur; niet uit een onwilligheid in Zijn Persoon, of uit berouw, dat Hij dit ambt op Zich genomen had. Die begeerte was een natuurlijke beweging, die de waarachtigheid van Zijn menselijke natuur en de grootheid van Zijn lijden bewees.

3e. De grootheid van Zijn lijden. Zijn dood was vol bitterheid. Het was een smartelijke straf, want Gods heiligheid zou in een lichte straf niet zo openbaar gekomen zijn.

a. Zijn dood was ontrend. Het was een dood, die anders alleen slaven en boosdoeners ondergingen. Slaven, omdat zij de meest verachte personen waren en kwaaddoeners, omdat hun daden hen zeer afschuwelijk maakten. De Heere des hemels onderging de straf van een slaaf en werd onder de misdadigers gerekend. Zijn dood wordt „schande" genoemd, Hebr. 12 : 2. Elk lijden werd door schande verscherpt. Hij werd met vuisten geslagen, bespuwd, in Zijn goede Naam onteerd, een bedrieger genoemd. De hatelijkste namen, zoals godslasteraar, Beëlzebub werden aan de Zoon van God gegeven.

b. Zijn dood was wreed en fel, langzaam, niet plotseling. Tussen Zijn geseling door Pilatus en Zijn sterven lagen zes uur. Al die uren waren een marteling. Hij leed van de hemel, de aarde en de hel. Hij leed in Zijn lichaam en in Zijn ziel.

c. Het was een vervloekte dood. Zoals in Gods zegeningen alle zegeningen zijn begrepen, zo worden in het woord „vloek" alle straffen ingesloten. Hij is een vloek voor ons geworden, Gal. 3 : 13. Er moest in Zijn dood iets vreselijks zijn dan enkel uitwendige pijn, of lichamelijke straf. Christus had, evenals de dapperste

martelaar, moed om het te doorstaan. Hij droeg het begin daarvan totdat Hij een zwarte wolk tussen Zijn Vader en Zichzelf zag. Dit deed Hem uitroepen: „Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" De foltering, zielsangst en zielspijn van Christus waren groter dan het lijden van alle martelaars en van alle mensen in de wereld, daar God de zonden van de gehele wereld op Hem gelegd had.

III. Laten we ten derde de vruchten van Zijn dood overwegen. Ze zijn onze overdenking meer dan waard.

a. Zijn dood heeft de toorn Gods over ons gestild.

God was bereidwillig om Zijn toorn af te leggen. Daarom wordt het zenden van Christus overal in de Heilige Schrift toegeschreven aan de liefde en genade van God. Gods rechtvaardigheid werd echter niet werkelijk bevredigd, totdat Christus stierf. Als een barmhartig God had Hij medelijden met ons; maar als een heilig God, kon Hij onze overtredingen alleen maar haten. Als een God van waarheid moest Hij Zijn eigen bedreiging wel uitvoeren; als een God van rechtvaardigheid moest Hij Zich over de overtreding tegen Hem wreken.

Als een God van barmhartigheid heeft Hij Christus gegeven en Hij eiste als een God van rechtvaardigheid voldoening. Hij heeft Christus voorgesteld, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, Rom. 3 : 25, 26. Zijn barmhartigheid maakte Hem verzoenlijk; maar Zijn rechtvaardigheid belette de „dadelijke" verzoening. Hij wilde aan de mens goedertierenheid bewijzen; maar Hij kon niet goedertieren zijn over zijn zonde. Hij had innerlijke ontfermingen om Zijn schepsel te bevrijden; maar Hij had geen medelijden om zijn overtreding ongestraft te laten. Die rechtvaardigheid, waardoor Hij de schuldige niet kon vrijspreken, evenmin als de onschuldige veroordelen, was een hinderpaal om Zijn barmhartigheid ten volle uit te laten. Toen er echter een offer voor de zonde gegeven werd door een oneindig Persoon en onze Nabestaande, Die het recht van verlossing had - kon de rechtvaardigheid niets meer eisen en er niets meer tegenin brengen, omdat het offer volmaakt was - de goddelijke waarheid moest zwijgen, want de straf was volkomen gedragen - de goddelijke heiligheid was voldaan, want deze was volkomen geopenbaard en daarom kon de barmhartigheid ongehinderd en „met een glimlach" in de wereld verschijnen. De toorn van God werd door de dood van de Verlosser gestild en deze verzoening wordt dadelijk toegepast, als de gelovige ze aanneemt. Als God niet verzoeningsgezind was geweest, had Hij nooit een Plaatsbekleder aanvaard en als Hij niet bevredigd was geworden, had Hij deze Plaatsbekleder na Zijn lijden nooit opgewekt - ook had Hij nooit Zijn hand van genade uitgestrekt om ons uit te nodigen met Hem verzoend te worden. Er behoeft nu niets meer gedaan te worden dan ons toestemmen van die voorwaarden, waarop Hij ons het wezenlijk deel hebben aan die verzoening aanbiedt. De gekruisigde Verlosser alleen was in staat dit werk te volbrengen. Hij was een oneindig Persoon met een goddelijke en menselijke natuur. De eenheid van die Goddelijke natuur met de menselijke gaf de rechte waarde aan het lijden van die menselijke natuur.

Het woord. Gods had in Zijn bedreiging gesproken - Zijn rechtvaardigheid eiste, dat Hij aan Zijn waarheid vasthield. Er moest een offer zijn om de eer van God te herstellen door de straf der wet te ondergaan en dit kon niet geschieden door de kracht en heiligheid van enig schepsel. Al de geschapen kracht op de aarde en de sterkste kracht der engelen natuur waren te zwak voor zulk een grote taak. De rechtvaardigheid Gods moest voldaan worden en de zondaar kon dit niet volbrengen zonder de eeuwige straf te lijden. Hij dan stelt Zichzelf in onze plaats om ons ervan te bevrijden, dat de rechtvaardigheid ons arresteert. Hij vangt die slagen op, die, uit kracht van de wet, de

toorn Gods voor ons bereid had. De waardigheid van Zijn Persoon maakte Zijn straflijden algenoegzaam en veroorzaakt, dat ze voor ons afdoende is; daar het een dood is, die in kracht boven de dood van werelden uitgaat. Het was een dood, die de rechtvaardigheid eiste en als Hij sterft is de rechtvaardigheid zo tevreden, dat het scherpe wrekende zwaard uit haar handen valt. God heeft in Zijn dood zulk een zoete geur geroken, dat Hij volkomen voldaan is. Hij kan nu de zonden der gelovigen vergeven zonder krenking van Zijn rechtvaardigheid en tot prijs der heerlijkheid Zijner genade. Hij kan een zondaar, die zich bekeert, rechtsgeldig rechtvaardigen. God is voldaan in het lijden van de Verlosser; Zijn rechtvaardigheid en heiligheid werden verheerlijkt; de wet werd vervuld; de eer van God is hersteld; de Wetgever is in Zijn recht beantwoord en Gods rechtvaardigheid legde haar strenge eis af. Door deze verzoening voor de zonde is God voor de schuldige mens een genadig God geworden. Hij strekt de armen van Zijn liefde uit in plaats van met Zijn wraakzwaard te zwaaien. De oude gelovigen hebben in de verwachting hiervan geleefd; maar zij hebben de vervulling ervan niet aanschouwd. Zij hebben ernaar gedorst; maar ze werden er niet mee verzadigd, voordat de volheid des tijds gekomen was. Het steunde geheel op het lijden van Christus; het is door het kruis, dat God verzoend en alle vijandschap gedood is, Ef. 2 : 14, 15.

Hij werd dus om onze overtredingen verwond en toen Hij in de vurige oven der goddelijke toorn geworpen werd, bluste Hij de vlammen, zoals Jona, Zijn type, in de woedende zee geworpen zijnde, de storm stilde. Hij heeft onze zonden gedragen door de toorn, die ze verdienden, te dragen en Hij voldeed aan de gerechtigheid door de slagen van die toorn op te vangen. Het kwam niet met de rechtvaardigheid overeen Hem te straffen, indien Hij niet in onze plaats werd gesteld om voor onze zonden het doelwit van die rechtvaardigheid te worden.

Verdiend een gekruisigde Christus het dan niet om door ieder van ons gekend te worden? Hij heeft datgene gedaan aan het kruis, dat de heilige wet, de van God ingestelde offeren, de gezegende engelen en een reine krachtige natuur nooit hadden kunnen tot stand brengen. Hij heeft onze zonden geboet en door Zijn bloed heeft Hij ons voor het zwaard der goddelijke wraak beveiligd, indien wij de verzoening, die Hij heeft aangebracht niet verachten en afwijzen.

b. Zijn dood heeft de wet tot zwijgen gebracht.

De gekruisigde Christus heeft, door aan de rechtvaardigheid Gods te voldoen, de bliksemen en donder van de wet gebroken en al haar vervloekingen krachteloos gemaakt: „Een vloek voor ons geworden zijnde, heeft Hij ons verlost van de vloek der wet, Gal. 3 : 13. Dit betekent: Verlost van het vonnis van de Wetgever, dat Deze in Zijn wet tegen de overtreders uitgesproken had, zodat „er nu geen verdoemenis is voor degenen, die in Christus Jezus Zijn," Rom. 8 : 1, omdat zij „der wet gedood zijn door het lichaam van Christus," Rom. 7 : 4. Door het lichaam van Christus, zoals dat gedood en weer opgewekt is; want „dit handschrift, dat tegen ons was is door God uit het midden weggenomen, het aan het kruis genageld hebbende," Kol. 2 : 14.

Hij heeft de eis der zedelijke wet, wat haar verdoemende kracht betreft, afgeschaft. Het was vanouds de gewoonte om verbintenissen teniet te doen door het geschrift met een spijker te doornagelen. De ceremoniële wet werd in ieder opzicht afgeschaft, toen het wezen daarvan gekomen was en datgene, waartoe die wet strekte, vervuld werd.

Zo verstaat een Godgeleerde onder vers 15: „En de overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar ten toon gesteld," „de ceremoniën" der wet - „overheden en machten" genoemd, omdat ze met goddelijk gezag waren ingesteld. Deze heeft Hij uitgetogen. Hij ontdeed ze van hun sluier en Hij liet zien, dat

ze nevelige afbeeldingen waren, die in Zijn eigen Persoon vervuld werden. De bloem valt af, als de vrucht gaat verschijnen. Genade en waarheid zijn door Jezus Christus gekomen: genade, om de geboden te kunnen gehoorzamen en waarheid om de schaduwachtige typen weg te nemen.

Het wordt echter ook bedoeld van de verdoemende kracht van de „zedelijke" wet, die door de dood van Christus krachteloos gemaakt werd. Omdat Christus aan Zijn kruis een nieuw Verbond verzegelde, werd het oude Verbond afgeschaft. Het oude Verbond, dat tegen ons was, werd aan Zijn kruis genageld. Die wet, die ons beschuldigde en, uit kracht waarvan, wij werden vervolgd en die ons ter dood veroordeelde, werd door die spijkers doornageld en verscheurd. Die wet wees de schuld en het vonnis aan en dat kan van de ceremoniële wet in eigenlijke zin niet gezegd worden.

De ceremoniële wet der offeranden was het Evangelie in schaduwen. Ze was tot troost van die ouden ingesteld en ook als een grond, waarop zij hun geloof konden oefenen, totdat de vervulling kwam. Daarom kan men niet zeggen, dat de ceremoniële wet tegen ons is; maar dat ze een liefelijke aanwijzing is, dat we die troost, die we in onszelf missen, in een Ander moeten zoeken en dat wij van het vonnis des doods door een groot Offer, dat in die offerdieren werd afgeschaduwd, bevrijd zouden worden. Bovendien, de apostel schrijft dit als een hartversterking, die uit het bloed van Christus voortvloeit, aan de van oorsprong heidense Kolossenzen, die nooit onder de verplichtingen van de ceremoniële wet van de Joden gestaan hadden. De apostel noemt die zaken in vers 15 om zijn verzekering, dat hun misdaden vergeven waren, te bekrachtigen.

Dit zou voor de heidenen van geen nut geweest zijn, want zij hadden niet tegen de ceremoniële, maar tegen de zedelijke wet gezondigd. Als alleen de ene wet en niet de andere als een verbond afgeschaft was, zouden de Joden zelf, die het meest tegen de zedelijke wet zondigden, er weinig of geen troost in gehad hebben, want dan zou zelfs de minste van hun zonden niet vergeven zijn geworden.

Onze Zaligmaker stierf door de kracht en eis der zedelijke wet. Deze bracht Hem aan het kruis om haar in haar straf te vervullen, zoals Hij haar in Zijn leven door gehoorzaamheid vervuld had. Omdat Hij de volkomen uitvoering van haar vonnis Zelf aan het kruis als onze Plaatsbekleder onderging, heeft Hij dat vonnis voor hen, die in Hem geloven, krachteloos gemaakt. Ze kunnen zich tegen dat vonnis verdedigen, dat het reeds uitgevoerd is, al is dat dan niet over hun personen, dan toch over hun Borg. Zo zou, omdat het handschrift aan Zijn kruis genageld is, de kracht van dat kruis te niet gedaan moeten worden, voordat de dodende kracht van de wet zou kunnen herleven.

Deze gekruisigde Christus, Die de wet van haar bliksemen en donder ontwapende, nam de verplichting van die wet als een verbond weg en vergruisde, als het ware, de stenen tafelen, waarop ze geschreven was, tot poeder. Deze Christus nu is het waard, dat wij naarstig onderzoek naar Hem doen en Hem zeer nauwkeurig leren kennen.

c. Op Zijn dood moet de wegneming van alle schuld volgen.

Als God, de Rechter der wereld, bevredigd en voldaan is en de wet, waarop onze beschuldiging gegrond is en die het getuigenis van onze schuld is, in haar eis krachteloos is gemaakt; dan moet de wegneming van onze schuld noodzakelijkerwijze volgen. En deze vergeving van zonde is het voornaamste deel van onze verlossing en ze wordt toegeschreven aan Zijn bloed als de verwervende oorzaak, Ef. 1 : 7: „In Wie wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk „de vergeving der zonde." Daar Hij onze zonden in Zijn eigen lichaam aan het hout gedragen heeft, moet daarop

volgen, dat iedere gelovige daarvan vrijgesproken wordt. De betaling door de Borg ontslaat de grootste schuldenaar van vervolging door de schuldeiser. Zoals Hij de vloek van ons weggenomen heeft door een vloek te worden; zo heeft Hij de zonde van ons weggenomen door voor ons zonde gemaakt te worden. Het wegnemen van de zonden der wereld was het grote doel van Zijn komst. Er zou geen noodzaak geweest zijn, dat Hij onze natuur aannam en Zich tot onze verlossing aan zulke ellenden blootstelde, als wij enkel en alleen ellende hadden; maar dan hadden we alleen door Zijn kracht verlost kunnen worden. Omdat we echter in een zondige ellende verkeren, kunnen wij niet anders dan door Zijn offer, die ons van onze schuld verlost en door Zijn kracht, die ons uit onze afgrond trekt, gezaligd worden.

Onze zonde was een hinderpaal voor de schatten van Goddelijke zegeningen. Die slagboom moest weggenomen worden, éér die schatten voor ons geopend konden worden. Dit kon echter niet met recht enkel door kracht geschieden; maar door een volledige betaling en voldoening voor de schuld. Het is een gewelddadige schending van het recht een schuldenaar door geweld uit de handen van de schuldeiser te verlossen. Dit is alleen rechtvaardig, wanneer de schuldeiser wettig betaald is. Welnu dan, Christus werd voor ons zonde gemaakt, 2 Kor. 5 : 21, en zulks in Zijn dood aan het kruis. Met welk doel? Opdat de zonde in haar schuld op ons blijven zou? Neen, als Hij zonde gemaakt wordt en dat door God, zonder dat de zonde weggenomen wordt, zou dat onbestaanbaar geweest zijn met de wijsheid en rechtvaardigheid Gods. De rechtvaardigheid Gods zou het niet toestaan, dat Hij onze schuld op een Ander legt en ze dan ook nog op ons laat liggen. Daarom werd Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in (of door) Hem. Hij werd zonde gemaakt, opdat wij zonder zonde gerekend zouden worden door de toerekening van de Gerechtigheid van de Middelaar aan ons, alsof ze onze Gerechtigheid was. Zoals Hij in onze plaats stond en onze straf droeg, zo mogen wij de weldaden van Zijn Gerechtigheid ontvangen, omdat Hij onze schulden voldaan heeft, namelijk: de schuld van de zonde onzer natuur en van de zonde onzer personen - de wegneming van de schuld der erfzonde, die ons toegerekend werd en de schuld, die wij zelf over ons gehaald hebben, want het is „uit vele misdaden tot rechtvaardigmaking," Rom. 5 : 16. Hij was de ware Persoon, uitgebeeld door de zondebok, die onze zonden wegnam en ze in het land der vergetelheid wegdroeg, waar niemand woont om er kennis van te nemen en er ons voor onze misdaden ter dood te veroordelen. Is dan deze gekruisigde Christus onze kennis niet waard? Hij, Die zulke zware lasten op Zijn eigen schouders genomen heeft, opdat ze niet op onze schouders zouden drukken en Die Zich als een Slachtoffer in de plaats van onze schuldige personen wilde stellen om „een eeuwige verlossing voor ons teweeg te brengen"? Hebr. 9 : 12.

Hij, Die zulk een groot rantsoen voor ons gegeven heeft, namelijk Zijn leven en Zijn kostbaar bloed, liever dan ons in onze ketenen te laten; verdient de hoogste plaats in onze genegenheden en ons verstand. Was het enkel en alleen een verlossing, dan zou dit betwist kunnen worden. Er staat echter, dat Hij ons niet alleen bevrijdt, hetgeen van macht getuigt; maar ook ons vrijkoopt, hetgeen van „een prijs getuigt. Het is een kopen van wat een ander in zijn bezit gekregen had en een betaling van datgene, dat we zelf nooit hadden kunnen betalen.

d. Een andere vrucht van Zijn dood is de overwinning over de satan.

De heerschappij, die de duivel over de mens uitoefent, heeft hij niet door enige waardigheid, in zijn persoon, of door enig recht, dat hij in zichzelf op hem heeft; maar die heerschappij was allereerst gegrond op de zonde en door de rechtvaardigheid Gods aan hem gegeven. Het was niet de macht van een vorst; maar die van een

scherprechter. Had de zonde niet eerst de deur geopend, dan zou hij ons nooit hebben kunnen besmetten met zijn vergif, of ons kunnen beschadigen door zijn macht. Hij had nooit onze beschuldiger kunnen worden, als hij in ons geen stof tot beschuldiging had gevonden. Ook had hij nooit onze scherprechter kunnen worden, als we niet in de handen der goddelijke rechtvaardigheid waren gevallen. Zijn macht is op onze misdaden gegrond. Hij werd daardoor de uitvoerder der goddelijke wraak. Een gekruisigde Christus echter heeft de kop van deze oude slang vermorzeld en de vorst der wereld verwond. Hij heeft hem uit zijn macht gezet en hem de grond van zijn aanklachten ontnomen, door de eis der wet, waarop zijn beschuldigingen gegrond waren, krachteloos te maken. Hij beroofde hem van zijn ambt door aan de goddelijke rechtvaardigheid, die hem het gezag gaf om de goddelijke wraak uit te voeren, te voldoen, Openb. 12 : 10: „De verklager der broeders is nedergeworpen" en Hebr. 2 : 14, 15: „Hij heeft hem te niet gedaan, die het geweld des doods had."

Dat de duivel geen volslagen macht over Adam kreeg na de val, kwam voort uit de tussenkomst van deze Borg en uit de absolute zekerheid van Zijn toekomstige overwinning over de satan. Nochtans, de belofte, dat de kop van de slang vermorzeld zou worden, bewaarde de ouden, door de zwakheid van hun geloof en het lange uitstel der vervulling, niet voor de vreze des doods. Ze waren, ondanks de belofte, door al hun leven der dienstbaarheid onderworpen; want sedert dat des duivels rijk en heerschappij door de zonde op de puinhopen der mensen was opgericht, kon hij hen aanhoudend tegenwerpen, dat hun zonden nog niet geboet waren en dat de dood als een straf over de zonde bleef. Het kruis van Christus echter heeft hem dit wapen ontnomen. Zijn sterke pleitrede, waarmee hij de ouden in een slaafse vrees hield, is volkomen beantwoord. Door de verzenen van onze Zaligmaker te vermorzelen door de dood aan het kruis, kreeg hij een dodelijke slag op zijn kop. Zijn Overwinnaar voer boven hem uit, vèr buiten zijn bereik en liet hem zonder hoop om ooit nog eens Zijn verzenen te vermorzelen. Het recht van de duivel is hem door Christus' dood aan het kruis wettig ontnomen; het fundament van zijn gezag, namelijk de zonde, is weggenomen. Hij werd te niet gedaan; niet in zijn persoon, maar in zijn gezag.

Hij werd onherroepelijk verbannen uit zijn gebied, dat hij zich door zijn valse godsspraken wederrechtelijk in, de wereld toegeëigend had, Joh. 12 : 31. En .het is door deze gekruisigde Christus, dat we meer dan overwinnaars over hem zijn. Zouden we dan deze gekruisigde Christus niet willen kennen? Hij heeft het vergif der slang verzwakt; de kracht van de verzoeker gebroken; hem door de verdienste van Zijn bloed aan het kruis overwonnen en Hij zal hem in ons overwinnen door de kracht van Zijn Geest.

e. De heiligmaking is een andere vrucht van het kruis van Christus.

Om van de schuld der zonde, die ons strafwaardig maakte, bevrijd te worden, zou een grote gunst geweest zijn; maar het zou geen volmaakte gunst geweest zijn, als we niet tevens van het vergif of de smet der zonde, die onze natuur besmet heeft, bevrijd werden. Hoewel God de mens gunstig gezind wilde zijn met een liefde van goedwilligheid, kon Hij Zich niet in hem verblijden met een liefde van welbehagen. Als - toen onze schuld alleen weggedaan was - de besmetting en het vuil der zonde onze ziel weer even erg als tevoren bezoedeld en misvormd had, waren we wel bevrijd van de straf, maar - zonder het herstel van het goddelijke Beeld - waren we niet in staat en geschikt geweest om enige omgang met God te hebben. Het was noodzakelijk, dat onze ziel gewassen zou worden en onze vermogens in een staat hersteld zouden worden om enigermate de verheerlijking en eer van God en het doel van onze schepping te kunnen dienen. Het zou lijken, of God Zijn eigen heiligheid

verloochend had, als Hij alleen op de verheerlijking van Zijn rechtvaardigheid gelet had door een offer tot verzoening te geven en niet de eer van Zijn heiligheid, door Zijn Beeld in de natuur des mensen te vernieuwen, in 't oog gehouden had. Maar die beide zijn door de dood van Christus verworven: „Hij is gekomen door water en bloed," 1 Joh. 5 : 6 - door bloed om onze zonden te verzoenen en door water om onze zielen te reinigen. Dit kwam overeen met de ceremoniën, waarin het was uitgebeeld - er waren offeranden voor de schuld en wassingen tegen de onreinheid. Deze twee zaken komen tot ons door de dood van Christus, namelijk: het kwijtschelden van onze smet en vlekken. Hij heeft Zichzelf gegeven, opdat Hij ons verlossen zou. Toen Hij kwam om de zegeningen te verwerven, die wij hadden verbeurd, ontbrak niet de zegen der heiligmaking, die één van de voornaamste was. Door Hem wordt de consciëntie gereinigd van dode werken; van de zonde, die de dood inbracht en die, omdat ze erger is dan een besmetting door een dood lichaam, ons de toegang tot God belette, zoals die besmetting dit deed om in de tempel in te gaan. Het is door Zijn kruis, dat „de oude mens," die zich in onze ziel ingelijfd had, gekruisigd wordt," Rom. 6 : 6. Hij heeft onze misdaad uitgewist, maar ook onze ketenen verbroken. Hij heeft onze verzoening verworven, maar ook de genezing van onze natuur. Hij heeft onze kwijtschelding, maar ook de wedergeboorte of vernieuwing verworven. Door Zijn dood heeft Hij de macht ontvangen om de zaligmakende Geest te zenden, Die niet in onze ziel gekomen zou zijn, indien Christus' bloed niet uit Zijn aderen gevloeid was. De uitstorting van Zijn bloed was de oorzaak van de uitstorting van de Geest. Hij wordt over ons uitgestort door Christus alleen. Hij heeft door het lijden voor de zonde aan het kruis getoond, hoe afschuwelijk en vreselijk die zonde is. Ze kon geen dodelijke wond krijgen, zonder dat eerst het hart van de Zoon van God verwond werd. Dit nu is de krachtigste beweegreden om ons op te wekken tot een haat tegen de zonde en een liefde tot de heiligheid, zoals Hij Zelf die in Zijn leven allerdoorluchtigst openbaarde. Dit alles nu echter zou voor ons van weinig kracht geweest zijn, als het water van de Geest niet uit de Rots gevloeid was, toen Hij geslagen werd, om ons van de onreinheid van onze ziel te reinigen. Dit wordt vanwege Zijn dood aan de gelovigen gegeven, om hun hart van de modder der wereld te reinigen en hen te vormen tot een nieuw leven tot eer van God. Dit wordt aan hen, die erom vragen, er naar zoeken en ervoor kloppen, niet geweigerd, Lukas 11 : 13.

Als Christus alleen de vergeving, zonder de heiligmaking verworven had, zou dat niet tot eer van Gods heiligheid geweest zijn; ook zou onze gesteldheid niet genezen zijn en zou de hemel voor ons verontreinigde slaven, geen plaats zijn om er te kunnen verkeren. Het was noodzakelijk, dat het vuil der zonde weggenomen werd; de heerschappij der zonde gebroken werd, opdat wij als geheiligde personen tot God zouden kunnen naderen en als vrije zonen omgang met Hem zouden hebben. Is dan een gekruisigde Christus - Die niet alleen de satan, onze vijand buiten ons, te niet gedaan heeft: maar ook de zonde onze vijand in ons kan te niet doen - is Hij het niet waard gekend te worden? Zoals Hij ons van de straf ontheven heeft door onze zonden te boeten; zo kan Hij ons in gemeenschap met God brengen door de kwade natuur en gewoonten uit ons hart te wissen. Zonder dit laatste zouden wij niet in staat zijn om de volkomen weldaad van de gemeenschap met God te genieten.

f. Zijn dood heeft de hemel voor ons geopend.

Wat is dit leven anders dan een zich wentelen in een zinkput; een verkeren in de droesem der schepping; op een aarde verdorven door de zonden der mensen, waarop wij dagelijks zien, hoe God voortdurend beledigd wordt, terwijl we in onszelf steeds oneerbare bewegingen ontdekken? Christus heeft door Zijn dood echter een betere

plaats dan deze bereid; ja zelfs heerlijker dan Adams Paradijs, dat in de eerste schepping ons ter woning was gegeven. Het is een plaats, die niet alleen door het Woord van God geschapen is; maar die ook door het bloed van Christus bereid en bevestigd is. Door de overtreding der wet moesten onze lichamen tot stof wederkeren en onze zielen eeuwig onder het vonnis van de toorn Gods liggen.

Onze gekruisigde Zaligmaker echter heeft de verlossing van ons lichaam verworven, hetgeen in de opstanding blijken zal, Rom. 8 : 23 en ook een vaststaande zekerheid, dat ook onze ziel in die plaats van gelukzaligheid zal verkeren. De gelovigen zullen daarheen wezenlijk opvaren en daar plaatselijk verblijven. Daarom wordt de hemel „de verworven bezitting" genoemd.

Zoals Adam het rijk van de dood inbracht, zo heeft Christus het rijk des levens ingebracht: Rom. 5 :17: „Ze zullen in het leven heersen door die Ene, namelijk Jezus Christus." Hij heeft voor ons niet een leven als in het Paradijs verworven. Hij heeft ons niet hersteld in de veranderlijke staat, waarin Adam was geschapen. Hij heeft ons niet voor eeuwig aan de aarde gebonden en aan het gebruik der schepselen tot ons onderhoud; maar Hij heeft voor ons het eeuwige leven verworven en voor ons eeuwige woningen bereid. En dat niet alleen om het gezelschap van mensen of der gezegende engelen te genieten; maar voornamelijk om gezegend te worden met het aanschouwen van God, en om in dezelfde plaats te verkeren, waar Christus' verheerlijkte Persoon door de zalige geesten aanbeden wordt en ze met Hem zullen leven, Rom. 6 : 8. Het is een leven; waarin ons verstand bevrijd zal zijn van de duistere nevels; onze wil van verkeerdheid en onze genegenheden van wanorde. We verloren een Paradijs door de zonde en hebben een hemel gewonnen door het kruis. Behoren wij dan niet deze gekruisigde Christus te leren kennen, Die heengegaan is om ons plaats te bereiden en door Wie we kunnen ingaan tot een plaats, die de rechtvaardigheid vanwege onze zonde anders voor eeuwig ontoegankelijk voor ons gemaakt had? Ik zou nog andere vruchten van Zijn dood kunnen noemen, zoals de bevestiging van het Verbond; toegang tot God; volharding en de overwinning der wereld.

Toepassing

1. Laten we dankbaar zijn jegens God voor een gekruisigde Verlosser.

Er is niets in de hemel en op de aarde, dat zulk een verbazingwekkend wonder is, als dit. Niets kan er in uitnemendheid mee wedijveren. We zijn alle liefde en dankbaarheid schuldig aan God, Die ons Zijn Zoon gegeven heeft; niet alleen om te leven, maar ook om voor ons zulk een schandelijke dood, zulk een vervloekte dood en zulk een smartelijke dood te sterven, opdat wij de zaligheid, die we hadden verloren, weer zouden herkrijgen. We zijn alle liefde en dankbaarheid schuldig aan Christus, Die als onze Borg niet alleen een kleine som voor ons betaalde, maar Die Zijn ziel uitstortte in de dood om ons tot leven te verwekken en Die met de overtreders is geteld geweest, opdat wij een plaats onder de gezaligden zouden verkrijgen. Onze misdaden hadden alle lijden verdiend; maar Zijn eigen ingewanden maakten Hem tot een Lijder voor ons - voor ons heeft Hij die druppelen bloeds gezweten - voor ons heeft Hij de wijnpers alleen getreden - voor ons heeft Hij het strenge recht Gods bevredigd - ja, voor ons, die niet alleen ellendige, maar ook zondigende schepselen waren en die meer overstelpt waren met zonden om gehaat te warden, dan met ellenden om beklaagd te worden. Hij werd door Zijn liefde gekruisigd voor ons, die het verdienen door Zijn macht gedood te worden.

Deze dood is de grond voor al ons goed. Wat we ook hebben, is een vrucht, die aan het kruis groeide. Had Hij niet geleden, dan waren wij voor eeuwig van God

verworpen. De zaligheid zou zonder Zijn zielsangsten en zuchten nooit verschenen zijn. Hierdoor alleen was God bevredigd en onze ziel voor eeuwig vergenoegd. Zonder Zijn lijden en dood had God voor eeuwig op ons getoernd - we waren hatelijk en verfoeilijk in Zijn ogen geweest en we zouden Zijn Aangezicht nooit hebben kunnen zien. Niets bewijst Zijn liefde meer dan Zijn kruis. De wonderen, die Hij gedaan heeft, en de genezingen, die Hij in Zijn leven bewerkt heeft, waren niets in vergelijking met de liefde in Zijn dood geopenbaard. Hij was gewillig om erger straf te ondergaan dan een moordenaar, opdat Hij daardoor onze verlossing zou tot stand brengen. Als Hij ons de rijkdommen van deze wereld en meer gegeven had - als Hij ons de eer der engelen gegeven had en ons tot hemelvorsten gemaakt had, zonder Zich aan het kruis te onderwerpen - het zou een bewijs van Zijn genegenheid zijn geweest, maar het had die liefelijke nadruk gemist. De manier, waarop Hij alles verworven heeft, is meer dan een loutere vriendelijkheid om het te geven. Hij toonde Zijn besluit om ons niet alleen heerlijkheid te geven; maar om het ons te geven, wat het Hem ook zou kosten. Hij wilde liever voor niets terugdeinzen, dan dat wij het zouden moeten missen. De engelen in de hemel, in hun schitterende luister, zijn de gedenktekenen van Zijn milddadigheid; maar niet van zulk een verheven liefde, die gegraveerd is in Zijn lichaam aan het kruis.

2. Laten wij onze vreugde stellen in de kennis van Christus en Die gekruisigd en vaak met onze gedachten en ons onderzoek omtrent Hem bezig zijn.

Doet onderzoek naar Christus; niet alleen, zoals Hij geleefd heeft; maar ook, zoals Hij stierf; niet alleen zoals Hij onze lucht inademde; maar ook zoals Hij in onze plaats geleden heeft. Leer Hem kennen als een Slachtoffer, want dat is de weg om Hem te leren kennen als Overwinnaar. Christus en Die gekruisigd is het grote Voorwerp des geloofs. In de 12 artikelen van het geloof, worden al de dingen van Zijn leven tussen Zijn geboorte en dood niet genoemd, omdat - al behoren ze geloofd te worden - het geloof in die dingen alleen, zonder het geloof in Zijn kruis, onvoldoende is. In Zijn dood alleen werd onze verlossing volmaakt en volkomen. Had Hij alleen maar geleefd, dan was Hij geen Zaligmaker geweest. Als ons geloof bij Zijn leven alleen stilstaat, en zich niet grondt in Zijn bloed, dan is het geen rechtvaardigend geloof. Zijn wonderen, die de wereld voorbereidde voor Zijn leer; Zijn heiligheid, die Hem bekwaam maakte voor Zijn lijden, waren ongenoegzaam geweest, als daarop Zijn kruisdood niet was gevolgd. Zonder die kruisdood waren wij gebleven onder de schuld onzer misdaden; het vergif in onze natuur; de slavernij onzer zonden en de tirannie van de duivel. Zonder die kruisdood was God voor eeuwig onze Vijand gebleven en satan onze scherprechter. Zonder deze kruisdood hadden wij kreunend blijven liggen onder de straf van onze overtredingen en hadden we nooit een glimlach uit de hemel ontvangen. Het was deze dood, die, als een offer, God bevredigde en, als een rantsoen, ons verlost. Niets is er zo sterk om ons te bemoedigen; niets zo machtig om ons te reinigen. Hoe kunnen wij voortleven zonder eraan te denken? De wereld, waarin wij leven, zou op ons hoofd gevallen zijn, zo ze niet door het kruis staande gehouden werd; zo Christus er niet in gekomen was en beloofd had voor de zonde des mensen te voldoen. Hierdoor bestaan alle dingen. Elke zegen, die wij genieten, behoort ons daaraan te doen denken. Wij hadden alles verbeurd door de zonde; maar Hij heeft alles verdiend door Zijn dierbaar bloed. Als we dit recht overdenken, zullen we gewaar worden, hoe God de zonde haat en een wereld liefheeft, en van hoeveel Hij afstand wilde doen om een gevallen schepsel te herstellen. Hij heeft een onweerstaanbare liefde jegens ons geopenbaard, die door de liefde tot Zichzelf niet verhinderd kon worden.

(1.) Dit zal de boetvaardigheid in ons levendig houden. Wij kunnen niet op Christus, als voor ons, voor onze schuld, gekruisigd zien en daarbij overwegen, dat wij, al wat Hij geleden heeft, verdiend hadden en dat Hij, niet op ons verzoek, noch omdat Hij het aan ons verplicht was; maar enkel en alleen uit Zijn eigen liefde, geleden heeft - óf de overdenking hiervan moet ons wel in droefheid doen versmelten.

Behoren wij niet te bloeden, zo vaak als wij met ernst overdenken, hoe Christus voor ons gebloed heeft? Ge kunt een misdadiger niet voor een gruwelijke misdaad terechtgesteld zien worden, of ge koestert enige verfoeilijke gedachten over zijn misdaad en hebt tevens enige gevoelens van medelijden voor zijn persoon. Een diepe overdenking over Christus zal mededogen met Zijn lijden; maar afschuw van onze zonden en onszelf, als de oorzaak daarvan, verwekken. Het is een blik op de doorstoken Christus, die onze ziel doorsteekt, Zach. 12 : 10.

Zou Zijn bloed ons niet leren, dat de boosheid der zonde zo groot was, dat deze door het bloed van de gehele schepping niet uitgewist kon worden? Zou het ons niet verwonderen, dat niemand sterk genoeg was om die boosheid aan te kunnen dan alleen Iemand, die Gode gelijk is? Zou zulk een verwondering niet leiden tot boetvaardige gedachten? Zouden de gedachten hieraan ons niet met het voorhangsel van de tempel doen wedijveren en zou het ons niet beschaamd maken, dat dát wel scheurde, terwijl ons hart onverbroken blijft? Zouden we niet schaamrood worden, dat een levenloze aarde tijdens Zijn lijden gebeefd heeft, terwijl onze redelijke ziel ongeschokt blijft? Kon één van de Israëlieten, die de aard en het doel der offeranden recht verstond, zonder boetvaardige gevoelens blijven, als hij zag, dat het onschuldige offerdier voor zijn zonde en niet om eigen schuld geslacht werd en zouden wij dan onbewogen blijven, als wij op het kruis zien, waaraan Hij voor onze en niet voor Zijn misdaden gehangen en geofferd werd?

(2.) Het zou ons geloof verlevendigen, als we Zijn bloed zullen zien, dat een eeuwig Verbond, waarin God beloofd heeft genadig te zijn, bevestigd heeft. Al de beloften hebben zich samengevat in het kruis; ontvingen hun leven uit Zijn dood en komen van daar tot ons. Waar kan het geloof ergens anders kracht vinden dan alleen in de koninklijke weldaden der barmhartigheid, die zich openbaarden in de voldoening aan de rechtvaardigheid Gods? Waar kan het ergens anders leven vinden dan alleen in het aanschouwen van Zijn eigen Voorwerp? Hoe kunnen wij, als we een gekruisigde Christus aanschouwen, God wantrouwen? Dat kruis heeft een duidelijk opschrift, dat Hij ons alles wil geven, nu Hij het Beste, dat Hij had, niet gespaard heeft. Welke grotere verzekering kan Hij nog geven? Waar vindt ge in de hemel of op aarde iets, dat een groter onderpand van Zijn liefde kan zijn?

(3.) Dit zal ons opwekken in onze toenaderingen tot God. Een gekruiste Christus heeft niet alleen een louter komen, maar ook een vrijmoedigheid en een vertrouwen in het komen tot God verworven, Hebr. 10 : 19. God was tevoren afkerig van de mens en de mens was onwillig om tot God te naderen. Nu nodigt God en de mens mag komen; de mens roept en God antwoordt. Wat kan er meer bemoedigend zijn dan te overwegen, dat Hij ons onze God tot koningen en priesteren gemaakt heeft, opdat wij ons met een koninklijke geest Hem zouden opofferen; nu de vloek, die op ons hoofd gevallen zou zijn, door Hem gedragen is? Wij behoren er telkens aan te denken, als we in gebed tot God gaan. Het was door Zijn dood, dat de troon van God geopend werd. Dit zal de vrees, die ons van onze kracht berooft, wegnemen.

Het zal onze ziel bewerken om met vertrouwen en vreugde onze smekingen op te zenden. In dit kruis alleen zien we Gods Aangezicht in gunst tot ons gewend.

(4.) Dit zal een middel zijn om ons in de weg der heiligmaking te doen vorderen.

Een liefde tot de zonde, die de Verlosser der wereld zoveel kostte, zou onbestaanbaar zijn met een gezonde kennis en een ernstige overdenking van een gekruisigde Zaligmaker. Wij behoren geen bekoring te zien in de zonde, die alleen overwonnen kon worden door die zielsverrukkende liefde, die in iedere druppel van het bloed van de Verlosser schittert. Kunnen wij, als we hieraan levendig denken, tegen zoveel tederheid, mededogen, genade en de andere volmaaktheden van God, die ons van het kruis van Jezus zo luid in de oren klinken, zondigen? Zullen wij Hem aan het kruis zien hangen om ons van de hel te verlossen en toch een geestesgesteldheid behouden om in de weg te wandelen, die daarheen leidt?

Zullen wij aanschouwen, dat Hij aan het kruis de poorten des hemels ontsluit en desondanks die plaats onze rug toekeren, die Hij zo gaarne voor ons wilde verwerven en ons wilde geven? Zullen wij Hem in onze plaats horen zuchten en kermen en Hem dan door ons onwaardig gedrag tonen, dat wij Hem niet achten en dat Hij Zijn moeiten had kunnen sparen? Het moet wel een ellendige, meer dan beestachtige ziel zijn, die, met een gevoel van de gekruisigde Christus in zijn hart, in goddeloze wegen kan wandelen. Zouden wij dan die zonde kunnen liefhebben, die zo afschuwelijk openbaar komt in de leer van het kruis? Kunnen we enig genoeg nemen in hetgeen onze beste Vriend zoveel lijden kostte? Kunnen wij datgene meer liefhebben, dat een vloek voortbracht dan Hem, Die de vloek voor ons gedragen heeft? Omdat we niet genoegzaam aan deze gekruisigde Christus denken, wandelen we voort in de zonde, alsof Hij geleden heeft om daarvoor eerder een vrijbrief te kopen dan haar vernietiging te bewerken. De rechte overweging van deze dood zou onze wil tot nieuwe begeerten en besluiten moeten neigen. Ze zou die overdaad, eerezucht en werelds-gezindheid, die onze ziel pantseren, onderdrukken. We zouden om de wonden van Christus niet in enige ongerechtigheid voort durven leven - we zouden onder een gevoel van Zijn stervenssmarten datgene niet durven koesteren, waarvoor Hij geleden heeft - we zouden de werken der duisternis niet onder Zijn bloedstorting durven doen, indien wij ons in een ernstige gestalte zouden neerzetten aan de voet van Zijn kruis.

(5.) Deze dood zal het fundament van alle troost zijn. Welke troost kan ontbreken, als we zien op Christus, Die als onze Borg gekruisigd werd en als we op onszelf als in Hem gekruisigd zien - ook als we onze zonden als in Hem gestraft en onszelf uit kracht van Zijn kruis begenadigd zien? Het was geen engel, die voor ons gekruisigd werd, maar de Zoon van God - Eén, Die aan de Vader gelijkwaardig is - Eén, Die bloed genoeg vergoten heeft om al de misdaden, al waren ze meer dan al de engelen in de hemel zouden kunnen tellen, kwijt te schelden. Hij werd niet voor enkele, maar voor alle overtredingen gekruisigd.

Als we de oordelen in de wereld zullen zien, welke troost kunnen we dan vinden zonder de kennis van een gekruisigde Christus? Wat is het een schrik voor een veroordeeld mens, als hij ziet, dat de galg of strop klaar gemaakt worden en de beul zich gereed maakt! Als hij echter ziet, dat er verzoening voor hem gedaan is; dat de toorn van de vorst gestild is; dat de wet op een of andere manier vervuld is en zijn veroordeling in vrijspraak veranderd is, dan verdwijnt al zijn vorige vrees en er wordt een zoete, aangename vrede in zijn hart geboren. Met deze kennis en dit gevoel behoeven wij niet zeer bevreesd te zijn bij het naderen van de dood in onze

laatste worsteling, als we gedenken, dat die dood zelf zieltoogde onder het gewicht van het kruis. Het bloed van Christus is als een balsem, die op de punten van de pijlen des doods gedruppeld zijn. Dat bloed heeft, door de schuld der zonde weg te nemen, de prikkel of angel uit de dood getrokken.

Als wij onder het gevoel van onze zonden; de verschrikkingen van de Rechter en de vloeken der wet sidderen, laten we dan op een gekruisigde Christus, de Medicijnmeester van al onze ellenden, zien. Zijn kruis heeft een kroon verworven. Zijn lijden heeft onze overtredingen verzoend. Zijn dood heeft de wet ontwapend. Zijn bloed heeft de ziel van de gelovige gewassen. Deze dood is de vernietiging van onze vijanden; de bron van onze zaligheid en het eeuwige getuigenis der goddelijke liefde. We hebben, evenals de apostel, goede reden om voor te nemen *niets anders te weten dan Jezus Christus*, en vooral: *Die gekruisigd*. Amen.